

T H E
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Sixth day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 27th March, 1972.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ANNOUNCEMENT

re : CONSTITUTION OF THE HOUSE COMMITTEE.

Mr. Speaker :—I want to make an announcement.

I am to announce to the House that I have nominated the following 7 Members to the House Committee from Legislative Assembly under Rule 288 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly :

- (1) Sri B. V. Subbareddy, Dy. Chief Minister
- (2) Sri Appanna Dora
- (3) Sri Sriramulu
- (4) Sri Ramachandrarao Kalyani
- (5) Smt. Elizabeth Sarojini Anandabai
- (6) Sri A. Balararamareddy
- (7) Md. Rajab Ali

Hon'ble Chairman, Legislative Council has nominated the following 4 members from the Council :

- (1) Sri Rajagopal Naidu
- (2) Sri Chennakesava Reddy
- (3) Sri Suryaprakasa Rao ; and
- (4) Sri Abu Youssouf

Under sub rule (1) of Rule 228 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly I hereby nominate Sri B. V. Subba Reddy, Deputy Chief Minister to be the Chairman of the House Committee.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri C. V. K. Rao (Kakinada) : - Mr. Speaker Sir, this is the 7th day of our Assembly session and the Ministers are extremely busy

attending to all sorts of works including making flying visits to Delhi, but I fail to understand how they can abrogate their duty to answer the questions that we have sent, Sir. We as legislators have to function and it is the duty of a Minister to answer to a legislator. Therefore I request you Sir to see that they place their answer as early as possible on table, atleast from tomorrow. We should not be let down like this by the Ministers.

Mr. Speaker:—I think we are getting some questions, but not many. Anyway from 4th onwards we may have more number of questions. As I said earlier those questions where the information can be obtained from the Secretariat or the State Headquarters, they will be readily answered, where they have to collect the information from the districts or various other places outside the headquarters they may need some time. Therefore we may get as early as we expect them to be.

Sri C. V. K. Rao:—The Ministers are not just ordinary men. They hanker after positions with all their power at their command. And could they not get an answer to a question we have submitted? They have got every machinery at their disposal. They can even telephone. They can send wireless message. What we want is that some answer should be given without evasion Sir. Now we are very glad that you take interest in us but unless and until you tell them that the Ministers have a responsibility on them that they cannot get away to answer the questions and thus consider this House as though something subsidiary. Therefore I request you Sir that the question....I have given notice of a number of questions on 20th itself.

Mr. Speaker:—I caught your point.

The Chief Minister (Sri P. V. Narasimha Rao):—Sir, there is absolutely no intention of evading any questions or responsibility to answer questions. We will be only too delighted to answer questions. We are here for the service of the people and eliciting information is the right of the members of the House.

Sri V. Srikrishna:—There are certain questions which need no time at all. There are certain short notice questions which the Government can straightaway answer. Atleast such questions can be answered and can be taken up immediately.

Mr. Speaker:—I think for short notice questions, I am myself fixing the date to be answered here and I hope on the date the question is already put in the list will come before the House and I expect the answers to be given.

PRIVILEGE MOTION

re: ALLEGED STATEMENT OF SRI MOHD. ISMAIL.

Mr. Speaker:—Sri C. V. K. Rao, Sri B. Ratnasabhapathy, Smt. J. Eswari Bai, Sri T. Purushotham, have given notice of privilege motion. The Motion is as follows: I shall first read the Motion to the House,

“Under Rule 195, we give a notice of a question of Privilege as below :

One Sri Md. Ismail, styled president P.C.C. Ahoc Committee, resident of Samalkot committed a breach of privilege of Members of this House, namely the Ministers responsible to this House saying that Congress Ministers will be prevented to be, accessible to any citizen or citizens when Sri Ismail dislikes. This matter is reported in a well-known Telugu Daily “ Andhra Prabha ” dated 23-2-1972 which reads as follows, in its first page, third column last para :

పీఠిక యి నుంచే ఏ ఏగెను మంత్రుల దరిచేరడానికి కూడ లేకుండా చేస్తామని ఆయన అన్నాడు.

Su h an utterance coming from a person holding political office like the President of P. C. C. will not only amount to preventing public figures in discharging their duties but also brings them to contempt because they cannot be made tools of any agency whatever that may be, in dutifully carrying on that public responsibilities. No outside agency whatever may be its political colour can hold such a threat to any section in the name of Ministers without jeopardising the dignity of this House, trying to hold reins over them and isolate them from public duties. Sri Ismail by the above utterances is not only holding a threat to people but has committed a breach of privilege of the Members of the House which has to be dealt with by this House and the Committee of Privileges.”

This is the notice given by Sri C. V. K. Rao and other hon. Members. I would like to point out to the House the chapter under the privileges, the question of privileges. The first thing is a member may with the consent of the Speaker may raise a question involving a breach of privilege either of a Member or of the House or Committee thereof. When I am putting this now you should not take that I have given a consent to raise this issue. That is the first thing. If I give my consent you can straightaway ask for the leave of the House to move the Motion. I am not reaching that stage. I am not giving my consent at this stage. I want only further elucidation from the Members why I should give a consent to the hon. Members to raise this issue on the floor of the House. On that kindly make brief elucidation so that I can well understand and the House also can appreciate.

Sri C. V. K. Rao :—Mr. Speaker Sir, at the outset I would like to explain how this constitutes a breach of privilege of this House and the members of this House. And you know Sir, this House under guidance is the supreme body that govern the country and the duties and responsibilities of members are such they are self-disciplined and at the same time dictated by law and dictated by conscience of every individual. That being the position any agency however powerful he may be, any party outside, whatever command he may possess as to the entry of any Member on the Treasury Benches or as to entry of any Member on the Opposition side wants to consider that these are men under his thumb; that these are men; that these are tools in his hands. Well that is a negation of democracy.

“Under Rule 195, we give a notice of a question of Privilege as below :

One Sri Md. Ismail, styled president P.C.C. Ahoc Committee, resident of Samalkot committed a breach of privilege of Members of this House, namely the Ministers responsible to this House saying that Congress Ministers will be prevented to be, accessible to any citizen or citizens when Sri Ismail dislikes. This matter is reported in a well-known Telugu Daily “ Andhra Prabha ” dated 23-2-1972 which reads as follows, in its first page, third column last para :

వీరికి యి‘నుంచే ఏ కాంగ్రెసు మంత్రిని దరిచేరడానికి కూడ లేకుండా చేస్తామని ఆయన అన్నాడు.

Such an utterance coming from a person holding political office like the President of P.C.C. will not only amount to preventing public figures in discharging their duties but also brings them to contempt because they cannot be made tools of any agency whatever that may be, in dutifully carrying on that public responsibilities. No outside agency whatever may be its political colour can hold such a threat to any section in the name of Ministers without jeopardising the dignity of this House, trying to hold reins over them and isolate them from public duties. Sri Ismail by the above utterances is not only holding a threat to people but has committed a breach of privilege of the Members of the House which has to be dealt with by this House and the Committee of Privileges.”

This is the notice given by Sri C. V. K. Rao and other hon. Members. I would like to point out to the House the chapter under the privileges, the question of privileges. The first thing is a member may with the consent of the Speaker may raise a question involving a breach of privilege either of a Member or of the House or Committee thereof. When I am putting this now you should not take that I have given a consent to raise this issue. That is the first thing. If I give my consent you can straightaway ask for the leave of the House to move the Motion. I am not reaching that stage. I am not giving my consent at this stage. I want only further elucidation from the Members why I should give a consent to the hon. Members to raise this issue on the floor of the House. On that kindly make brief elucidation so that I can well understand and the House also can appreciate.

Sri C. V. K. Rao :—Mr. Speaker Sir, at the outset I would like to explain how this constitutes a breach of privilege of this House and the members of this House. And you know Sir, this House under guidance is the supreme body that govern the country and the duties and responsibilities of members are such they are self-disciplined and at the same time dictated by law and dictated by conscience of every individual. That being the position any agency however powerful he may be, any party outside, whatever command he may possess as to the entry of any Member on the Treasury Benches or as to entry of any Member on the Opposition side wants to consider that these are men under his thumb; that these are men; that these are tools in his hands. Well that is a negation of democracy.

You know, Sir, for the last 40 years, that I was here, I have been fighting, tooth & nail against this mental, physical and political dictatorship in this country. Here rises a man at this stage, wherein he considers, of course a man who has no future whatsoever; and puts some 'men' as his tools on his side in the name of Indira Gandhi. I have nothing to say about that lady, as she does not sit here. He belongs to Party. I do not question that, anybody can belong to any Party. He is a 'boss'. I think you have read the type of utterances that that man was making, that gentleman was making in the Press. He thinks as if everybody was at this beck & call; as if he was 'supreme'; as though no sane person in the country can question. It is a sad state of affairs, Sir.

Mr. Speaker:— Please come to the point.

Sri C. V. K. Rao:— I am coming to the point, Sir.

Mr. Speaker:— Please do not tell about utterances. But please tell me how the Members are affected; how this House is affected.

Sri C. V. K. Rao:— You have a pretty long experience of Parliamentary life, Sir. You have been presiding over both Houses. But this a singular case. (A member raises). I am not going to yield to those men who walk from this side to that side.

Mr. Speaker:— I will give you an opportunity.

Sri C. V. K. Rao:— You have enormous experience. But have you come across on any day when this supreme body has been functioning that a man has to say. 'ఏ కాంగ్రెసు మంత్రిదరి చేరడానికి వీలు లేకుండా చేస్తాను' 'కాంగ్రెసు మంత్రులు అనే వారు ...'

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరిని వీలులేకుండా చేస్తారు ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఎవరిని వీలులేకుండా చేస్తారు అంటే పార్టీ విప్లవాలని అన్నట్లు వుంది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థికో పోటీ చేసినవారిని కూడ అని అన్నారు. ఎక్కడైతే ఏమి. వారు సిటిజన్ కాదా అవునా? కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అయినంత మాత్రాన వారు మనిషి అవునా కాదా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— బయట ఒక వ్యక్తి మరొక వ్యక్తిని ఏమి అన్నారు అనేది మనకు ఏమి సంబంధము ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ననము కూడ బయట వ్యక్తులగురించి పని చేసేవారమే. వారినుంచి ఐపోలేట్ కాలేదు ఈ వ్యవహారాలు డెమోక్రటిక్ లైన్సులో జరుగుతున్నదా లేదా? జరగకపోతే దానిని డెమోక్రటిక్ లైన్సులో పెట్టే బాధ్యత ఈ సుప్రీమ్ బాడికి వుంది. ఈ నాడు బయట ఈ వ్యక్తి కాంగ్రెసు మంత్రి. ఇక్కడ వున్న వ్యక్తులు మంత్రులు. కాంగ్రెసు మంత్రులు అని వాడుక అయినప్పటికి మంత్రిగా ఈ హౌస్ కి బాధ్యులు. తమని అధీనము. ఎవరిని దరి చేరకుండా చేయాలనుకొన్నట్లయితే.....కాంగ్రెసు మంత్రులు ప్రమాదము తీసుకొన్నారు. దాని ప్రకారము తమ డ్యూటీలను నిర్వహించవలసి వుంటుంది. వీరిని ప్రజల దరిని చేరకుండా చేద్దామనే ధోరణి.....కాంగ్రెసు

మనుష్యులు అవచచ్చును. కాంగ్రెసు వారిలో విద్రోహులు అవచచ్చును. వారి దృష్టిలో ఒక మనిషి విద్రోహి అవచచ్చును. సుంచి వాడు అవచచ్చును. చెడ్డవాడు అవచచ్చును. ఒకరు వాని తమ్ము తో పోటీ చేయవచ్చును. వాని తమ్ముడు కదా అని పీఠి కోస్తాన, అనడానికి పీలులేదు ప్రజలను మంత్రిల దరి చేరకుండా చేస్తాను అనే హామీ నీ మనిషికి వుంది అని అడుగుతున్నాను. That is the point I want to know.

Mr. Speaker:—Where is it said that I will prevent the Minister or I will prevent any Member from doing such and such a thing.

Sri C. V. K. Rao:— We have to read. He may be an elected representative. He may be a citizen. Even then, the Minister is a responsible man; he is responsible to the House. It is not that, if one is an elected representative then alone, he is responsible to this House. Even if he is not an elected representative, it amounts to the contempt of this House. The Mantri is responsible to this House. The Mantri is not living in vaccum, in Anantapuram. The Mantri is a Mantri, because this House exists and therefore that gentleman cannot be kept isolated from the public. The Mantri may not have spine at all, that is a different matter. It is my duty as a Member, to protect his rights as well as other rights of my colleagues. వీరిని అని అన్నపుడు అభ్యర్థులు అవచచ్చును. ప్రజలు అవచచ్చును. ఇక్కడ రిజిమెంటు ఇండిపెండెంట్ గా గెలిచి వచ్చిన వారు వున్నారు. వారికి కాంగ్రెసు పార్టీ టెంట్ యిప్పలేదు గెలిచారు. వారు పార్టీ దృష్టిలో ద్రోహము చేసినవారు అన్నమాట. నేను కూడ ఇండిపెండెంటునే. ఇంకొక బ్రాండ్ కి చెందినవాణ్ని అనుకోండి. ఇండిపెండెంట్లను ద్రోహులక్రింద తిక్క చేశారు. వారిని కూడ చేరేటట్లు చూడను అన్నారు. ఎవ్వరూ అడగలేదు కదా అంటారు. ఆ విషయము వేరు. ప్రజలకు కూడ మంత్రిలదరి చేరనివ్వను అనేది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ హామీకి గాని, ఇక్కడ వున్న సభ్యులకు గాని వారు చెప్పే మాటలవల్ల ఏ విధంగా కంటెంట్ అపాదించబడింది ?

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—ఇందులో వున్న వారి ఎవరి హక్కుకు భంగము అని మీరు అంటున్నారు. వీరిని అంటే కాంగ్రెసు ద్రోహము చేసిన విద్రోహులు. తమ తమ్ములు, వగైరా అని అన్నారు అనుకోండి. మంత్రిలదరి చేరనివ్వకుండా వుంటాను అనే మాట, వారు గెలిచినా కూడ అంటే ఇంకా యమ్.యల్ పి.లు కాలేదు. కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగా పోటీ చేసిన వారు విద్రోహులు. రిజిమెంటు గెలిచి వచ్చిన వారు వున్నారు. మంత్రిలదరి చేరనివ్వకుండా వుంటాను అంటే వారి హక్కును కంటెంట్ చేశారు. ప్రజలకు కూడ చెప్పారు. ఇక్కడ గెలిచినవారికి అప్లయి అవుతుంది. మంత్రిలకు అప్లయి అవుతుంది. మంత్రిలకు నోరు లేనంతమాత్రాన నోరు అరుపు యివ్వ కూడదు అని ఎక్కడా లేదు. మంత్రిలు ప్రమాణము చేశారు. ఏ పార్టీ వారికి అయినా కని, చెడ్డవారు కాని, మంచి వారు కాని మంత్రిలు అందుబాటులో

వుండాల్. వారిని అందుపాటులో లేకుండా చేస్తాను అన్నారు ఈ సందర్భములో మేన్ పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసులోని రెండు మూలలు చదివి ఓర్చుకున్నాను.

Sri C. V. K. Rao:— Let me finish, Sir. I am in the middle of it.

Mr. Speaker:—Why not we go into the details later

Sri C. V. K. Rao:— These things are urgent, Sir.

“It may be stated generally that any act or omission which obstructs or impedes either House of Parliament in the performance of its functions, or which obstructs or impedes any Member or Officer of such House in the discharge of his duty, or which has a tendency, directly or indirectly, to produce such results may be treated as a contempt even though there is no precedent of the offence.”

That is in fact as a preamble to the entire subject, to elaborate the subject on the privileges of the House. Well it is an observation made and a guideline that a thing tending indirectly to obstruct the Members in the discharge of their duties. I am reading, from May's Parliamentary Practice, Page 147:

“Conduct not amounting to a direct attempt to influence a Member in the discharge of his duties, but having a tendency to impair his independence in the future performance of his duty, will also be treated as a breach of privilege.”

Sir, now he has illustrated it also; that I can read from Chapter IV. in support of that. But I do not want to take much of your time, Sir. There are other Members to speak.

Thank you.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణమంగళగిరి:—పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసులో మంత్రులు కాని, ఎమ్మెల్యేలు కాని, మైజర్స్ కాని, వైస్ చాన్సలర్స్ కాని వారి పోలిటల్ పార్టీ యొక్క గైడ్ లైన్స్ ను సహజమైనదటం మనం కూడా తెలిసిందే. పార్లమెంటులో కాని, ఎంపీలో కాని ఒకరు ఉన్నారే అదే. ఆయన చెప్పినదానితో పున్న విషయం ఏమిటంటే— “The candidate who is opposing the Congress candidate even if he is elected will have no access to the Minister”. That is the point. In order to prevent voters from voting for candidates opposing the Congress, he has transgressed his right and committed a breach of privilege by stating “even if he is elected as Member of the Assembly, he will have no access to the Minister.” That is what I want to draw your attention to. అధ్యక్షా, తమరు అది గమనించండి

Sri A. Sreeramulu (Eluru):—I have two issues to put forward in this issue. A Minister is a Member of this House and candidates getting elected without any party label are also Members of this House. By this utterance, he has directly and deliberately tried to threaten the Ministers from discharging their duties. That is one point. The second point is this: a member getting elected as an independent is denied access to the Ministers, it means he is interfer-

Privilege Motion :
re : Alleged statement of
Sri Mohd-Ismail

27th March, 1972

ing with the privilege of the Member who is getting elected as an Independent. These are the two points which deserve to be considered.

Sri Ch. Parasurama Naidu (Parvathipuram):—Mr. Speaker, Sir, there is every justification for maintaining this motion for this reason. Mr. Ismail has referred to persons who have contested against the Congress candidates. There is one sentence and if you kindly pass on to me that paper I will point out the wording. I request that paper may kindly be passed on to me.

(Mr. Speaker sent the Paper with him to the Member)

“కాంగ్రెసు అభ్యర్థితో పోటీ చేసిన సోపరునే తాను” 1957లో ఓడించానని, ఇప్పటికీ తిరుగుబాటుదారులలో వారు ఎంత బలవంతులై నానరే పోరాడటంలో తన కల్పి మొక్కువోలేదు అని ఇస్మాయిల్ అన్నారు” He is quite welcome to say that because he has every right. The next sentence is this : “వీరిని ఇళనుంచి ఏ కాంగ్రెసు మంత్రుల దరి చేరటానికికూడా వీలులేకుండా చేస్తామని” అయిన అన్నారు So, those persons who have contested against Congress candidates also include those of us who have succeeded in the contest against Congress candidates and those of us who have therefore become Members of this House and function as Members of this House.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- అని ఎక్కడ వుంది?

Sri Ch. Parasurama Naidu:—It includes all those who contested. “ఇళనుంచి ఏ కాంగ్రెసు మంత్రుల దరి చేరటానికికూడా వీలులేకుండా చేస్తామని అయిన అన్నారు” అంటే ఏమటి అర్థం?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీరే చదవండి.

శ్రీ సి. హెచ్. పరశురామనాయుడు :- ఇప్పటికీ తిరుగుబాటుదారులలో వారు ఎంత బలవంతులై నానరే పోరాడటంలో తన కల్పి మొక్కువోలేదని ఇస్మాయిల్ అన్నారు. The collective persons or group of persons who are referred to here are ‘thirugubathudaru’ (తిరుగుబాటుదారులు) and so ‘varu’ (వారు) includes candidates, not only those who are defeated in their rebellion but also those who have succeeded as rebels and therefore who are standing, like me, as Independent Members of the Assembly. Therefore, here is a threat against the discharge of duties by those Members by approaching the Ministers; Ministers cannot really be categorized legally as Congress Ministers; they are Ministers of Government of Andhra Pradesh and every one of the Members of this Assembly has a right to approach them ; now that approach has been placed under threat and risk and it is a breach of privilege of the Members of this House.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—సి. వి. కె. రావు గారు రెయిన్ చేసిన దానిలో ప్రెవిలెజ్ వున్నదా లేదా అనేది ప్రశ్న, హౌస్ లో మెంబర్స్ కు సంబంధించి ఎవరైనా ఎవరితో కాని, బయట కాని వారు చేస్తున్న

కార్యక్రమాలకు భంగం కలిగించేటట్లు, ఇంఫింజ్ చేసేట్లు తెలివేస్తే ఏమిటి? It tantamounts to a breach of privilege of the Member. ఇది సత్యమేనా? కూడా ఒకరి వచ్చింది. ఈ శాసనసభలో వున్న సభ్యుడు శాసనభ్యుడు కాని వారిపై కొన్ని చెప్పినప్పుడు వారు మీరు ఇటువంటి చార్జీలు నాపై మోపారు నాకు మాన భంగం కలిగింది కనుక దావా చేస్తానని లాయర్ సీటీస్ ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పుడు స్పీకరుగారు హులింగు కూడా ఇచ్చారు. The Minister is first a Member of this House; he has been elected to this House and his first responsibility is to the Members of this House. Therefore, his function starts from this House. In these circumstances, this threat is to some of the Members of this House who have been elected opposing those of the Congress Party or the Party in power to say. Under this threat, those Members are not going to be allowed to meet the Ministers. Therefore, I request you to examine this whole case from this angle. It certainly amounts to a breach of privilege so far as the Members belonging to the Opposition who have opposed the Party in power and who have succeeded in defeating them. If such people are not going to be allowed according to this threat, to meet the Ministers and get their representations heard by them, does it not amount to a breach of privilege of the Members of this House? I request you to view the whole problem from this angle; does it not amount to a threat and that threat constitute a breach of privilege. My friend has not properly referred to May's Parliamentary Practice. In 1958 a case like this has arisen in British Parliament; a threat was issued by a person who was not a Member of the British Parliament to a Member of the British Parliament, while making a comment on the municipal administration of London; the Commissioner, London Municipal Administration issued a threat and that was issued on the floor of the British Parliament and it was found to be breach of privilege, and the person was brought to the Parliament and made to apologize publicly. Therefore, however big this man might be — he may be the President of the Congress Party or perhaps bigger than that, it is not for him to issue a threat like this; it is not in his province and he should not be allowed to indulge in such threats. As far as this statement is concerned, I feel that it is a right which should be interpreted in the manner I have interpreted. I submit that there is prima facie case and should be straightway sent to the Committee of Privileges and let that Committee give its findings.

(శ్రీ పి. ప్రభాకరరావు (శాసత్లు):— ఇందూర నేను క్లారిఫికేషన్ అడిగింది ఏమనే చెప్పారు. విషయము ఏమంటే వారు సభా మర్యాదలను అతివ్రమించి మాట్లాడారా లేదా అన్న విషయము యిప్పుడు ప్రస్తుతాంశము. ఇది బ్రిటీష్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ కు సంబంధము వుందా, బ్రిటీష్ ఆఫ్ ప్రివిలేజ్ ఆఫ్ ది ఏశాస్. వారు మాట్లాడిన సమయములో యీ ఏశాస్ లేదు. వారు మాట్లాడిన సంగతులు, ప్రత్యేకంగా లెజిస్లేటివ్ మెంబర్స్ ను మంత్రుల దగ్గరకు రాకుండా చేస్తాననే భాగము అందులో లేదు “even though a candidate is elected as Member of the Legislature Party I am going to prevent him in his capacity as a legislator from approaching the Minister;” Had he said that or had that

been reported in that way, certainly there is a breach of privilege; what we see is a general and vague statement which does not specifically concern a Member in his capacity as Member of the Legislature party. So, my submission is, there is absolutely no breach of privilege in this House. This need not have been brought before the House in this form. This is my submission.

శ్రీ వామనరావు (తెలుగు) — అధ్యక్షా, దీనిలో ప్రైవేట్ ఫోయో వున్నదాని మూడు వాదనలు వున్నవి : ఐస్లామిక్ గారి స్టేటు మెంటులో—అది మంత్రుల గొంతు, తెలుగు కాంగ్రెస్ మీద తిరుగుబాటు చేసిన యిండిపెంటెట్ల గురించి, మూడూ ఎం.ఎల్.ఎస్ గురించి. ఈ ముగ్గురిని ఆ స్టేటు మెంటులో యిస్లామిక్ గారు మంత్రులను డైరెక్ట్ చేసే అధికారము, మంత్రులు ఎం.ఎల్.ఎస్.ల వాది, ఎవరిని ఎలక్షన్ చేయవలసిందిగా, ఎలువకుడను అని చెప్పే అధికారము యిస్లామిక్ గారికి లేదు. పీపుల్స్ రిపబ్లికన్ లాగా రిపబ్లికన్ చేసే అధికారము ఎం.ఎల్.ఎస్.కు, వారు తిరుగుబాటు కాంగ్రెస్ వారు కావచ్చు, యిస్లామిక్ వారి వారు కావచ్చు వారు ఎవరైనా, డి.ఎం.ఎం. చేసే అధికారము చట్టంలో, మైది దీనిని అయిన బార్ చేస్తున్నారు. Not only Members of the Opposition, even Congress Ministers he has threatened; కాంగ్రెస్ మినిస్టర్స్ మీ కూడా థ్రెట్ వున్నది. మినిస్టర్స్ ను డైరెక్ట్ చేసే అధికారము యిస్లామిక్ గారికి లేదు అయిన హాస్ లో మొదలు గాదు, మొదలు అయి వుండి హాస్ లో చెప్పింది గాదు. అదహ్ లో మిస్ ప్రెసిడెంటు, అది కూడా నామినేటెడ్. He is a nominated president that too; he is not elected అసెంబ్లీ ఎన్నికలు చేయకున్నప్పుడు అసెంబ్లీ జరుగుతున్నప్పుడు, పీపుల్స్ రిపబ్లికన్-కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా వుండేవారికి, మంత్రులు ఎటువంటి సంబంధము వుండని యిండ్లైరెక్టుగా not only against rebels of the Congress, but even against opposition Members who are contesting అలాగూ యిందులో యిస్లామిక్ అయివుంది, అందుచేత ముఖ్యంగా ఎం.ఎల్.ఎస్.ల డైరెక్టును అడ్డుపడడమే గానుండా, మంత్రుల డైరెక్టునుగురించినాగా చెప్పి అయిన స్టేటు మెంటుద్వారా యిస్లామిక్ అయినారు. ఎం.ఎల్.ఎస్.లకు వున్నట్లుగా రైట్స్ ను, డైరెక్టుగాగాని యిండ్లైరెక్టుగాగాని అడ్డుపడే అధికారము అయినకులేదు టెర్రకు డ్రెట్, ఎన్నికలలో పాల్గొనెవారికి డ్రెట్, మినిస్టర్స్ కు డ్రెట్, మీరు ఎలక్షన్ చేసే విలులేని, కలుసుకుంటే మీరంగతి చూస్తానని మంత్రుల మీద డ్రెట్లువుంది, అందుకని యిందులో ప్రైవేట్ ఫోయో వుంది, దీనిపై గౌరవనీయమథాట్ యిచ్చి, దీనిని కమిటీకి రిఫర చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — అధ్యక్షా, ఇందులో మనము కంచుకాగడా పట్టి వెదికినా ప్రివిలేజ్ అనేది అణుమాత్రముగాని అవలేకముగాని కన్పించదు. మంత్రులగురించి సభ్యులదాలా సానుభూతితో మాట్లాడారు, మారు డి.ఎం.ఎం.లగురించి గారు ప్రభులగుచూరని, మమ్ములను పరదాలో పెట్టారని, యింకొకరితో కలువకుండాచేస్తామని అన్నారు—దానిగురించి ఫారికి అదుర్దా

గౌరవసభ్యులను గాని, అనాటి శాసనసభనుగాని లేక రాబోయే సభ్యులను గాని, నేను అసలు కాంగ్రెస్ పార్టీలో గాని కాంగ్రెస్ మంత్రులతో గాని కలిసే అవకాశము యివ్వను అనే స్పిరిట్ అక్కడి ఎక్కడాలేదు. అందుకని దీని బ్యాగ్రౌండ్ చెబుతున్నాను. అనాటి పరిస్థితిమిటి, ఏ విషయంలో ఆ మాట చెప్పారనేది చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మీరు రెఫర్ చేసినటువంటి దానికి ఆ సెంటెన్సుకు సంబంధములేదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఎందుకు సంబంధము లేదు, బ్యాగ్రౌండ్ వుంది, అది పత్రికలలో వచ్చింది. మీకుమాకు అందరికీ తెలిసినటువంటి విషయమే.....

Sri Syed Hasan:—You cannot give explanation for a statement given by others; you cannot explain for that.

Sri P. V. Narasimha Rao:—Sir, I am trying to meet the points raised by hon Members. I am only trying to say that the background statement made by the Congress President was such that of the there was no intention of casting any aspersion or preventing any Member from doing his duty, and unless such an indication is there or the effect is there, no question of privilege can arise. That is what I would like to submit, Sir.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన భాష్యము ఆధారము చేసుకోవాలా? నాకు అర్థము కావడము లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు మొత్తము మాట్లాడిన దానిలో యీ ప్రివిలేజ్ మోషన్ లో రెఫర్ చేసినటువంటి సెంటెన్సులోని ఒక్క మాట కూడా రెఫర్ చేసి మాట్లాడ లేదు.

Mr. Speaker:—All that you leave it to me; I have heard both the sides and let me fully digest the matter and then I shall come before the House to tell you how to deal with this privilege motion. Now, I go to the next time.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, డ్రాట్ కండిషన్సు రాష్ట్రంలో తీవ్రంగా ఉన్నాయి ఫైర్ ఆక్సిడెంటులన కలిగే నష్టములుకూడా ఎక్కువగా ఉన్నవి. వాటిని గురించి చర్చించే అవసరం ఎంతయినా ఉంది, యీ రెండు సమస్యలకు రెండుగంటలు చర్చకు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—It is true that I am receiving a number of Call Attention Motions on fire accidents that happened in various villages in the State and I have disallowed every one of them because I do not want to waste the time of the House on a small fire accident in some nook or corner of the State. But it may be necessary for this House to discuss under some rule by motion at an appropriate time or before we rise; you can bring in a proper form and I will certainly consider it favourably and after consulting the Leader of the House regarding drought situation, etc.

Sri P. V. Narasimha Rao :—After 3rd April when we will have 3 or 4 days more, according to the present indication. We can have a full dress debate on drought situation, fire accidents, etc. I would like to have suggestions from the Members and I welcome them.

Sri C. V. K. Rao :—Where fire accidents take place, people are deprived of their shelter. Unless we ask the Government to take necessary steps, we will be failing in our duty.

Mr. Speaker :—What steps the Government should take, it is already there and all those reliefs are immediately given. The point is that there is not enough or much more should be done. What steps should be taken to prevent fire accidents is a matter for the House to consider.

Sri C. V. K. Rao :—It can be taken as a Notice under Rule 341 which you can immediately permit.

Mr. Speaker :—I am getting notices under Rule 341 every day.

Sri Kudipudi Prabhakar Rao (Ahalapuram).—Hitherto there has been a convention regarding fire accidents. Besides grant of ex-gratia payments, certain classes of people and weaker sections like fishermen etc. are rehabilitated properly. So, it is necessary to bring this matter to the notice of Government.

Mr. Speaker :—You can always write to the concerned Minister.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao :—There are certain practical difficulties. One of them is, it takes a very long time to get a reply or to have some action initiated.

Mr. Speaker :—I shall allow a discussion in the matter and afterwards if we consider it necessary we shall allow these motions.

శ్రీ బి. రింగ్లెస్ భారతి :—అవును, డ్రాఫ్ట్ ఇండివీల్స్ ఉన్నవి. డ్రాఫ్ట్ ఇండివీల్స్ కి డిస్కం నుంచి అవకాశం ఉన్నారా లేదా మూడవ లేదా డ్రాఫ్ట్ ఇండివీల్స్ కి డిస్కం నుంచి అవకాశం ఉన్నారా లేదా రోజు ఉన్నారా ?

Mr. Speaker :—We shall have discussion about drought and the time to be allotted we shall decide in the Business Advisory Committee taking into consideration the work we have to transact.

శ్రీ బి. రింగ్లెస్ భారతి :—మోషన్ మూవ్ చేయాలి కదా. కాల్ ఎమర్జెన్సీకి అడ్జరన్స్ మోషన్స్ ఉన్నాయి అని రోజు వేయమని కోరుతున్నాను. Let us be allowed to move these motions formally and discussion may take place later on.

Mr. Speaker :—You may send the motions, and I shall consider.

Sri P. V. Narasimha Rao :—The motion will be that the drought situation be considered. That is what we have been doing previously in this House. We shall also discuss about the steps to be taken. We, on this side of the House, are equally concerned about these motions. Let us go into detail....

Sri B. Ratnasabhapathy :—I have understood the Chief Minister's point of view. 'మ' ప' యును 'బీ' మి' చేస్తాను, ఎక్జుట్వ్ మోషన్లు, కాల్ మోషన్లు మూలము తెచ్చే ప్రక్రియ ము తెలుసుకున్నాను ప్రాంతములో ఉన్న ప్రజల 'మ' ప్రజలను ప్రభుత్వం ప్రజలను అవలంబించుటకు ప్రయత్నించుటకు పరిష్కరించడానికై ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలి? చెబుతారని తెస్తాము. రిజిట్రల్ ప్రాంతములో ఉన్న ప్రజలను పరిశీలించుటకు సాల్వే చేయాలి కాదు.

Mr. Speaker :—Now, no motion is necessary when the Government itself is coming forward with the motion that the drought situation may be taken into consideration. We can have full discussion. All the members who have given notice of Call-Attention motions will get opportunity.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Copies of motions relating to local conditions may kindly be sent to Government so that to the extent possible we shall get the information and place it before the House.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—What about fire accidents and relief?

Mr. Speaker :—We shall discuss them. First we shall place them before the Business Advisory Committee and see in what form they should be discussed, what time should be allowed etc.

శ్రీమతి. జె. ఈశ్వరిబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—అధ్యక్షా నేను ఎల్లారెడ్డి గ్రామం రెడ్డి ప్రాంతముల వాటర్ నల్లయి విషయములో కాల్ ఎమర్జన్ ఇచ్చాను తమరు మూడవ తేదీకి అంటే లేవ్ అయిపోతుంది. ఎన్నాళ్లు లేవ్ అక్కడ వాటర్ లేదు. అక్కడి ప్రజలకు త్రాగడానికి నీరులేదు మూడవ తేదీకి అంటే జనరల్ గా అవుతుంది కాబట్టి యీ కాల్ ఎమర్జన్ మోషన్ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు కూర్చోండి

(Sri Y. Venkatarao rose)

Mr. Speaker :—Any important thing which you want to raise you should bring to my notice in my chamber before I come into the House. Members are always welcome to my chamber. I am in the Room 15 minutes earlier....

(Pause)

With regard to the Call-Attention Motion, I wish to tell Mr. C. V. K. Rao that it can be taken up tomorrow. The Minister has told me that he has not yet obtained full information. He has some information. If the House has no objection, because he has to get fuller information from Tungabhadra, he will make the statement tomorrow...

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు నేను చెప్పే కాల్ ఎమర్జన్ మోషన్ లో ఇంకా ఒకరి పాయింట్ కూడా టాగ్ అన్ అయినది.

14 27th March, 1972. Calling attention to a matter of urgent public importance :
re : Release of water from Tungabhadra reservoir.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మూల 341 పయిన చెప్పండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నాకు నోటీసు రాలేదు. అది వేరే తీసుకొండి.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Release of Water from Tungabhadra Reservoir.

Mr. Speaker :—As I said, we shall take up the Call-Attention Motions tomorrow, because the Minister has to get information.

శ్రీ సి. కె. రావు :—నేను మంత్రిగారికి ఇన్ ఫర్ మేషను ఇస్తాను.

Mr. Speaker :—I would have been happy if you had been on the Treasury Benches. (Laughter)

Sri C. V. K. Rao :—I would have been very unhappy, Sir. (More laughter)

Mr. Speaker :—As I have already said, it will be taken up tomorrow.

శ్రీ సి. శ్రీనివాస్ :—కాల్ ఎటెన్షను వచ్చేవరకు అని కాకుండా తెలిగ్రాములు ఇచ్చి ఇన్ ఫర్మేషను తెప్పించుకోవాలి.

The Minister for Major Irrigation (Sri P. Narasa Reddy):—Sir, the facts which we have to place before the House pertain to the release of water from Tungabhadra. The Chief Engineer, Tungabhadra, had earlier agreed to release water to the extent of 3500 cusecs. Although the Chairman, Tungabhadra Board had agreed, the Government was new and Government approval had to be obtained. So we made efforts with the Mysore Government and the Central Government to see that the approval is expedited. I have not got the latest information how much water is going to be released and I shall be able to place the correct facts day after tomorrow and if it is very necessary tomorrow.

Sri C. V. K. Rao :—I shall place some facts before the Minister.

Mr. Speaker :—We shall go ahead with the Call-attention motion and to the extent information is available he will reply. On other points he will reply later.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, The Call-Attention Motion is that due to defective flow of water from Nagarjunasagar reservoir, the promised supply of 5,500 cusecs of water to Krishna District is not being given. That has effected 180,000 acres under Dalwa Crop. Hence the need for Government to take urgent steps.

Mr. Speaker :—Why not we take up this day after tomorrow ?

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ :—ఇప్పుడు సబ్జెక్టు రెండూ డిఫరెంటు. ఒకటి కృష్ణా జ్యూనియర్ క్రింద ఉన్న సెకండు క్రాప్ భూములు. రెండవది నాగార్జునసాగర్

Calling attention to a matter of urgent
public importance:
re: Release of water from Tungabhadra
reservoir.

27th March, 1972. 5

రైటు అండు తెప్ప కేనాల్సులో వాటర్ లేవ ఇబ్బంది ఉన్నాయి విషయం
They are two different subjects, I have given notice on the
second one. అందుకని అది కొంచెము విభజించి రెండు బిల్లులు వేసు
కుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు నేను ఇచ్చినట్లువంటిది అక్కడ ఉన్నట్లు
వంటి ఇం. నీర్లు 5,500 క్యూసెక్సు ఆఫ్ వాటర్ సప్లయ చేస్తామని 1,90,000
ఎకరాలకు సెండు క్రాప్స్ ఆ వాటర్ సరిపోతున్నది ప్రామిస్ చేసిన విషయం.
అది కలెక్టర్ అంగీకరించిన విషయం. కాని రెండు వల క్యూసెక్సు ఆఫ్ వాటర్
మాత్రమే సప్లయ చేశారు

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇందులో నిజంగా రెండు డిస్కంస్ ఉన్నాయి. పుట్ట
చెప్పినట్లువంటిది ఒకటి. So I will take up day after tomorrow. We will get
full information on both the things. Nothing is lost by that.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నేను మంత్రిగారిని అడిగేది ఏమంటే కలెక్టర్
వాగ్దానం చేశారు కదా, వాగ్దానము చేశామని కలెక్టరు, ఇంజనీర్లు చెప్పుకున్నారు
ఆ కృష్ణా జిల్లా కైతులకు 5,500 క్యూసెక్సు ఆఫ్ వాటర్ సప్లయ చేస్తామని
రెండు వేల క్యూసెక్సు ఇచ్చామని పోరపాటు జరిగింది ని ఒక్క నూరు మా. అది
పీలు అయితే త్వరలో కలెక్టర్ చేయడానికి పూనుకోమంటి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా సెండు క్రాప్స్ లిన్నీ నాగం
అయిపోయినాయి అందుచేత ఆ వాటర్ ఫెసిలిటీను గురించి కాల్ అటెన్షను
నోటీసు ఇచ్చినాను. దానిని గురించి కూడా గేవు టాక్ లన్ చేస్తే పశ్చిమగోదా
వరిజిల్లా వెస్టరన్ డెల్టాగురించి, కృష్ణా అండు గుంటూరు డెల్టాగురించి కంప్లీటుగా
చెప్పవచ్చు. అందుచేత మినిస్టరుగారికి దానిని గురించి కూడా చెప్పండి.

శ్రీ కాజా రామనాథం (ముదినేపల్లి) :—ఇంకా ముందు కమిటీ చెప్పి
నట్లుగా ఈ రోజున ఇది డిస్కస్ చేసే మంత్రిగారు ఎల్లండి Statement చేయ
వచ్చు. Statement about measures take and the water that is released
from Tungabhadra can be placed on the table of The House Today
we can discuss the call attention notice. ఇప్పుడు ఈ నెలఖారులోగా
నీరు రాకపోతే మొత్తం పంట అంతా పోతున్నదేది మంత్రిగారికి తెలుసును.
అదరికి తెలుసును. ఆ విషయంలో త్వరపడి మనం ఏదో ఒక స్టేప్ తీసుకోకపోతే
నష్టం వస్తుంది. అందుకోసం మంత్రిగారు తుంగభద్ర బోర్డును కూడా మువ్
చేశామని, బెబుతున్నామని, ఆ మంత్రిగారితో కూడా డిస్కస్ చేసుకున్నామని
చెబుతున్నారు. అక్కడనుంచి రిలీజ్ అయినట్లువంటివాటర్ విషయం వారు
ఎల్లండి స్టేటుమెంట్ చేయవచ్చు.

Mr. Speaker :—Call attention notice already has gone to the
Minister. By taking up this call attention motion day after
tomorrow, he is not going to stop the action that he is proposing to
take for release of water to the ryots. I request Mr. Vanka
Satyanarayana to wind up the debate.

భూ సంస్కరణలను అభారంగా చేసుకొని ఒక వ్యక్తి 50 ఎకరాలు మొదలుకొని 150 ఎకరాల వరకు ఉంచుకొన్నారు. ఇప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు బెంగాల్ రాష్ట్రానికి ఒక భూ సంస్కరణ చట్టాన్ని పార్లమెంటులో ఆమోదించింది. అందులో 5 గురుగుల ఓటుంబాలకు ఒక ప్రాతిపదికగా తీసుకొనడం జరిగింది. అటువంటి చట్టం మన దేశంలో వస్తుందేమోనని ఎన్నికల ముందునుంచి నేటివరకు కూడా ఇందులో కాంగ్రెసు వెంచీలలో ఉన్నవారు మొదలుకొని ఒయలనున్న పెద్ద భూస్వాములందరూ కూడా గమ భూములన్నీ బినామీ ట్రాన్సాక్షన్లు చేస్తున్నారు శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారు తీసుకొని రాబోతున్న భూ సంస్కరణ చట్టం ద్వారా ఎర్రమో, అరఎర్రమో తప్పితే అది కూడా లేకుండా చేయడం కోసం మొత్తం భూములన్నీ అమ్మేస్తున్నారు. దానికి ఉదాహరణంగా మర ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నించి రిజిస్ట్రేషన్లు ఆఫీసుల రికార్డులూ చూస్తే గత 30 మాసాలుగా ఎన్నివేల ఎకరాల భూములు అమ్మివేయడం జరిగిందో తెలుస్తుంది. అంతేకాదు, రేపుబ్రొద్దున కుటుంబ ప్రాతిపదికగా చేస్తారని అన్నప్పడు భార్యాభర్తలు విడాకులు కూడ పుచ్చుకొని వేరు వేరు కుటుంబాలుగా ఉండి రేపు రాబోయే చట్టాన్ని తప్పకొనేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా ప్రభుత్వానికి చట్టము ప్రకారము రావలసిన భూమి రాకుండా చేస్తారన్న మాట రాష్ట్రములో భూస్వాములు, కొంతమంది ఎం. పి. లు, ఒక ఎం. పి. పశ్చిమ గోదావరిలో ఎన్నికైన అతను తూర్పు గోదావరిలో 24 వేల విలువచేసే స్థాంపులు కొన్నారు, ఇతర వేర్లతో వ్రాయడం కోసం. కాంగ్రెసు పార్టీవారు ఎన్నికలలో ప్రజానీకానికి ఇచ్చిన హామీలు ఏమిటి— ముఖ్యంగా భూ సంస్కరణలు మొదలు తీసుకొనివస్తున్నామని. ఆ నమ్మకం మీగనే ప్రజలు కాంగ్రెసు పార్టీకి వోట్లు వేశారు. కనుక వారు హామీ ఇచ్చి ప్రజలను నమ్మించిన ప్రకారము, సరియైన భూ సంస్కరణలు తీసుకొనివచ్చి పేదప్రజలకు భూములు కలుగజేసే ప్రయత్నం గనుక చేయకపోయి నట్లయితే, దానియొక్క శాధ్యత ప్రభుత్వము వహించవలసియుంటుంది. గత ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న ఎన్నికల సందర్భంలో మాట్లాడుతూ స్పష్టంగా చెప్పారు. ఆంధ్రదేశములో భూ సంస్కరణలు భారతదేశములో కెల్లా చాలా ఉత్కృష్టమైనవని పత్రికా విలేఖరులతో చెప్పారు. భూ సంస్కరణల విషయంలో మొన్న గవర్నమెంటు చేసిన చట్టమును పక్కబదిగా అమలుపరుస్తుందని చెప్పారు. కాని గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఈ విషయం గురించి ఏమీ చెప్పలేదు ప్రభుత్వమునకు ఈ విషయంలో సదుద్దేశము గనుక ఉన్నట్లయితే ఒక ఆర్డినెన్సు రెట్రోస్పెక్టివ్ గా చేసిన రోజున దీనికి అర్థం ఉంటుంది. అప్పుడే గవర్నమెంటువారు పేద వాళ్ళకు భూములు ఇవ్వగలుగుతారు, వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగుపరచినవారు అవుతారు, ఆ విధంగా వారు ఎన్నికలలో ప్రజానీకానికి ఇచ్చిన వాగ్దానాలు నెరవేరినవారు అవుతారు. అంతేగాని అటువంటి చర్యలు ఏమీ తీసుకోకుండా ఇప్పుడేదో వోట్లు వచ్చాయిగదా, ఇంక అయిదేళ్ళేమీ పరవాలేదు, తరువాత చూచుకొందాము అనుకొంటే మాత్రము ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీని నమ్మి ప్రజానీకం ఇచ్చిన వోట్లే రరువాత బుల్లెట్లు అయ్యే ప్రమాదము మన దేశములో ఉన్నది. ఎందుకంటే సౌత్ ఈస్ట్ ఏసియాలో జరుగుతున్న మార్పులు చూస్తున్నాము. కొంతమంది యువకులు డిస్పరేట్ అయి, ఈ వ్యవస్థ ప్రయోజనం లేదని, ఆశేర

మంచి లాయర్లు, డాక్టర్లు, మేధావులు ఉన్నా వైస్ రూల్స్ లో నియామకాన్ని విగ్రహాన్ని గణపాదుగా ప్రభుత్వం పోషించి గౌరవించుకుంటుంది అటువంటి కృషిలో మేము ఉన్నాము. అందుకే దాని ద్వారా వసించుచున్నాము. దేశంలోని వైస్ రూల్స్ వ్యవస్థలు ఏదైనా యెడల తప్పులు లేక పోయి వోట్ల మధ్య అయ్యే సమానం ఉన్న సేవలను ప్రభుత్వము నిర్వహించుచున్నది. అటువంటి ప్రమాదాన్ని నివారించి దేశంలో గాంధీ భవనాలను చెల్లించే సాధ్యమైన ప్రభుత్వాన్ని ఉద్ధరించే సూచనలు ఇవ్వాలి అలా చేశాము. పునరుద్ధరణకు ముందేగాని పునరుద్ధరణకు పేదవారి బంధువులుగా పంచే నిధులలో ఒక ఛార్జ్ డ్రోగారు వెట్టారు. దాని వలన పేద వారికి ఎన్ని ఉదయం వరకు కూడా ఇచ్చారో చెప్పలేదు. భూసంస్కరణల విషయము అలా ఉంచండి. సీసము బంజరు భూములు అట్లుపై చేసేవారికి లంచాలు తీసుకోకుండా పట్టాలు ఇవ్వండి అని ప్రతిపక్షంతోనీ చర్చ చేస్తున్నాము అలా ఉంచండి, కాంగ్రెసు పార్టీలో కూడ నూటికి 80 మంది ఈ విధంగా చెప్పారు. బంజరులు పంచే విషయంలోనూ, భూ సంస్కరణల విషయంలోనూ ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను అమలు జరపడానికి బదులు ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను వాయిలేట్ చేస్తూ రివిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు పశ్చిమ గోదావరిలో అక్కడ బండారు లంకలో డిప్ టెక్టర్స్ చేపనకు 2 వేల ఎకరాలు లీజుకు ఇచ్చారు. అందులో అగ్రికల్చరిస్టు లేరు, వారందరూ నాన్-అగ్రికల్చరిస్టు లాయర్లు మొదలయిన వారు. అటువంటివారికి ఇచ్చిన భూమి లీజును రద్దు చేయడానికి వెనుకాడు తున్నారు. మంచి లై-ఎలెక్షన్ లో వాగ్దానం చేశారు చేస్తామని, గనుక ఆ విధంగా ఆ లీజును రద్దు చేయబోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? అంటే కాదు 700 ఎకరాల భూమికి లీజు ఇవ్వబోతే, లీజు అనుబోయినవాటికి మరల లీజు ఇవ్వకూడదనే నిర్ణయం వున్నాటికి దానికి స్టే ఆర్డరు ఇస్తూ మరల దానికి లీజు ఇచ్చారు. ఒక వ్యక్తికి ఇవ్వడంకోసం ఆ విధంగా జరిగింది. అంటే భూస్వాములు, ప్రయివేటు వ్యక్తులనుంచి భూమి తీసుకొని పేదవారికి ఇవ్వడం అనేది అటు ఉంచి ప్రభుత్వ భూమి పేదవారికి ఇవ్వడంకోసం కూడ మన మిషనరీ వని చేయడంలేదు, మన మంత్రులు ఇంటర్ ఫియర్ ఆయి, రివిన్యూ బోర్డు ఇంటర్ ఫియర్ ఆయి స్టే ఆర్డరు ఇచ్చి ఆ విధంగా ప్రభుత్వ పాలసీలు అమలు జరప దానికే వారు అడ్డు తగులుతూఉంటే ఎట్లా జరుగుతుంది ఈ భూసంస్కరణ? ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము అటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నది, స్పష్టంగా గవర్నరు గారి ప్రసంగముతో లేదు. దానికి ప్రభుత్వము సమాధానము చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది, తరువాత నిరుద్యోగ సమస్య వ పూర్వం చేస్తామని ఎలెక్షన్ లో వాగ్దానాలు చేశారు, అది విధిగా చేస్తామని ఆ విషయం గురించి కూడ చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో భూసంస్కరణలు అమలు జరిపి, బంజరు భూములు పేదవారికి పంచినట్లయితే, దానివలన కొంత మందికి వృత్తి తీర్చుకుంటుంది, పట్టణాలలో పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయాలి. ఏ యే పరిశ్రమలు మన రాష్ట్రములో పెట్టబోతున్నది ప్రభుత్వము, ఆ విషయం గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఏమీ చెప్పబడలేదు. కొత్త పరిశ్రమలు స్థాపించడం

విషయం అటుండి, ఉన్న పరిశ్రమలుకూడ అక్కడక్కడ మూసివేసా ఇదివరకు వాటిలోపని చేస్తున్న వారినికూడ నిరుద్యోగులుగా తయారు చేస్తున్నారు బందరులో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టాఫ్ నోక దానిని మూసివేసి మరల ఈనాటికి కూడ దానిని తెరవలేదు. దానివలన అక్కడ ఒక వేయిమంది నిరుద్యోగులుగా అయిపోయారు. అదేవిధంగా తిరుపతిలో కాటన్ మిల్లు ఒకటి మూసివేసే, దాని వలన 2 వేలమందికి ఉద్యోగము లేకుండా పోయింది అదికూడ ఇంకావరకు తెరవలేదు. మరి ఇటువంటి ిరుద్యోగులలో ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను ప్రభుత్వము ఏ విధంగా పరిష్కరిస్తుందో అర్థం కావడంలేదు. ఈ విషయం గురించి కూడ గవర్నరుగారి ప్రసంగములో చెప్పబడలేదు మరల రెండు సెంట్రల్ ప్రాజెక్టు ఉన్నాయి మద్రాస్ టు విజయవాడ ఎలక్ట్రిఫికేషన్, దీని పాడ్ కావర్తర్ను మద్రాసుకు పోయింది దానివలన 4 వేలమందికి మనవాళ్ళకు ఉద్యోగావకాశాలు లేకుండా ఉంటుంది. తరువాత నిడికూడి టు సికింద్రాబాద్ రైల్వే లైన్ నిర్మాణము గురించి ప్లాన్ లో ఉన్నది అది కేంద్ర ప్రభుత్వము బడ్జెటులో ఇన్ క్లూడ్ కాబడలేదు. దానికి ఒక టోకన్ గాంటు కూడ తీసుకోబడలేదు. అది తీసుకొన్నట్లయితే, దానివలన 10 వేల మందికి ఉద్యోగము రావడానికి అవకాశము ఉన్నది అదుచేత ప్రభుత్వములో ఉన్న పరిశ్రమలు మూసివేయబడకుండా చూడడం, కొత్త పరిశ్రమలు పెట్టడం అనేటటువంటిది జరగాలి. పైగా ఆంధ్రావింపబడినటువంటి పరిశ్రమలు, స్కీముల విషయంలో కూడ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు మన పట్ల వ్యతిరేక ప్రేమ చూపిస్తున్నారు. గనుక మన గవర్నమెంటు ఈ విషయంలో ఏమి చేస్తున్నది? ఈ కొత్త రైల్వే లైన్ నిడికూడి-టు-సికింద్రాబాద్ లైన్ నిర్మాణము విషయంలోను, ఆ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ పాడ్ కావర్తర్ను మనకు వచ్చే విషయంలోను సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు నచ్చ చెప్పేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని, అవి మనకు వస్తాయనేటటువంటి ఆశాజనకమైన వార్త కూడలేదు. ఈరకంగా, మన రాష్ట్రములో నిరుద్యోగ సమస్య పెరిష్కారము గురించిగాని, భూసంస్కరణల విషయం గాని, పరిశ్రమల విషయం గాని ఏలాటి గ్యారంటీలేదు. ఇప్పుడు చాలామంది కొత్తగా వచ్చిన ఎం.ఎల్.ఏలు, యువకులు, స్త్రీలు తమ వోటర్ల అభిప్రాయాలను ప్రతిబింబించారు. కాంగ్రెసు చెప్పినవన్నీ ప్రజలు నమ్మి వోట్లు వేశారు. సోషలిజం తీసుకొనివస్తున్నారని, మాకు భూసంస్కరణలు అమలు జరుపుతారని, బంజరు భూములు పేదవారికి ఇవ్వారని, నీటి సౌకర్యాలు ఇళ్ళ సౌకర్యాలు కలుగజేస్తారనినమ్మారు. కనుక వాటిని మీరు అమలుజరపండి. ప్రజలను ఆ విధంగా నమ్మించి రెచ్చగొట్టి అధికారములో కూర్చొన్నటువంటి మీరు దీనికి పూర్తిజాభ్యులని మనవిచేస్తున్నాను. పరిశ్రమల విషయం నిరుద్యోగసమస్య విషయంవదిలేశారు. లంచగొండితనం గత 25 సంవత్సరాలనుంచి చూస్తే యిప్పటికది గ్రాడ్యుయల్ గా నేషనలైజ్ అయినది. లంచగొండివిధానం యాత్రంలో లూబ్రికేటింగు ఆయిల్ వలె తయారయింది. లూబ్రికేటింగు ఆయిల్ లేకపోతే యంత్రం పనిచేయదు. ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో క్రింది నుంచి పైవరకు, యా ఫ్లోర్ లో మంత్రులమీద పెద్దపెద్ద ఆఫీసర్లుమీద ఎన్నో యాల్లిగేషన్లు వచ్చినవి. వాటిని గురించిన ఎంక్వైరీలేదు. ఇది ఏరూపేణా అరికట్టబడుతుందో గవర్నరు ప్రసంగంలోలేదు. మంత్రులకు, కాంగ్రెసు సభ్యులకుకూడ తెలుసు-ముద్రవేసే

పూనుకుకూడ అయిదు రూపాయలు యివ్వకపోతే కాగితం అగి పోతుంది. ఇన్ కంటాక్సు డిపార్టుమెంటులో దీని వికృతరూపం యింకా చిత్రంగా ఉంటుంది. మహమ్మారీలా పెరిగిపోతోంది. దీనిని అరికట్టడానికి ఎట్లాంటి పైపు తీసుకొంటున్నారు? లేక లిగలైజ్ చేసే పైపు తీసుకొంటున్నారా చెప్పండి. హరిజనోద్ధరణ చేస్తామని ప్రకటించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో హరిజనుల జనసంఖ్య ఎంత? ఇళ్ళ స్థలానికి సంబంధించి ఎంతమంది దరఖాస్తులు పెట్టారు? స్వరాజ్యం కోసం గాంధీగారు కలలున్నారు. శైశ్వం వెళ్లాము. ఇటుప్రక్కవారము ఎక్కువ మంది నేషనల్ మూవ్ మెంటులో పాల్గొన్న వారమున్నారు. అప్పుడు హరిజనోద్ధరణ అన్నారు. దానికి ఇప్పటికీ నూరుపైసలతో ఒక్కపైస చేసినదిలేదు. ప్రజలను ఎంతకాలం నమ్మించగలరు? ఇంధిరాగాంధీ అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత చేస్తామని నమ్మించగలిగారు అది కొంతకాలమేగాని ఎల్లకాలము నమ్మించలేదు నమ్మించి చేయకపోతే వచ్చే ప్రమాదాలను దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని చెబుతున్నాను. వారికి ఇళ్ళ కడుకున్నారు. వాటిలో మంత్రిగారు కాపురం ఉంటే వాటి సంగతి తెలుస్తుంది. ఆ ఇంటిలో హైమూలగా పడుకుంటే కాళ్ళ బయటవుంటాయి. కాళ్ళలోపలవుంటే తల బయటకు వస్తుంది. సేనాని కాలము వాటిలో ఉండటానికి వసతివుండదు. పైకప్పు ఏమి వేస్తున్నారు? అవి మానవులు నివసించగలిగే ఇండ్లులాశేవు. ఇక గ్రామాలలో త్రాగటానికి నీరులేదు. సోపర్ గా జరుగుతున్న అప్రెషన్ గురించి క్రాష్ ప్రోగ్రాంలు అమలు జరిపించారా? బంజరు భూముకోసం క్రాష్ ప్రోగ్రాం అయినది. హరిజనుల విషయంలో ఎన్నికలలో చేసిన వాగ్దానాలు, నెరవేరుటకు జరిపించండి. వోటర్స్ లిస్టు చూస్తే ప్రతి నియోజక వర్గములో రెండువేల మొదలు పదివేల వరకు కూడ పేర్లు నమోదు కాలేదు. బ్రిటిషియన్లు వారి పేర్లే తీసేశారు. ఈ లిస్టు చాలా లోపభూయిష్టముగా ఉన్నది. కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. ఓనీకు కూడా అనుభవం ఉన్నది. తీసివేసిన వోటర్లును వోటర్లుగా చేర్చే అవకాశం కల్పించకపోతే అనేక గ్రామాలలో అసీసర్సుమీద, టీడీసర్సుమీద, పోలీసు అసీసర్సు మీద కూడ దాడి చేశారు. వారు బాధ్యులు కాదని సద్దించేవలసినవచ్చింది, అక్కడ ఒకచోట చూస్తే భూపతి రాజు సుబ్బరాజుగారికి చిట్ యిచ్చారుగాని వారి పేరు లేదని చెబుతున్నారు. గ్రామాలలో ఎన్ని వేల మంది వోటర్లు మున్నబు యింటి వెళ్ళి వెరిఫై చేసుకొంటారు? వెంటనే వోటర్లులిస్టు సరిచేయడానికి స్టేప్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది.

పోలీసు వ్యవహారంలో చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. సోదర సభ్యుడు పాల్వంచ యం. ఎల్. ఏ చెప్పారు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ దౌర్జన్యం గురించి రుద్రంపూర్ మార్కెటు పై దాడిచేసి కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యకర్తలను గొడ్డళ్ళతో కాళ్ళు విరగగొట్టిన సంఘటనలపై పోలీసు రిపోర్టు కూడ ఉన్నది. పక్షపాతం ఉన్నప్పటికీ వారిని హాస్పిటల్ లో చేర్చారు. ప్రతిపక్షం మీద యీ విధంగా దాడులు చేయడం మానకోవాలి. కాంగ్రెసు పరిపాలనలో జరుగుతున్నవి చూడండి. ప్లెసిమన్ గా ఒకకేసు చూపిస్తాను. మన గౌ. సభ్యులు గోపాలకృష్ణారావుగారు రామలింగరాజుగారితో పోటీ చేశారు. ఆయన నామి షేషన్ వడేసి యింటికి వెళుతూంటే కోట్టారు.

(శ్రీ) గోపాలకృష్ణారావుగారు స్పీకరుగారివద్దకు వెళ్లి గాయాలుచూపించారు) తలమీద ఎన్ని గాట్లు ఉన్నాయో చూడండి. 11 గాయాలు తగిలాయి. ఎవరు కొట్టారు? రాజకీయాల్లో కొట్టారా పోలీసు ఇన్ వెస్టిగేషన్ లో బయట పడాలి. ఆ ముద్దాయీలను పట్టుకోవాలి? కాంగ్రెస్ పార్టీని అప్పీలు చేసినవారిమీదనే దాడి జరిగితే యిక చూసేది ఎవరు? ఎన్నికయిన కాననసభ్యునిగతే యిలా ఉంది. ఇక తైలరీ బెంచెస్ వెనుక కూర్చోన్న వారంతా సోషలిజమ్ ను నమ్ముతున్నామంటున్నారు. డెమాక్రటిక్ సోషలిజమ్ అంటే కృత్రిమ సోషలిజమ్, కృత్రి సోషలిజమ్. పెట్టుబడిదార్య లాభాలు ఉంచుతారా? వర్కర్స్ రైటు కాపాడుతారట. భూసంస్కరణలు అమలు జరపకుండా దున్నే వానికి భూమి యిస్తామంటారు? మీన్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ జాతీయం చేయకుండా, దోపిడీ పథానము అరికట్టకుండా సోషలిజం సాధిస్తామంటే ఎడారిలో నీటికోసం ప్రయత్నించడము అవుతుంది ఇటువంటి సోషలిజం పేరుతో మొత్తం చేకం అంతా కృత్రి అవుతోంది. రైతుకు అమ్మోనియా సప్లయి చేస్తే కృత్రి, పాలు అమ్మితే కృత్రి, పాలసీలలో కృత్రి ఈ కృత్రి సోషలిజమ్ కాదు. ప్రజలు సైంటిఫిక్ సోషలిజం కోరుతున్నారు. దారిద్ర్యం పోవాలని కోరుతున్నారు. నిరుద్యోగం పోవాలని కోరుతున్నారు. వీటిని సాధించలేకపోతే రివల్యూషన్ కు దారితీస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. చెరకు రైతుల విషయం చూస్తే పంచదార ధర ఇప్పుడు రు. 3 లు అమ్ముతోంది రు. 1-85 ఉంటే రు. 1-15 చేశారు. ఇప్పుడు 2-10 అయినది. ప్రొడక్షన్ లో 80 పర్సెంట్ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది 40 పర్సెంట్ ఫ్రీ మార్కెట్ కు యిస్తారు. బస్తారు. 300 లు అమ్మారు. కొట్ల రూపాయలు మిల్లు వాళ్ళకు లాభం చేకూర్చారు, కాని చెరుకు పండించే రైతాంగానికి ఏమీ పెంచలేదు, 75 పై సెలవులే 1 బూపాయి, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు 110 చేశారు. మీరు ఏమీ చేయలేదు. మిల్కు వారి వద్ద పార్టీకి చందాలు పుచ్చుకొని గరిలీ హటావో పేరుతో కిలో రు. 3 లకు అమ్మిస్తున్నారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపరచాలంటే భూసంస్కరణలు పూర్తిగా అమలు జరపాలి. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేయాలి, కాంగ్రెసు పతనం మహిళా సభ్యురాండ్రు కూడా గ్రామాలలో మంచినిరు కావాలనే విషయం అందరూచెప్పారు. అదేమీ గవర్నరు ప్రసంగంలో లేదు. దీనిని సెన్సార్ అంతా టెక్నికల్ గా కాకపోయినా, మొత్తము మీద చెప్పిన విషయాలను బట్టి రిజెక్టు చేయడం జరిగింది. కనుక ప్రభుత్వం రాడికల్ రిఫారమ్స్ కోసం తప్పక ప్రయత్నం చేయాలని, నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు యీసారి చాలా అధికసంఖ్యతో గౌరవసభ్యులకు తమ అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చే అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు నేను కూడా వా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులకు కూడా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. ఇది ఎన్నికల తర్వాత మొదటి సమావేశము. మొట్టమొదటసారిగా గౌరవ సభ్యులు ఎన్నికై వచ్చినారు. వారికి తమతమ నియోజకవర్గాలకు సంబంధించినటువంటి

జూన్ అఖరువరకు చదువునుండి. ఆ తర్వాత అనంతరమైతే దానిని కొనసాగించటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. మన రెజర్వ్లో ఏ ధర్మమైన లోసాలు లేకుండా, ఏ పనిమైన ఏ లాటు లేకుండా నాణ్యతగా నిలిచి ఎగుమతులవంటి యీ కరువు పరిస్థితిని మనం విజయవంతంగా ఎదుర్కొంటామని, దానిని రిహార్సం చేస్తామని నునవి చేస్తున్నాన అప్పుడే వారు ఇచ్చినటువంటి 19 కోట్లలో చాలావరకు ఖర్చు అయింది చాలా కొద్ది డబ్బు ఇప్పుడు ఉంది. ఈ ఖర్చుపై ఘోషించే సందర్భంలో లాన్ ప్యాకేజీలు కొంత డబ్బు ఇవ్వటం జరిగింది. నిజాం గార్డుకు కొంత ఇవ్వటం జరిగింది. చాన్సలర్ గార్డు కొరకు కొంత ఇవ్వటం జరిగింది. పర్మిటేట్ ఎనైంప్లాయిమెంట్ ఖర్చు చేస్తున్నాము. తొందరపడి రిలీఫ్ యాన్ ప్యాకేజీ మరచిపోయాం రిలీఫ్ పర్మిట్లకు చాలా ఎక్కువగా శిమోని చేసుకొని పరియత్నం చేస్తున్నాము. ప్రతి జిల్లాపరిషత్ లో ప్రతి సెమిటిలో యీ కార్యక్రమం చేరుకుగా పాల్గొన్నది. ఈ సంవత్సరం రిలీఫ్ పర్మిట్లపై రిజిస్టర్ పర్మిట్ తో చేస్తున్నాము. వాదా రిలీఫ్ పర్మిట్ లో యీ కార్యక్రమం జరుగుతున్నదని మనం చేస్తున్నాము. మనమెడలం కలవరపడుతున్న చాలా ముఖ్యమైన సమస్య, చాలా గొడ్డు సమస్య మంచినీటి కొరత సమస్య మంచినీటి కొరత గురించి ఇదివరకే పంజాబ్ తీరాజ్ డిపార్టుమెంట్ వాగు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి గ్రామాలన్నింటినీ రెండు, మూడు కేటగిరీస్ లో విభజించారు. మంచినీటి కొరత చాలా ఎక్కువగా ఉన్నటువంటివి, చాలా అత్యవసర పరిస్థితులలో వారికి మంచినీరు అందించవలసి ఉన్నది కొన్ని గ్రామాలు కేటగిరీ-ఎ అంటూ విభజించి వాటికొరకు ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలు చేస్తున్నారు ఇప్పటికి మన రాష్ట్రంలో యీ కార్యక్రమం ప్రారంభించినప్పటినుంచి వచ్చియున్న వంటి సంఖ్యనుబట్టి కిరి వేల మంచినీటి బావులు శ్రవ్యించటం జరిగింది. అయితే యీ బావులు చాలావూ అన్నది స్పష్టము. ఈ శ్రవ్యించుటవంటి బావులు వాటర్ టేబుల్ చాలా పైకి ఉన్నప్పుడు-మంచినీరు శక్యమయ్యే పరిస్థితిలో శ్రవ్యారు. ఈ సంవత్సరం కరువుపల్ల, వర్షాభావంవల్ల యీ వాటర్ టేబుల్ చాలా క్రిందకు వెళ్ళిపోయింది. కాబట్టి ఇదివరకు శ్రవ్యిన బావులలో యీనాడు మంచినీరు లేదు. వీటిని డిజెన్ చేయటానికి డిసిల్ట్ చేయటానికి డబ్బు కేటాయించటం జరిగింది. ఆ కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. ఇంత చేసినప్పటికి అది చాలాదు అనే నిర్ణయానికి వచ్చాము. వారిలో అంతరితం దీనికి సంబంధించిన అధికారులతో సంప్రదించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాము. ఇది రిగ్స్ ద్వారా చేయవలసిన కార్యక్రమమని, చాలా యాంత్రికంగా దీనికి కార్యక్రమం చేయకపోతే మంచినీటి బావులు ఇదివరకు శ్రవ్యిన పద్ధతులతో శ్రవ్యిన యీ కార్యక్రమం పూర్తికావని వారికి కావలసిన రిలీఫ్ ఇవ్వలేము అనే నిర్ణయానికి వచ్చి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆర్థించాము ఇప్పుడు మన దగ్గర ఉన్న రిగ్స్ కాక ఇంకా 80 రిగ్స్ కావాలని, పవర్ డిల్ట్ కావాలని కోరాము. ఇప్పుడు మన దగ్గర యునిసిఫ్ విగాని, ఏవైనా 20 రిగ్స్ ఉన్నవి.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—తెలంగాణా జిల్లాలలో ఎన్ని రిగ్స్ పని చేస్తున్నవి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—తెలంగాణా గురించి కూడ సమీక్షించటం జరిగింది. తెలంగాణా జిల్లాలో ఎక్కడెక్కడే నీటి ఎత్తకి చాలా ఎక్కువగా ఉన్నదో, అక్కడ ప్రతి జిల్లాలో 3, 4 రిగ్స్ చొప్పున పంపించటం జరిగింది. అగ్రి ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారు అది అంగీకరించారు. In some districts, some rigs are already functioning. In Hyderabad 2 rigs and 2 plus 2 revitalisation units; Nalgonda 2 rigs and 2 revitalisation units; Mahabubnagar 1 rig and 3 revitalisation units; Medak 4 revitalisation units; Adilabad—4 Revitalisation units; Karimnagar—4 revitalisation units; and at Nizamabad 1 rig and 1 revitalisation units. As I said we have requested for another 30 rigs and the Central Government is taking speedy steps in this regard.

Smt. J. Eswari Bai :—In Nizamabad there is only one rig functioning and how is it possible for a single rig to cover all the taluks of the district?

Mr. Speaker :—I do not appreciate this sort of interruptions. Let the Chief Minister proceed with the speech. You may note down the points required for clarification and if you desire, I will permit you to ask for clarifications. Let him proceed and let there be no interruption.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మన రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి రిగ్స్ మనకు చాలవు. ఈనాడు ఉన్నటువంటి పనులను వారేపుటకుతో పరిష్కారం చేయవలసి ఉన్నదని గుర్తించి కేంద్రప్రభుత్వానికి ప్రాయటం జరిగింది. నేను ఢిల్లీ వెళ్ళినపుడు చారితో మాట్లాడాను. వారుకూడ అంగీకరించారు. త్వరలోనే యీ కావలసిన రిగ్స్—మనం కోరినటువంటి రిగ్స్ ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నవి మన రాష్ట్రానికి వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నవి. ఆ రిగ్స్ వచ్చినట్లయితే దాదాపు 15 వందలు 18 వందలు బావులు ఒకచెలలో ఆ రిగ్స్ ద్వారా త్రవ్వవచ్చును. ఆ పద్ధతులలో మంచినీటి ఎద్దడిని వీలైనంత త్వరలో మనం పరిష్కరించటానికి పూనుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే—అసలు వర్షమే లేకప్పుడు, వాటర్ టేబుల్ చాలా లోపలకు పోయినపుడు మనం అన్ని గ్రామాలుకూ కావలసినంత సదుపాయాలు చేస్తామని చెప్పలేము. మార్గవ ప్రయత్నంలో ఏ విధమైన లోపం లేకుండా మన దేశంలో ఎన్ని యంత్రాలు దానికి అందుజాతులో ఉన్నవో, అవన్నీ తీసుకువచ్చి చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. క్రేమ్ ప్రోగ్రామ్ గురించి రూరల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రోగ్రామ్ గురించి చాలామంది చెప్పారు. క్రేమ్ ప్రోగ్రామ్ ఇక్కడ ఏమీ జరగటంలేదని కొందరు గౌ. సభ్యులు చెప్పారు. అది సరైనది కాదు. క్రేమ్ ప్రోగ్రామ్ వల్ల యీనాడు మనరాష్ట్రంలో ఎంతో కార్యక్రమం—ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎక్కడాకూడ జరగనంత కార్యక్రమం—ఇక్కడ జరుగుతున్నది. 3 కోట్ల 19 లక్షల రూ. 71-72 లో మనం దీనికి కేటాయించటం జరిగింది. ఈనాడు ఆ డబ్బును 21 జిల్లాలకు పంచిపెట్టడం జరిగింది. ఫిబ్రవరి ఆఖరు వరకు 2 కోట్ల 40 లక్షల రూ. లు ఖర్చు చేయటం జరిగింది. మార్చి ఆఖరువరకు ఆ తక్కిన డబ్బుకూడ ఖర్చు చేస్తామని కలెక్టర్స్ నుంచి రిపోర్టు వచ్చాయి. ఫుల్ స్వింగ్ లో ఆ వర్క్ జరుగుతున్నది : యీ డబ్బు మార్చిలోవల ఖర్చు పెడతామని వారు చెప్పినారు. 72-73 బడ్జెట్ లో 3 కోట్ల 19 లక్షల

ను శ్రీ కేశాబాచలం (గిరింద) నేనున్నాను ఈ ప్రోగ్రామ్ గాన
నిరంతరం జరుగుతూ ఉంటుంది; అది ఆపేది కాదు. వచ్చే సంవత్సరంకూడ
అది తప్పకుండా రుగుసుందరి చేయబడును. ఒందుకని గ్రామ్
ప్రోగ్రామ్ లో ఏమీ పని జరగలేదని చెప్పడం సరియైనది కాదని
మనవి చేస్తున్నాను. డ్రాఫ్ట్ ప్రోవ్ రియల్ అని ఎక్కడైతే కరువు
కాటకలకు గురి అయ్యేటటువంటి ప్రాంతాలు ఉన్నాయో ముఖ్యంగా రాయల
సీమ నాలుగు జిల్లాలు, మహబూబ్ నగర్, నల్లగొండ జిల్లాలుకూడ చేర్చుని,
ఒంగోలు యిలాంటి జిల్లాలు ప్రత్యేకమైన ఏరియాస్ గా పరిగణించి వాటికి ప్రత్యే
కంగా రూరల్ పర్సన్ ప్రోగ్రామ్ అనుకోవడం జరిగింది అది కూడ ఇం
కొక పను నుకొన్నాము. చాల బాగా కార్యక్రమం నడుస్తున్నదని చెబు మనవి
చేస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమాలన్నిటి ద్వారా మన దేశంలో గ్రామీణ
ప్రాంతాలతో కొంత నిరుద్యోగాన్ని అపగలిగాము. గ్రామ్ ప్రోగ్రామ్ ద్వారానే
We generated employment works of 80 lakhs mandays. 80 లక్షల
మంది ఒక్కొక్కడు ఒక్కొక్క రోజు ఎంత పని చేస్తే ఎంత కార్యక్రమం జరుగు
తుందో అంత కార్యక్రమం చేయడం జరిగింది. ఇంతవరకు 80 లక్షలు మాన్ డే
యిచ్చాము. అంత కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినాము. 100 లక్షలు మాన్ డే
చేయాలని లక్ష్యం ఉన్నది. ఇదివరకు చేసినదాని? రెండింతలుగా చేయాలనే
టటువంటి లక్ష్యాన్ని మనం సాధించబోతున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. కరువు
కాటకాల సందర్భంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు యంతో అంతో సౌకర్యం
కల్పించవలెనే సందర్భంలో ఈ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగిందని మనవి
చేస్తున్నాను. వంక సత్యనారాయణగారు. ఎల్క్వి ఫిరేషన్ గురించి దాన్ యొక్క
పాష్ క్వార్టర్స్ కి మద్రాసులో ఉండడం గురించి ప్రస్తావించినారు. నేను చాల
సంతోషంగా మనవి చేస్తున్నాను; ఈ సమస్య పరిష్కారం అయిందని రైల్వే
మినిష్టరుగారికి నేను యిదివరకు ఒక ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది. నిన్న
ఢిల్లీలో వారిని కలుసుకొన్నాను. వారు ఆ పాష్ క్వార్టర్స్ అక్కడనుండి తీసి
విజయవాడలో పెట్టడానికి అంగీకరించినారు. దానివల్ల ఉద్యోగావకాశాలు
మన వాళ్ళకు చాల దొరుకుతాయనే విషయం అందరికీ తెలిసినటువంటిదే.
మొన్న శ్రీకృష్ణగారు ఈ సభద్వారా ఏమైనా ఆందోళన చేయవలసిన అవసరం
ఉన్నదేమోనని సూచించినప్పుడు నేను వారికి మనవి చేశాను. సామ వద్దతిలో
దీనిని పరిష్కరించడానికి అవవాళం కనపడుతున్నది మీరు ఓపిక పట్టండి. అది
కావాలని మీరు మేము అందరము కోరుతున్నాము. కాబట్టి యిందులో పాక్టీ
సమస్య ఏమీ లేదు దీనిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలో, ఒక ప్రభుత్వానికి
యింకో ప్రభుత్వం వ్రాసి రిప్రజంట్ చేయవలసిన వద్దతి ద్వారా మేము పరిష్క
రించడానికి పూనుకొన్నాము. ఆ పరిష్కారం అవుతుందనే ఆశ నాకు ఉన్నది.
మూడు నాలుగు రోజులు ఆగండి, ఓపిక పట్టండి అని ప్రార్థించాను. వారు
అంగీకరించారు. చాలా సంతోషమైన విషయం. This has been accepted
in principle and it is going to be done, Sir.

భూసంస్కరణల గురించి చాల ఉపన్యాసాలు యిక్కడ జరిగినాయి. అసలు
భూసంస్కరణలు అంటే మనం ఏమి అనుకుంటున్నామో, మనం ఏమి భావిస్తున్నామో
దానిని గురించి స్పష్టమైన అభిప్రాయాలు మనకు ఉండడం అవసరం.

వంక సత్యనారాయణగారికి చెప్పుతున్నాను. వారు గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని అవఖ్యానం చేయాలని ప్రయత్నం చేసినారు. అది సరైనదనికాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అభిమతమే, ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయమే గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉంటుంది. దీనికి దానికి తేడా ఏమీలేదు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉన్నట్లుంటేది ఖాసంస్కరణలు వాయిదా వేయడం అనే ఉద్దేశ్యం కాదు. ఏ భూ సంస్కరణలు తేవాలి అనుకున్నప్పటికీ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లేకపోతే అది నాస్థం కాదు. ఇది ప్రాథమికమైన సూత్రం. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ సరిగా లేనట్లు వంటి రాష్ట్రంలో ఏ భూ సంస్కరణలు చేసినప్పటికీ ఆ భూసంస్కరణలను వమ్ము చేయడానికి, విఫలం చేయడానికి, దానినుంచి తప్పించుకోవడానికి భూస్వాములు గాని లేక అభివృద్ధి నిరోధకులు గాని ఖచ్చితంగా ప్రయత్నం చేస్తారు. చేసి తీరుతారు. ఆ ప్రయత్నాన్ని మనం అడ్డలేము అని చెప్పుతున్నాను. భూసంస్కరణలు యితర చట్టాలు అన్నిటికన్న ముందు చేయాలన్నది రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్. అదే మనం చేయజాలలేదు. ఈ సంవత్సరమే చేశాము. చాల ముఖ్యమైనట్లువంటి ఈ చట్టాన్ని అమలుచేయడం చాల అవసరం. దానికొరకు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు చాల సుదీర్ఘమైన కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి నా దగ్గరకు పంపించారు. ఆ సుదీర్ఘమైన కార్యక్రమాన్ని నేను అంగీకరించడంలేదు. అది సుదీర్ఘంగా ఉండడానికి వీలులేదు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ కనీసం ఒక సంవత్సరంలోపల పూర్తి కావడానికి ప్రయత్నం చేయవలె. అప్పుడే తక్కిన మెజర్స్ లో కొంత అర్థం ఉంటుంది. కొంత విజయవంతం కావడానికి, ఫలవంతం కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ అన్నిటికన్న ముఖ్యమైన సమస్యగా, ఆ చట్టాన్ని అమలుచేయడం అన్నిటికన్న ముఖ్యమైన కార్యక్రమంగా తీసుకోవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ కు ప్రాముఖ్యం యిచ్చి దానిని అమలుచేస్తామని, దానివల్ల యితర భూసంస్కరణ చట్టాలు అమలుచేసే మార్గం సుగమము అవుతుందని మాత్రమే గవర్నరుగారు చెప్పినదాని అభిప్రాయం గాని దానివల్ల తక్కినవి వాయిదా వేస్తాము, తక్కినవాటిని వాటర్ డౌన్ చేస్తామని డైల్యాట్ చేస్తామని వారి అభిమతం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ:—రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ను ఫైనల్ లైట్ చేసేటప్పుడు బినామి ట్రాన్సాక్షన్స్ అన్నీ రికార్డు అయిపోతాయిగదా? అందుచేత బినామి ట్రాన్సాక్షన్స్ ఎలా ఆపుచేస్తుంది? బినామి ట్రాన్సాక్షన్స్ కూడా లీగల్ లైట్ చేయడం కోసం రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ఉపయోగపడుతుంది. ఈ ప్రమాదం వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తించారా? గుర్తిస్తే అభిప్రాయమేమి?

(శ్రీ) పి.వి. నరసింహారావు:—గుర్తించాము. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేసేటప్పుడు బినామి ట్రాన్సాక్షన్స్ గురించి చాల ఖచ్చితంగా కట్టుదిట్టాలుచేయడం ఒరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడో ఒకసారి రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేయక తప్పదు. అది తయారుచేసేటప్పుడు జెన్ట్రయన్ ట్రాన్సాక్షన్స్ ఏమిటి? వాన్ జెన్ట్రయన్ ట్రాన్సాక్షన్స్ ఏమిటి? బినామి ఏమిటి అనే విషయాలు తప్పకుండా పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. అది పరిశీలించిన తరువాత దానికి కావలసిన ప్రొసీజర్ అన్నీ ఉంటాయి. కాని రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ యొక్క ప్రాముఖ్యాన్ని గుర్తించి దానిని మొదలు అమలు చేస్తామని అన్నంతమాత్రాన భూ సంస్కరణలు

వాయిదా వేస్తాము అనేటటువంటి నిష్కర్ష ఏదైతే చేస్తున్నారో ఆ లాజిక్ సరై నదికాదు ఇది ముఖ్యమైనది తక్కిన దానిని వాయిదా వేస్తుందనే మాటమాత్రం కాదని మనవిచేస్తున్నాను ఆ లిమిటెడ్ పర్పస్ కు మాత్రమే రిఫర్ చేశాను రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ఆ చట్టాన్ని అమలుచేసే సందర్భంలో రూల్స్ తయారు చేస్తున్నాము తమరు (రూల్స్ చూడండి. నేను మీ అందరిని పిలిచి మీ అందరిని సంప్రదించాలని ఆనుకొన్నాను. ఇక్కడ భూసంస్కరణలు అమలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంలో పార్టీ బేధం లేదని మన విచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.వి.కె రావు:— భూసంస్కరణలు శాబులేట్ చేయగలరని చెప్ప గలరా?

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు:— ఎవరు శాబులేట్ చేయగలరు మేముఅయితే చెయ్యము మీరుచేస్తే మిమ్ములను చేయనివ్వము. భూ సంస్కరణలు శాబులేట్ చేసే వారు ఈసంఘంలో ఎవరైనా ఉన్నట్లయితే వారిని అరికట్టే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. మన అందరిది. ఈ శాసనసభది, అటువంటి శాసనం చేసేటటువంటి బాధ్యత మన మందరము స్వీకరిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబి (ఖమ్మం):—లాండ్ రిఫారమ్స్ అనేది చాల ప్రాముఖ్యతతో కూడిన సమస్య. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ విషయంలో మీరు తలచు బంటే 10 రోజులు, నెల్లాళ్ళలో చేయవచ్చు దీనికోసం దానిని వాయిదా వేసే టటువంటిది-అసలు సంబంధం లేనటువంటి పాయింటుగా యిక్కడ నొక్కడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు:— నేను యిప్పుడు ప్రకటిస్తున్నాను. రజబి గారు 10 రోజులలో యిది చేసే మార్గం సూచిస్తే నేను కళ్లు మూసుకొని ఆ స్క్రిముక్రింద సంతకం పెడతాను. 10 రోజులలో చేయాలని నాకు కూడ ఉన్నది. మీరు ఇప్పుడు చెప్పండి 10 రోజులలో చేసి యిక్కడ రిపోర్టు చేద్దాము మరి అంత దానిని ఓవర్ సింప్లిఫై చేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తే అది మరి అనీయలి స్టిక్ అవుతుంది. మనం కూర్చుందాము. చేద్దామనే చెబుతున్నాను ఇది చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ కార్యక్రమమంతా జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ఇవతల ప్రత్యర్థులుగా ఉన్నటువంటివారు శాబులేట్ చేయకుండా ఉంటే ముందుకుపోతాము. మీరు ఆభ్యంతరాలు పిలిగించినా అభివృద్ధి పురోగతి కొరవడనివ్వం, వల్లకాలివ్వము అనికూడ చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి 24 సంవత్సరాలు రాజ్యపరిపాలన చేశారు రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ తయారుచేయడం కూడ చేతకానటువంటి అసమర్థత ప్రభుత్వం ప్రదర్శించింది. ఆ ప్రశ్ననుమృల్ని వేయడం పొరపాటు. ఇప్పుడైనా గుర్తించి 24 సంవత్సరాలు రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ చేయడం చేతకాక భూసంస్కరణలు శాబులేట్ చేసినదనే విషయం గమనించి యిప్పటికి దిద్దుకోవడం మంచిది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—సి. వి. కె. రావుగారికి మాకు కొంత సరసం జరుగుతూ ఉంటుంది అయితేళ్ళబట్టి జరిగింది. దానిని అర్థంచేసుకో లేకపోతే ఎలా? సిలింగ్ గురించి మనం ఒక క్రొత్త చట్టం చేశాము. ఇదివరకు

ఉక టవంబ జింస్స్ తిశేశాము. దానిని అమలుచేయాలి. దాని అమలు చేయడానికి సుదూర మైనటువంటి కార్యమం కాకుండా పైమ్ బాండ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకుందాము. ఖచ్చితంగా అందులో ఏమైనా బహుమి ట్రాన్సాక్షన్స్ ఉన్నట్లుగానే అందులో ఏమైనా చట్ట వ్యతిరేకమైన ట్రాన్సాక్షన్ ఉన్నట్లయితే లింగ్ నుం డిప్పించుకోడానికి ఏమైనా బాండ్ పాడుగానీ, చట్ట వ్యతిరేకమైన ట్రాన్సాక్షన్స్ చే నల్లం లో ఖచ్చితంగా అర్హుడానికి ప్రయత్నం చేయడం లోయనది. దానికూడ గు సూచన - స్టే - ల నంబర్ లు చేవాడి. ఏమి యివ్వలే. అందుకే ఎవరూ నేను అనుకుంటున్నాను. మీరు యిచ్చిన సూచనలు, మామ సూచనలు, ఇదివరకు అడుగుపెట్టారా మనం నేరుకున్న విషయాలు అన్నింటిని ప్రిడెక్టించి మనం యీ కార్యక్రమాన్ని చేయటానికై వ్యవహరిం. ప్రభుత్వం కది చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంటుందని, దీనికి పూనుకుంటుందని నేను నిర్విభంధంగా, ఏ విధమయిన శంక లేకుండా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇం ఏ క్రమం గురించి పెజువురు ఫిభ్యలు చాలా విషయాలు చెప్పారు. మన రాష్ట్రం ల్యవసాయక రాష్ట్రం. మనకు తెలుసు - వ్యవసాయంలో మనం ఎంత అభివృద్ధి చేసినా పారిశ్రామికరణ జరగకపోతే అసలు మన యొక్క జీవన ప్రమాణం పెరగదు. మన ఆర్థికాభివృద్ధి కావడానికికూడ అవకాశం లేదు. ఈ విషయం మీ కందరికీ తెలిసినదే.

ఇంక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ గురించి చెప్పారు. దానిని గురించి చెబుతాను ఇటీవల మనకు ఎర్రగుంట్ల, తాండూరులలో కావాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గట్టిగా ప్రయత్నం చేసినది. కాని ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎంతయితే సిమెంటు ఇప్పుడు ఉత్పత్తి అవుతున్నదో అంతే చాలు, ఇంకా అదనంగా ఇక్కడ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ అవసరం లేదని వారు మొన్నటివరకూ చెబుతూవచ్చారు. కాని, దానిపై గట్టిగా వారితో వాదించి వారిని ఇప్పుడు ఒప్పించాము. ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకూడా అదనంగా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టే అవకాశం వుంది. అవసరం వుంది అనే విషయాన్ని వారు ఇప్పుడు గుర్తించారు. ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీస్ కూడ మనకు వచ్చే సూచనలు ఉన్నాయి. ఆ పరిస్థితిలో అక్కడ కార్యక్రమం నడుస్తున్నది. ఇవి విస్తారయని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత స్టీలు ప్లాంటు పని ఏమి సాగడంలేదని చెప్పారు.

శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డి (అక్కిరెడ్డిపల్లి) :—ఎర్రగుంట్ల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ కాంక్రీట్ అయిందా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను శాంక్షను చేశానని లనడంలేదు. అవి మనకు వచ్చేట్లుగా వుంది. ఇంతకుముందు వారు వాటి లవసరాన్ని గుర్తించ లేదు. ఇప్పుడు గుర్తించారు.

శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డి :—కడపకు వచ్చినప్పుడు ప్రకటించారుకదా.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అంతకుముందు నేను కడపకు వచ్చినప్పుడు కడపవారితో మాట్లాడినప్పుడు—యీ ఫ్యాక్టరీ రాదనేపద్ధతి లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని, దానిపై మేము ప్రయత్నం చేయడంవల్ల వారు ఇప్పుడు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీకి అవకాశమున్నదని చెబుతున్నారు. దానిని అంగీకరించారు.

ఇంక, స్ట్రీట్ స్టాంట్ కార్యక్రమమేమీ జరిగడంలేనిచెప్పారు. అధ్యక్షా, నేను ముఖ్యమంత్రిని యీ స్ట్రీట్ స్టాంట్ కార్యక్రమం బహిష్కరించుట అంగీకరించాను. అది సాధ్యమే, అది సాధ్యమే అని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇంకేమీ సులభమైన వాగు చేస్తున్నారు. ఫిజియన్ డిప్యూటీ సర్జన్ జనరల్ వారు సూచించారు. ఆ సూచనను వారు సూచించినట్లే నివేదించడం జరిగింది. ఆ సూచనను అనుసరించి వారు సరికొల్పిస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన సమస్యలను మనం చేయవలసిన కార్యక్రమమంతా తు. చ. తప్పకుండా, మాట్లాడుతూ పాస్టరు యిదివరకే చేశామని మాత్రం నేను ముఖ్యమంత్రిని ముఖ్యమంత్రిని యిప్పుడేగాని, ముచిసిటి సంబంధించి, గోదావరి నీటిని సరఫరాచేయడంలో స్క్రీమ్స్ అయిపోయే పరిస్థితిలో మనవద్ద ఎటువంటి లోపమూలేదు. మనం చేయవలసిన కార్యక్రమమంతా చేసినాము. వారు దీనిని ఒక ఫేజ్ ప్రోగ్రామ్ అని చెప్తారు. ఇప్పుడు ఒక ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుజేయాలి. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారుజేసిన తరువాత, ఆ ప్రాజెక్టు యొక్క నిర్మాణం ప్రారంభం అవుతుంది. కాబట్టి దానిని గురించి ఆందోళన అవసరమని మనవిజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా చేయబడవలసిన కార్యక్రమమంతా కూడా యిదివరకే చేయడం జరిగింది ని ముఖ్యమంత్రిని ముఖ్యమంత్రిని సరఫరా, గోదావరి నీటిని విశాఖపట్నంలో ఉద్యోగిగా పాపాలను గుర్తించి కూడా ప్రస్తావించడం జరిగింది. అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా నడిపే పరిశ్రమలలోగాని, లేన ప్రైవేటు పరిశ్రమలలోగాని, వీల్తో స్థానికులకు ఉద్యోగాపకాశాలు దొరకాలని మనమందరం ఆందోళన చేస్తూ వచ్చాము. అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలూ ఆందోళన చేస్తూ వచ్చాయి. ఈ సూత్రాన్ని అంగీకరించడంపై అన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వాని మనం ఏదోచే చెబుచున్నాము. ఇప్పటికీ కూడా చెబుచున్నాము. విశాఖపట్నంపై కూడా నేను మనవిజేస్తాను. అయినప్పటికీ కూడా పాపాలను సర్దుబాటు పునరుద్ధరించడం-అంటే ఉద్యోగాలన్నీ కూడా స్థానికులకు దొరకాలనే విషయాన్ని సూచించాముగా వారు అంగీకరించారు. అది అమలు అవుతున్నప్పుడు మనవిజేస్తున్నాను. అయితే, ఇందులో కొన్ని పొరబాట్లు ఉన్నట్లుగా ఒకరు గుర్తున్నది, విశాఖపట్నంలో నేను కనపడ్డాను. హైదరాబాదులో కూడా కనపడ్డాను. హైదరాబాదులో యీ ఆందోళన చాలా వుంది. చివరకు పూర్వ పోస్టుకు కూడా - కేరళకుండి మద్రాసుకుండి-యింకా రాష్ట్రాలకుండి తీసుకొచ్చి, అక్కడి మనుషులతో నింపడం జరుగుతున్నది అని యిక్కడి యువకులు అనేకులు, విశాఖపట్నంలో విద్యార్థులనేకులు వాటికి తీసుకొరావడం జరిగింది. నేను కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారులతో మాట్లాడాను. రామగండం ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ యొక్క అధికారి ఎవరయితే పున్నారో ఆయనను పిలిపించి నేను మాట్లాడాను. వారు ఇప్పుడు అంగీకరించారు. మీ ఎంపాయింట్ మెంట్ ఎక్స్ ప్లెండేట్ ద్వారానే మేము తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అని. అయితే, ఇందులో పున్న చిక్కని పనులు-కేరళ వాడు కూడా కేరళ గో ఎంపాయింట్ మెంట్ ఎక్స్ ప్లెండేట్ పని చేరు సమయం చేయడానికి

జార్ లేదు, చేయడానికి అవకాశం వుంది. వారు ఆ విధంగా లోకల్ ఎగ్జెక్టివ్ చేరుకుంటూవున్నారు. కేరాఫ్ కాకాని చెంబరల్స్ అని, కేరాఫ్ కా అండ్ నా అని, వారి ఇంటలోనే, ఆ క్షణంలోనే వుంటున్నారని వారు రిపోర్టు చేస్తుంటున్నప్పుడు చేయడానికి లేదు. చేరవడానికాని, జెంబరల్స్ వాడుగాని యీ కేసుగా లోకల్ ఎగ్జెక్టివ్ చేస్తున్నప్పుడు కొంత నిబిబి వస్తుంది. వారు యింటి మీము ముఖంచూసి చెప్పగలగాని నేను అన్నప్పుడు వారే మున్నంటే యింకా ఎక్కువ అంటుంటే మేము అప్పుటి అవలంబించడానికే ఆ ప్రకారంగానే చేయడానికి మేము సిద్ధంగావున్నాం, అయితే అది రాజ్యాంగ చట్టరీత్యా కూడా సరిగా వుండవలసి వుంటుంది; కాశ్మీర్ నుండి కన్యాకుమారి వరకు యిది ఒకటే దేశం అయివున్నది కాబట్టి, ఒక మనిషి ఎక్కడయినానే ఎంప్లాయ్మెంట్ ఆపర్చునిటీ డివై చేయడం, చట్టరీత్యా సాధ్యంకాదు కాబట్టి, ఏ ప్రాసీజర్ అవలంబించమన్నా దానిని అమలు జరపడానికి మేము సిద్ధంగా వున్నామని వారు చెప్పారు. అందువలన గౌరవనీయులు దీనికి సంబంధించి ఏ వద్దతిని సజెస్టు చేసినా వినడానికి, ఆచరణసాధ్యమైనప్పుడు దానిని తప్పకుండా అమలు జరిపించడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్తన్య పేట) :—స్థానికులకు అవకాశం కల్పించడానికి చట్టరీత్యా మనం చేయగలిగినదేమిలేదనే నిర్ధారణకు మీరు వచ్చారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మీరు తెలంగాణా గురించి మాట్లాడుతున్నారనుకుంటాను. నేను మొత్తంమీద ఈ అవకాశాలను గురించి, స్థానికులకు యివ్వవలసిన అవసరం గురించి మాట్లాడుతున్నాను. నేను ఇండస్ట్రీస్ అందులో ఎంప్లాయ్మెంట్ ఆపర్చునిటీస్ గురించి మాట్లాడుతున్నాను.....

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—దానిని గురించే నేను అడుగుతున్నాను. దానికి, స్థానికులకు అవకాశాలు లభించడం విషయానికి సంబంధం వుందికాబట్టి నేను అడుగుతున్నాను.....

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మీరు తెలంగాణా గురించి అడుగుతున్నారనుకుంటాను....

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఈ ఎంప్లాయ్మెంట్ ఆపర్చునిటీస్ గూర్చి మాట్లాడటప్పుడు వది వర్సెంట్ కట్ క్రింద రిట్రెయిన్మెంట్ జరుగుతున్నది...

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇండస్ట్రీస్ తో ఆపర్చునిటీస్ గూర్చి ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నాను. ఆ తరువాత విషయానికి వస్తాను. అందువలన నేను మనవి జేసేదేమిటంటే యిది ఒక కామన్ ప్రాబ్లం. మన యువతీయువకులను ఉద్యోగాల లోనికి తీసుకోవడానికి ఆ పరిశ్రమాధిపతులు తయారుగా వున్నారు. అందులో సందేహంలేదు. కాని, యితర రాష్ట్రాలనుండి లోకల్ ఎగ్జెక్టివ్ యిచ్చి, మాల్ ప్రాక్టీసెస్ ద్వారా వస్తున్న వారిని అరికట్టి, స్థానికులకు ఏ విధంగా అవకాశాలు కల్పించాలనేదానిపై యంతవరకు యిదమిద్దంగా పట్టి తేలేదని మనవిజేస్తున్నాను. గౌరవనీయులు, ఎవరికైనా సరే ఏ వద్దతి తోచినా

తప్పకుండా నాకు చెప్పండి. ఆ పద్ధతి అమలు పరిపంచడానికే ప్రయత్నిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—మన ప్రభుత్వ ప్రతినిధి ఒకరు అక్కడ వున్నట్లయితే తప్పకుండా యీజీగా వారిని రికగ్నయిజ్ చేయడానికి అవకాశం వుంది—ఆ ఇంటర్వ్యూ కమిటీలో.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నలుగురైదుగురిలో ఒకరు మనవారు వున్నంతమాత్రాన యీ సమస్య పరిష్కారమవుతుందనుకోవడానికి వీలులేదు. ఆ విధంగా కూడా ప్రయత్నిస్తున్నాం. The desirability of appointing there the Personnel Officer from the State in which the industry is located. has been impressed on them. But they have not accepted it so far. I hope that some solution will be found on those lines. ఐనప్పటికీ యీనాడు చట్టరీత్యా వచ్చే ఇబ్బందులను ప్రాసీజరురీత్యా ఎట్లా అధిగమించాలి. మనమును పెట్టుకున్న పద్ధతులద్వారా అది ఎట్లా వీలవుతుందనే దానిని గురించి గౌరవనీయులు సూచనలు యిస్తే తప్పకుండా అమలు చేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు (కొవ్వూరు) :—అధ్యక్షా, గుజరాతు, మదరాసు, కేరళ మున్నగు యితర రాష్ట్రాలవారు ప్రాదరాజాదులలోపున్న ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సీజేంజీలలో రిజిష్టరు చేయించుకొని, ఇక్కడున్న పరిశ్రమలలో ఎక్కువగా ఉద్యోగాలు పొందుతున్నారనే నా అభిప్రాయంకూడా. దానిని అరికట్టడానికిగాను వారి క్వాలిఫికేషన్సు, వారు చదువుకున్న స్టేషన్, వారి తల్లిదండ్రుల నివాస స్థలం మున్నగునవి ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసర్సుగానీ, పరిశ్రమలలోని అఫీసరులుగానీ గుర్తించి అటువంటివారిని తీసుకోకుండా వుండడానికి అవకాశం లేదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఏ పి. వి. నరసింహారావు గారింట్లోనో తాను ఉంటున్నట్లు లోకల్ ఎడ్రస్ యిస్తే అతను మెట్రీక్యులేషను కానీ, బి. ఎ. గానీ ఏ కేరళలో చదివినా, వెస్టు బెంగాలులో చదివినా చూడడానికి లోకల్ మాన్ గానే కనబడతాడు.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు :—చూడడానికి బయటివాడుగానే కనిపిస్తాడు. చేపభాషలు, మాట్లాడే విధానంబట్టి ఎక్కడివాడో మనం గుర్తించవచ్చు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—రాజ్యాంగ చట్టరీత్యా కేరళగానీ, బెంగాల్ గానీ, అస్సాంగానీ మనదగ్గర ఉద్యోగం యివ్వము అని నిరాకరించడానికి వీలుకాదు. ప్రాసీజరులో కొంతవరకు మేనేజ్ చేసుకొని యిక్కడివారికి ఎక్కువగా దొరికే ప్రయత్నం చేసుకోవాలి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—రాజ్యాంగరీత్యా యితర రాష్ట్రాలవారిని డిస్క్రిమినేట్ చేయడానికి వీలులేదు అంటున్నారు కానీ స్థానికులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడానికి ఆలోచించిన ప్రాసీజరు ఏమిటి ? ఏ విధంగా బయటి వారు ప్రవాహంగా యిక్కడకు వచ్చి ఉద్యోగాలు సంపాదించడాన్ని అరికట్టదలచుకున్నారు ?

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—యోగద్యాయుజ్యోగి మంత్రాంతరంగా పున్న పున్నచోటల్లా వారు ఒకే ఒక పద్ధతి అవలంబిస్తున్నారు. ఆంగ్లప్రదేశ్ లో పున్నదానికే ఒక పద్ధతి, కాశ్మీరులో పున్నదానికే వేరొక పద్ధతి కాదు. ఆ పద్ధతుల ద్వారా స్థానికులకు ఎంతవరకు ఉద్యోగాలొప్పించడానికీ వీలవుతుందనే సమస్యను యిప్పుడు చర్చిస్తున్నాము; పరిశీలిస్తున్నాము. స్థానికంగా పున్న ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ పాంజీల ద్వారా అంటే కొంతవరకు స్థానికులు వహారనే ఆశ ఉన్నది. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ పాంజీలనుంచి రావాలిచేటప్పటికి కేంద్రం ద్వారా రావాలి అని రామగుండం ప్రాజెక్టుల ద్వారానుండి స్థానికులకు చూపుతుంది. ఇది ఒక ఎంప్లాయిమెంట్ మెథడ్ కానీ ఫుల్ సూప్ మెథడ్ కాదు. అందులోకూడా యింకొకటి చచ్చి గిరిజ్జరు చేసుకోవడం జరుగుచున్నది, కానీ పరిస్థితి చాలావరకూ మెరుగైంది. కాబట్టి, నూటికి నూరుపాళ్ళు స్థానికులకే యిప్పించగలమనే పరిస్థితి లేకని మనవి చేశాను. అందువల్ల మన పద్ధతుల ద్వారా ప్రాసెజర్ లో మార్పు చేసి ఇంకా ఎక్కువగా స్థానికులకు ఇప్పించే అవకాశమున్నట్లయితే ఇప్పుడేకాదు, వారు ఎప్పుడైనా సూచించవచ్చు. అట్టి సూచనలను థాంక్స్ తో గ్రహిస్తామని చెబుతున్నాను.

(శ్రీ) టి. పురుషోత్తమరావు :—ఆల్ ఇండియా లెవెల్ లో నేషనల్ ఇంటి గ్రేడ్స్ కౌన్సిల్ లో 500 రూ. ల జీతం ఇంపున పున్న ఉద్యోగాలు లోకల్ లెవెల్ కే యివ్వాలనే అండర్ స్టాండింగు వున్నది కదా.

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—కానీ అది చట్టాన్ని అధిగమించే అండర్ స్టాండింగు కాదు. యాజ్ ఫార్ యాజ్ పాసిబుల్ అని వున్నది చట్టములో.

(శ్రీ) టి. పురుషోత్తమ రావు :—చట్టాలు మనం చేసినవే కదా. ప్రధాన మంత్రితో గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో గానీ లేక ముఖ్యమంత్రుల సమావేశాలలో గానీ ఆలోచించి చేయవచ్చు కదా. స్థానికంగా వున్న అసంతృప్తి తీర్చడానికీ ప్రయత్నం చేయాలి. చట్టాన్ని మార్చి గానీ, ప్రాసెజర్ మార్చిగానీ చేయవలసి వుంటుంది. వైట్ ఎలిఫెంటంత ప్రభుత్వ మెషిరీ పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు చుమ్మలను సలహాలు యివ్వమంటే ఎట్లా?

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—వారు చక్కని సలహాలు చెబుతున్నారు. కనుక చెప్పమన్నాను. వద్దంటే ఊరకుంటాను, బలవంతం లేదు.

(శ్రీ) ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—ఇతర రాష్ట్రాల వారి విషయం తీసుకున్నప్పుడు స్థానికులంటే మన రాష్ట్రం వారవుతారు, వారికోసం ప్రాసెజర్ మార్పు ఒక పద్ధతి అనుకోండి. రాష్ట్రంలో జిల్లాల వారిగా అన్నిచోట్లా పరిశ్రమలు విస్తరించి లేవు. సెంట్రల్ యిండస్ట్రీస్ గానీ, స్టేట్ యిండస్ట్రీస్ గానీ కొన్ని సెంటర్స్ కే పరిమితమై ఉన్నాయి. స్థానికంగా అనేది రాష్ట్రంలో జిల్లాల వారిగా వర్తిస్తుందా, లేకపోతే రాష్ట్రం మొత్తం మీద వర్తిస్తుందా అనేది చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసిన విషయం. చదువుకొని ఉద్యోగం కావలసిన వారు ఒకచోట కాదు, అన్నిచోట్లా విస్తరించి వున్నారు. కాబట్టి ప్రాంతీయంగా జిల్లాల వారిగా వ్యవహారం చేసినట్లయితే చాలా నష్టం వస్తుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటి?

శ్రీ వి. వి. సరసిరావు :— స్థానికులు ఎక్కడను ప్రారంభించే వుంటుంది. గౌరవ వున్నాయి సూచించుకోవడం ద్వారా పెట్టుకుంటాము.

శ్రీ వి. వి. సరసిరావు :— చంద్రమౌని హాస్యశేఖరన్ ను స్థానికులను సంప్రదించి తెలుసుకుని చూసి అది చూపుతూ రిక్రూట్ మెంట్స్ విషయంలో ఎడ్యుకేషన్ డివిజన్ పెట్టుకుంటున్నామని వారు తెలుసుకుంటే చాలా మంచిది. అప్పుడు స్థానికులు అనుకోకుండా ఎక్కడోంచి బాబట్టి దానిని కూడా తెలుసుకుంటారు. ప్రైవేట్ ఎడ్యుకేషన్ రెగ్యులర్లు యిచ్చే మొత్తం ఎక్స్టాబ్లిష్మెంట్ ప్రాజెక్టు యిచ్చే డివిజన్ నుంచి తెచ్చుకొని యిక్కడ దిగుతూ ఉంటుంది. మనం దానికి శ్రీ కె.డి.పి.ఎస్. ఎందుకు పెట్టుకూడదు?

శ్రీ వి. వి. సరసిరావు :— ఇటీవల ప్రెజిడెంట్ పెట్టడం కూడా ప్రారంభించాము. అది పెట్టిన తరువాత ఎక్కువ పరిశ్రమలు రాలేదు. దానికి కారణం కూడా వారికి తెలుసుకుంటాము. అయినా, ఆ ప్రయత్నం కూడా చేస్తున్నాము.

రాయలసీమలో పరిశ్రమలు ఎక్కువగా నెలకొల్పాలని ఆర్జీడ నుంచి వచ్చిన గౌరవ ఎడ్యుకేషన్ డివిజన్. ఈ పరిశ్రమలన్నీ డి.సెంట్రల్ జేసి ఆర్డర్ ప్రాంతాల్లోనూ నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. మనవి చేస్తున్నాము. సీమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఎర్రగుట్టలో రాబోతున్నది. కాన్క్రీట్ ప్రాజెక్టు ఖమ్మంలో లోకేట్ చేస్తారు. ఈ విధంగా పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు వచ్చినప్పుడు ఎన్ని ప్రాంతాల్లో కూడా నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. రాయలసీమ జిల్లాలకు సంబంధించి కొన్ని ప్రత్యేకమైన వెనుకబడ్డ జిల్లాలు కేటాయించడం జరిగింది. వాటిలో భాగంగా ఆర్జీడ పరిశ్రమలు నెలకొల్పితే కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యాలివ్వడం, తిక్కున వడ్డీ అప్పులు యివ్వడం జరిగింది. ఈ సౌకర్యాల దృష్ట్యా యీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి ముందుకు వస్తారని ఆశిస్తున్నాము. ఈ యిన్ సెన్ టివ్స్ ఎల్ల కొంత కార్యక్రమం జరుగుతుందనుకుంటున్నాము.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— స్థానికులు అనే మాటను వివరంగా చెప్పవలసిన అగత్యమున్నది. స్థానికులంటే ఒక జిల్లాలో పరిశ్రమ పెడితే వేరే జిల్లాలో వారికి అవకాశం ఉంటుందా లేదా?

శ్రీ వి. వి. సరసిరావు :— స్థానికులు అనే దానికి యింతవరకు నిర్ణయం వేయలేము. రాష్ట్రం విషయంలో యితర రాష్ట్రాల వారు రాకూడదు, మన రాష్ట్రం వారికే కావాలంటే మన రాష్ట్రం వారు స్థానికులవుతారు. ఒక జిల్లాకు సంబంధించి చిన్న పరిశ్రమ పెట్టితే పెద్ద పొరుగుల్లో లేకపోతే అజిల్లా వారిని స్థానికులుగా పరిగణించి వారికే ఉద్యోగాలిస్తే మంచిదనుకుంటాము. స్థానికమా కాదా అనే దానిని ఆ పరిశ్రమ పైజను బట్టి, అవకాశాన్ని బట్టి చూచుకోవలసి వుంటుంది మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె. శ్యామల :— ఈ పరిశ్రమల విషయంలో గవర్నరు ఎడ్రసులో ఒక మాట కూడా వ్రాయలేదు. 5 వందల కోట్ల సాగి ఎలక్షన్స్ రాగానే

కొత్త కొత్త మాటలు మాట్లాడుతూ వుంటారు. నేను గత 5 ఏండ్ల నుంచి చెబుతున్నాను పరిష్కారంలోకి పంజాబువారు గానీ, కేరళ వారు గానీ ఎవరు వస్తే వారు వారివాళ్ళను తెచ్చుకుంటూన్నారు. ఇది కొత్త విషయం కాదు. చూస్తూ, చేస్తూ అనేది వదిలిపెట్టి ఎంత పర్సెంటేజి ఇక్కడ వారికి దొరకాలనే విషయం మీరు కూడా చెప్పించే కదా, వి. బి. రాజు గారు రివెన్యూ మంత్రిగా ఉన్న కాలంనుంచి ఎన్నో రిగ్స్ చెప్పించామని చెబుతూ వచ్చారు. నిజామాబాదు జిల్లాకు ఒక రిగ్ ఇచ్చారంటే ఎట్లా సరిపోతుంది? క్రామ్ ప్రోగ్రాంలో ఎన్ని బావులు త్రవ్వించినా నీళ్లు పడడంలేదు. కామారెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ప్రచారం చేయడానికి వచ్చారు కదా. డాక్ బంగాళా దగ్గర చెప్పారు కదా. అక్కడ చెంబుడు నీళ్లు దొరకడం లేదు. త్రాగడానికి నీరైతే నా సప్లయి చేయాలి అంటున్నాను. ప్రధాన మంత్రి గారు ముల్కీ రూల్స్ విషయంలో రాజ్యాంగం సవరణ తెస్తాం అన్నారు. నిజంగా తెస్తున్నారా, లేక ఎలక్యన్స్ కోసం చెప్పిన మాటా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, Members are taking much of my time.

Mr. Speaker:—I am sorry to tell you that you are also responsible and as Chief Minister you should not have yielded. Otherwise I would have controlled the House.

Sri P. V. Narasimha Rao :—I am not going to yield hereafter.

Mr. Speaker :—Please do that.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :- క్రామ్ అండ్ కాటల్ ఇన్స్యూరెన్స్ గురించి కూడా గౌరవసభ్యులు చెప్పినారు. ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇదివరకే ఒక మోడల్ బిల్ ను మనకు పంపింది. దానిపై మన అభిప్రాయాలను కూడా చెప్పినాము. ఆ బిల్లును అక్కడ ప్రశ్నపెట్టి చట్టం చేయవలసి ఉంది, దానికొరకు మన అభిప్రాయం చెప్పడం జరిగింది. ఇది అవసరమని ప్రభుత్వం కూడా అనుకుంటున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో సాధక బాధకాలు చాలా ఉన్నాయి. వీటినిగురించి తుణ్ణంగా ఆలోచించి పార్లమెంటులో అవసరమైన చట్టం చేయాలని మేము కూడ కోరుతున్నాము. అది చేస్తే ప్రాబ్లిమ్ ప్రోగ్రాములో మనకున్న ప్రమాదాలు అధికమించడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పెన్సియన్స్ విషయంలో 1970-71 లో ₹2 లక్షల రూపాయలు విలువ చేసేవి ఇచ్చాము. 1971-72 లో ₹2 లక్షల విలువకు ఇస్తున్నామని అంచనా ఉంది. ఇది చాలవనే అనుకుంటున్నాం. రైతులకూడా అక్కడక్కడ చెప్పడం జరిగింది ఇంకా సప్లయ్ అదనంగా తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. స్పేరియర్స్ గురించి కూడా ఇదే వర్గతి ఉంది. హంచాయతీ సమితులలో మాన్యువల్లీ ఆవరే లెడ్ స్పేరియర్స్ 17,500 ఉన్నవి. హండ్ డస్టర్స్ 2,492 ఉన్నాయి. పవర్ ఆవరే లెడ్ స్పేరియర్స్ 2,557 ఉన్నాయి. పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్నాయి కాని అవి వరైవ కండిషన్ లో లేవని కంప్లయింట్స్ వచ్చాయి చాలవని కూడా కంప్లయింట్స్ వచ్చాయి. కాస్త ధనాభావంవల్ల అదనంగా తెప్పించడానికి వీలుకాలేదు. ఇకముందు వీలవుతుందేమో చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని పరిశీలిస్తామని

మనవిచేస్తున్నాను. జాబ్స్ గురించి-వన్ జాబ్ ఫర్ వన్ ఫ్యామిలీ అనే నిర్ణయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసింది. అది సరిగా అమలు జరగడం లేదని గౌరవ సభ్యులు కొందరు చెప్పారు. దీనిని అమలు చేయడానికి మనం కొన్ని నిబంధనలు ఇక్కడ చేశాము.

“If any unemployed registered person brings a certificate from a Gazetted Officer not less than the rank of a Tahsildar to the effect that no one in his family is employed, he should be given priority in the list of candidates sent to the recruiting authority, even though he is a junior in the registration list, on the basis of ‘one job for one family’”.

Then, “if any unemployed person who has registered his name in an Exchange brings a certificate from a Gazetted Officer of not less than the rank of Tahsildar to the effect that he has been suffering for a long time for want of employment and that he has no property to provide for his livelihood, he should be given priority while names of candidates are sent to the recruiting authority by the Exchange.” సివిల్ సప్లయ్స్ గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలోనే కరువు కాటకాలు ఉండేటప్పుడు బియ్యం ఎగుమతి చేస్తున్నామని అన్నాడు ఇది సరైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. These are the guidelines that we have given. I am not sure whether these guidelines have been acted upon to the fullest extent. But some attempt has been made. We will review the position from time to time and try to improve it wherever possible. అక్కుళ్ళుకాని మనం ఇక్కడ కన్జూమ్ చేసే ఏ వైరెటీకాని ఎగుమతిచేయడానికి విలులేదని ఈ వేళ కాదు, సెప్టెంబరులోనే ఆర్డరు వేయడం జరిగింది. ఆ నాటినుంచి నేటివరకు ఓంక గింజ కూడా బైటకు పంపడం జరిగి ఉండలేదని ఖచ్చితంగా శాధ్యతాయుతంగా చెబుతున్నాను. అ తక్రితం ఏమైనా జరిగితే కరువుకాటకాలు ఉండవనే ధోరణిలో జరిగితే జరిగిందేమో కాని సెప్టెంబరు తరువాత జరుగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. మనవద్ద కన్జూమ్ కాని వైరెటీలను మాత్రమే బైటకు పంపడానికి అంగీకరించాము అవి కూడా ఇంతవరకు పెద్ద ఎత్తున పంపడం జరుగలేదు. ఈ విషయంలో ఆందోళన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రొడ్యూసర్ నుంచి లెవీ తీసుకోవడం లేదు. మిల్లరు నుంచి మాత్రమే లెవీ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ప్రొడ్యూసర్లకు ఇబ్బంది కలుగుతోందనే విషయం జపపుడు లేదు. ప్రైవరాజాదుతో కార్డులు విభజించడం జరిగింది ఇందులోకొన్ని అవకతవకలు ఉన్నాయని మిత్రులు ప్రైవరాజాదు, సికిందరాజాదుకు సంబంధించిన కానన సభ్యులు నిన్ననే నా దృష్టికి తెచ్చిారు. పొరపాట్లు తొలగించి ఏ మాత్రం లోపంలేకుండా చేయాలని వారికి చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారు గౌరవ సభ్యులతో ఒక మీటింగు ఏర్పాటు చేసినట్లున్నది. ఇందులోని సాధకశాధకాలు ఆలోచించి అందుకు కావలసిన సూచనలు చేయడం జరిగింది. ఇది అమలు జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. టి. పురుషోత్తమరావు గారు సెలవిచ్చిన ముల్కీ రూల్స్ గురించి క్లుప్తంగా రెండుమాటలు చెబుతాను. ముల్కీ రూల్స్ అనేవి ప్రైవరాజాదు రాష్ట్రంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాకముందు అమలులో వున్న రూల్స్. ఆంధ్రప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత ఎంప్లాయిమెంటు గురించి ఒక క్రొత్త చట్టం పార్లమెంటు పాస్ చేసిన తరువాత దానినే మనంకూడా

స్థాయం జరుగుచుంది. ఒకరి మీద హార్డు బర్నింగ్ ఉండవలసిన అవకాశం లేదు ఉండదు, అట్లా చేస్తే వాగుంటుందనే ఆలోచన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని దాని మీద సంప్రదించినది. వారు ఏమి అన్నారంటే ఏమి చేయవోతున్నారో ఆ స్క్రీన్లు పంపించండి అప్పుడు గాని వాటిని చూచి గాని ఏమి చెప్పలేం అని చెప్పినారు. అందులో కూడా ఈ చట్టానికి సంబంధించిన సమస్యలు, రాజ్యాంగ చట్టానికి సంబంధించిన సాధారణ కాలి అనేకం ఉన్నాయి. కాబట్టి యింకా జాగ్రత్తగా చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఒక డిపార్టుమెంటుకు ఒక విధముగా రిజియనలైజ్ చేస్తే మరొక డిపార్టుమెంటుకు మరొక విధముగా చేయవలసిన పరిస్థితి కూడా ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ముల్కీ రూల్సుకి సంబంధించిన విశేషం జరిగినప్పుడు ఏమన్నారంటే అన్ని డిపార్టుమెంటుకి ఒకే రకంగా మీరు చేసే సెట్లయితే అది మల్టా రాజ్యాంగ చట్టం నుంచి తప్పుమొక్కనడానికి మీరు చేస్తున్నారు, ఇది కలరబుల్ ట్రాన్స్పారెన్స్ అని గాని కలరబుల్ యాక్షన్ అని గాని వారు అంటారు కాబట్టి ఆ విధముగా వద్దు అని సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. లా డిపార్టుమెంటువారు గాని దానికి సంబంధించిన స్థాయి వేతలు చెప్పినట్లు వంటి మాట. అందుకని రిజియనలైజేషన్ చేయడంలో ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటుకు ఒక్కొక్క రకంగా ఉద్దేశాలు ఉన్నాయి, డి డిపార్టుమెంటు నుంచి వ్రేలి వీలకు లెక్కపెట్టే ఎంత డెర్ట్ డిపార్టుమెంటు ఎంత చిన్న డిపార్టుమెంటు అనే వాటిని చూచి ఒక్కడ చేయాలనే దానిని ఏ లెవెలులో చేయాలనే దాన్ని గురించి పేరు పేరు అనిప్రాయములతో స్క్రీన్లు పంపించడం జరిగింది. అంతే కాకుండా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఏమి చెప్పారంటే రిజియనలైజేషన్ ఎంటైర్ ఆంధ్ర ఒక రిజియన్. తెలంగాణా ఒక రిజియన్ డెడితే మాత్రం ఖచ్చితంగా కొట్టుబడిపోతుంది, కొట్టుపోనూ నిలవదు అని జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి, రిజియనలైజేషన్ అన్నప్పుడు నిలవదు. It is only the rationalisation of the unit of appointment. అన్నారు. అంటే ఒక డిపార్టుమెంటులో మూడు జిల్లాలు ఒక రిజియన్ గా ఉండవచ్చు. ఇంకో డిపార్టుమెంటు 5 జిల్లాలు ఒక రిజియన్ గా ఉండవచ్చు. 8 జిల్లాలు ఒక రిజియన్ గా ఉండవచ్చు. ఆ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగాల సంఖ్యనుబట్టి ఆ డిపార్టుమెంటు యొక్క గవర్నమెంట్ డిపార్టుమెంట్ బట్టి చేయవలసి ఉంటుంది. అన్నింటికీ ఒకే మంత్రం అని చెప్పడానికి వీలు లేదు. తెలంగాణా పేరు ఆంధ్ర పేరు ఏ రిజియన్ లో ఒక క్లాస్ రాకుండా కటింగ్ ఎక్సాన్ డీజ్ రిజియన్స్ చేయకుండా చేయవలసి ఉంటుంది, అప్పుడు దానిని అప్ హోల్డ్ చేయడానికి వీలవుతుంది. మరొక విధముగా చేస్తే అప్ హోల్డ్ చేయడానికి వీలులేదని చెప్పినందువల్ల వాటికి లోబడి రిజియనలైజేషన్ ప్రాపోజల్లు వచ్చినవి. ఈ సందర్భంలో 24 ఫిబ్రవరి నాడు కౌన్సిల్ మీటింగ్ వేసి దానిలో ప్రపోజల్లు అన్ని మొత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించాలని క్లరైఫైముతో పేరే కార్యక్రమం ఎజెండాలో ఏమి పెట్టుకోకుండా ముద్దగా పరిశీలించడం జరిగింది. 4 మంది గంటలవరకు పరిశీలించిన తరువాత ఒక నిర్ణయానికిరావడం, రిజియనలైజేషన్

ప్రపోజన్లు ఏతెచెలులో రిషియన్లైజ్ యాలనే దాని గురించి కాస్త ఉద్యోగం సంఘాలతోగాని ఆ సంఘ ప్రతిఘటనతోగాని మాట్లాడి చేస్తే బాగుంటుంది, అందరికీ సంతృప్తికరంగా ఉండేట్లు చేస్తే ఏమీ చిక్కులు రావు అని ఒక నిర్ణయం చేసుకుని ఎవరికీ సంతృప్తి లేకపోతే ఏమీ లాభం అని ఫిబ్రవరి 24వ తేదీన పూర్తి చర్చ చేసినా కూడా నిర్ణయానికి వచ్చి అడివనల్ చీఫ్ శక్రటరి గారిని పిలిపించి సంఘ ప్రతిఘటన పిలిపించి మాట్లాడండి మేము కూడా మాట్లాడుతాం, మీరు ముందే మాట్లాడండి అని చెప్పడం, దానివ్రకారం వారు మాట్లాడినారు. అయితే సంఘాలవారి దగ్గరనుంచి కాస్త పరస్పర విరుద్ధమైన అభిప్రాయములు వచ్చినవి, ఒకదానితో కలవని అభిప్రాయములు వచ్చినవి. ఈ రెంటికీ, లేక మాడింటికి, లేక నాలుగింటికి ఎన్ని ఉంటే అన్నింటికీ సమన్వయం కుదర్చడం మట్టుకు నాభ్యవడలేదని రిపోర్టు చేసినారు. ఇవ్వాలనో: రేపో నా దగ్గరకు వస్తుంది వాటిని క్యాబినెట్ దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళి సమన్వయం చేయించి, అంతే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి కలహాను కూడా దానిలో తీసుకుని ఈ సమన్వయం ఎంతవరకు చేయడానికి వీలువుతుందో ఏ తెచెలులో ఎక్కడ రిజియన్లైజ్ జేషన్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందో అనేదాని మీద అందరి సహకారం తీసుకుని తప్పకుండా ఫైనల్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకోర విషయం. రాజ్యాంగ చట్టం ఎందుకు మార్చారు. 18-కి తరువాత మార్చడానికి అవకాశం లేదా, 24వ అమెండుమెంట్ వచ్చింది కదా. ఎందుకు మార్చడానికి ఒత్తిడి తీసుకురారు అనే మాట కూడా గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. మిత్రులు చాలమంది నాకు చెప్పడం జరిగింది. అయితే దీని గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వంవారితో చూడాలయ్యా—పూర్తిగా వివరాలతో చురుగ్గా పోయి చెప్పక పోయినా—సూత్రప్రాయంగా వారితో చర్చించడం జరిగిందని బాధ్యతాయుతముగా చెబుతున్నాను దాని విషయం నేను యిప్పుడు స్పష్టంగా వారు ఏ అభిప్రాయం చెప్పినారో నేను చెప్పడానికి వీలు లేదు. ఎందుకంటే అక్కడ రెండు మిలిస్ట్రీలు దీనిని గురించి పరిశీలిస్తున్నాయి. హోం మినిస్ట్రీ, లామినిస్ట్రీ పరిశీలిస్తున్నవి. వారిలో సమన్వయం గావలసి ఉంది. వారి మధ్య ఏకాభిప్రాయం గావలసి ఉంది. ఈ సందర్భంలో ముల్కీ గూల్పు జడ్జిమెంట్లు ఫుల్ బెంచి జడ్జి మెంట్లు వచ్చింది, ముల్కీ గూల్పు చెల్లవు అనే మాట వచ్చింది. ఒక సంవత్సరం క్రితం ఉన్న పరిస్థితి ఈ నాడు పూర్తిగా తారుమారు అయింది చట్టరీత్యా. అందుకని మనం మనకు ఉన్న రెమిడిస్ ఎక్జాస్ట్ చేసుకునే ఉద్దేశ్యముతో వెంటనే సుప్రీం కోర్టుకి అపీలు చేయడం జరిగింది. ఎందుకు చేసినారు అంటే మనవి చేస్తాను. మనం ఒక సివిల్ జ్యు ప్రభుత్వం నడుపుతున్నాం. మన రైల్వే గురించి మన అభిప్రాయాలను గురించి ఒక కోర్టు తీర్పు ఇస్తే అదే కోర్టులో మరొక తీర్పు వస్తే చివరకు అన్నింటికంటే ఉన్నత న్యాయాలయం ఏమీ చెబుతుందో తెలుసుకోకుండా మనం యిదే ఫైనల్ అనుకోవడం సరైన విషయం కాదు. అందుకని సుప్రీం కోర్టుకి అపీలు చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే మరం తీర్పు తెచ్చుకుంటాం. ఆ తరువాత చేయవలసిన కార్యక్రమాలు ఏమీ ఉన్నాయో వాటిని గురించి ఆలోచన జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇద విధ్యమైన ప్రకటన అంతగా చేసే పరిస్థితి లేకున్నా we will exhaust all the

remedies. We will see that whatever is possible is done in order to see that employment opportunities in the Telangana region are given to the people of this region. గది అరలు సూత్రం. ఈ సూత్రాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏమేమి చేయవలసిన అవసరం ఉందో అది చేసే పరిస్థితిలో ప్రయత్నం సుమయంలో చేస్తాం, సరియైన సమయంలో చేస్తాం. దాని సరించి ప్రకటనలు చేసే స్థితిలో యిప్పుడు లేనని మరచి చేస్తున్నాను. చర్చలు జరుగుతున్నాయి. On all the relevant points, discussions are going on. We are pursuing the matter. We are not keeping quiet. That is what I would like to tell the House.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా,

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—చరువాత వారు చెబితే జాగుంటుంది.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు : ఇప్పుడయితే జాగుంటుంది.

Mr. Speaker:—I will give you an opportunity to speak after his reply is over.

Sri P.V. Narasimha Rao:—Inclusion of Mulug and Mahabubabad in the disturbed areas, has already been done.

I am sorry that inspite of categorical denials certain statements have been ascribed to me in regard to Pakistan and in regard to Bangla Desh issue. I would once again, hereon this forum, categorically deny the statements ascribed to me and say that they are baseless, they are untrue, they are malicious and they have no foundation whatsoever. I never said anything that is ascribed to me and which has appeared in the press. I am in public life for the last 25 years and I have not made any unbalanced statement so far and my thinking also has always been balanced. I would like to assure the hon. Members and those friends who seem to have believed those reports that they should not believe such statements because whatever is said was absolutely balanced and there was nothing derogatory to anyone or to any country whatsoever. I am saying this with a full sense of responsibility. I need not, and I do not want to go into details, except to say that I request—I appeal to the hon. Members who have believed those reports not to believe those reports. They must believe me and if there is anything they can come to me and I am prepared to explain to them what I said and how justified I was in saying what I had said.

Sri C. V. K. Rao :— Why this generalisation, Sir ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—It has been referred to. It is a very sad story. I do not want to go into the details of it. I would like only to say that what has appeared in the news papers has been denied by me, not only now but I have denied it several times before. I am doing it again now, and we need not go into it again. In the matter of minorities, in the matter of Urdu, in the matter of all these issues—I would like to say, 'let us now establish normal relations. Let normalcy come'. There was an abnormal condition; let us forget about it. But the abnormal situation was sought to be continued in view of the elections....

Sri Syed Hasan (Charminar):—How about your allegations made at All Cottage when Mr. Taher Ali Khan visited ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—I have categorically denied all the statements ascribed to me. I do not know where Mr. Taher Ali Khan's residence is. I must be enabled to refresh my memory. I never said anything unbalanced about it.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یا قوت پور) میں مانتا ہوں کہ آپ نے یہ کہا کہ آپ نے ایسا نہیں کہا۔ لیکن اخبارات میں تقریر آئی ہے۔ تنازعہ ہے کہ ہم موجود نہ تھے۔ ہم کو جن معلوم ہوا وہ اخبارات سے معلوم ہوا۔ البتہ یہ حیثیت چیف منسٹر نہیں بلکہ شخصی حیثیت سے کہتا ہوں کہ ہندوستان کو جو کامیابی ہوئی ہے وہ ریشیا کی مدد سے ہوئی، ہنگلہ دیش، انڈو ہنگلہ دیش فرنڈ شپ کے تعلق سے جس میں آپ تقریر فرما رہے تھے اس میں آپ نے یہ بات کہی۔ ظاہر ہے کہ وہ بھلا مجموعہ مسلمانوں کا تھا۔ اس سے مسلمانوں کو بڑی تکلیف ہوئی۔

شری پی۔ وی۔ نرسمہا راؤ۔ وہ مسلمانوں کا مجمع نہیں تھا۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی۔ نہو۔ اگر آپ نہیں سمجھتے۔ لیکن طاہر علیخان صاحب اور ہمیں تکلیف ہوئی اگر ایسا کوئی پمفلٹ ہے۔ لیکن ایسا کوئی پمفلٹ شائع نہیں ہوا۔

Sri P. V. Narasimha Rao :—I am prepared to place before you in your Chamber whatever information I had about the activities of certain parties, about the propaganda that they were doing in certain sections in Hyderabad City. I am prepared to place them before you ; it is not good in public interests to do so here. When a pamphlet was issued, when it was made to appear that the victory of the Indian Army was because the Russians were manning the Indian Army — this was the report which I got from unimpeachable police reports — I referred to them publicly to say that it is not good. Mr. Owaisi does not agree with what is stated in the pamphlet, and I do not agree with it. That is the only sin I committed.

شری سلطان صلاح الدین اویسی۔ اگر کسی نے ایسی حرکت کی ہو تو آپ اسکا نام لیجئے اور اسکو سزا دیجئے لیکن عام طور پر ایسا کہا۔۔۔

شری پی۔ وی۔ نرسمہا راؤ۔ عام طور پر کسی قوم یا فرقہ سے کہنے کی بات نہیں ہے جس کسی نے یہ کام کیا ہو۔ یہ پروپگنڈہ کیا ہو۔ یہ کوئی پیٹریاٹزم کی بات نہیں ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی۔ ہم چاہتے ہیں کہ ایسا جو پمفلٹ شائع ہوا ہے اسکو آپ سامنے لائیے۔ مقدمہ چلائے۔ اور انکو سزا دلائیے۔

شری پی۔ وی۔ نرسمہا راؤ۔ سزا دینی کی عام بات کہنے کی بات ہے۔ میں نے یہ کہا کہ اس ملک کے باشندے ہیں اور جب ایک جنگ چل رہی ہے تو اس ملک کے باشندے اسکو اختیار کریں۔ کسی دوسرے ملک سے اسپریشن نہ لیں۔ اس طرح کے کام نہ کریں کہ ہمارے ٹینکس رشین چلا رہے ہیں۔ اس طرح کے کام نہ کریں۔

ہے۔ ”غازی“، کو جب ڈبونا گیا تھا وزا کیا نٹم کے پاس تو ریشنس آکر اسکو ڈبوئے تھے۔ ایسی بات جب ہوئی ہے۔ ایسی رپورٹیں جب میرے پاس آئی ہیں تو میں کیا کروں۔ بعلکی کیا کہوں۔ کیا انکو رفر نہ کروں کیا میں انتشار کروں آدمی کو پکڑنے سے پہلے اور اسپر مقدمہ چلانے کے لئے جبکہ ایک جنگ چل رہی ہے۔ ہماری طرف سے کیا روبہ ہے بہ کہہنے کا مجھے حق نہیں ہے ایک چیف منسٹر کی حیثیت سے۔ (شری سلطان صلاح الدین اوسی) آپ نے اتنا ہی کہا ہوگا۔

شری پی۔ وی۔ نرسمہا راو۔ بلکہ آپ بھی ایسا کہئے آپ بھی اسکی مذمت کیجئے۔ سارا ہاوساری دنیا اس کی مذمت کرے گی ایسا نہ کرنا چاہئے۔ اگر کسی نے ایسا کیا ہے بہت غلطی کی ہے یہ میں نے کہا۔ میرے پاس اس کی رپورٹیں ہیں کہ اس قسم کا پرووگنڈہ ہوا۔ ایسا پرووگنڈہ نہ ہونا چاہئے یہ میں نے کہا۔ کسی فرقہ اور کسی شخص کا نام لیکر میں نے نہیں کہا۔ یہ کہنا بھی غلط ہے کہ وہاں سارے مسلمان ہی مسلمان تھے۔ کئی لوگ ہندو بھی تھے۔ کئی غیر مسلم بھی تھے۔ کیوں نہیں تھے۔ نہ کوئی گیارہویں کے ساتھ نہیں کہہ سکتا۔ وہاں کوئی مردم شماری کی گئی تھی کہ سب مسلمان ہی مسلمان تھے۔ ایسی کیا بات ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اوسی۔ لیکن تقریر کا جو رخ تھا۔ جس انداز سے تقریر کی گئی تھی.....

شری پی۔ وی۔ نرسمہا راؤ آپ وہاں نہیں تھے۔ آپ رخ بھی نہیں دیکھے رخ پہچانے بھی نہیں۔ کئی لوگ جو وہاں تھے انہوں نے رخ دیکھا۔ انہوں نے کہا خوب تالیاں بجائیں۔

شری سلطان صلاح الدین اوسی۔ اخبارات میں جس طرح آپ کی تقریر آئی عوام نے اسکو محسوس کیا۔ ہوسکتا ہے کہ ہانسو آدمی ہوں۔ تالیاں بجائے ہوں۔ آپ کی تقریر کی وجہ سے دل آزاری ہوئی اور ہمارا مطالبہ صرف یہ ہے کہ جوشخص کیا ہے اسکے خلاف آپ اقدام کیجئے۔ ہم اس کی تائید کریں گے۔ لیکن تقریر کی جس طرح رپورٹیں ہوئی ایک خاص فرقہ کی طرف اسکا رخ تھا۔ ہمارا کہنا صرف اتنا ہے کہ۔

شری پی۔ وی۔ نرسمہا راؤ۔ میں اس سے بالکل انکار کرنا چاہتا ہوں۔ میں نے یہ بھی کہا کہ دشمن کو ہمارے جوسکرپٹس دیر ہے ہیں اس میں ہندو بھی ہیں اور ہندوؤں کے ساتھ بھی وہی برتاؤ کیا جائیگا۔ اس میں کوئی تفریق نہیں کی جائیگی۔

I told the gathering that those who are giving our military secrets to Pakistan are there in all communities and we shall deal with all of them successfully. That is what I said. Should I not say that. What else I

میں نے یہ کہہ میرے پاس ایک ہی ڈنڈا ہے سب کیلئے۔ یہ میرا جملہ تھا۔ I should say! میں آپکو یاد دلانا چاہتا ہوں۔ میرے پاس ہندوؤں کے لئے ایک اور مسلمانوں کے لئے

دوسرا ڈنڈا نہیں ہے۔ غداروں کے لئے ایک ہی ڈنڈا ہے میرے پاس۔ وہی استعمال کیا جائیگا۔

شری سید حسن - آپ ڈنڈا چلانے کے لئے ہیں (اٹریسٹن)

شری پی - وی - نرسیمہا راؤ - ڈنڈا جن پر چلانا چاہئے چلانا بڑیگ - ڈنڈا ا لانے والائق ہیں انپر چلانا ہی بڑیگ - کیا کرینگے - مجبور ہیں۔ بہ جنگ کے زمانہ کی بات ہے اوس روز کی بات ہے میرا موریل کیپ اپ کرنا میرے لوگوں کا موریل کیپ اپ کرنا میرا فرض ہے۔ حیدر آباد شہر میں لوگوں کو ڈی مورسلائز ہونے دینے کیلئے میں تیار نہ تھا - اسلئے یہ سب کہنا پڑا۔

شری شفیع الرحمن (سیتا رام باغ) آب ہاوز کو گمراہ کر رہے ہیں میں خود بینی وہاں تھا۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی - واقعہ یہ ہے کہ جو لوگ ملک سے غاری کر رہے ہیں آپ اون پر دونوں ہاتھوں سے ڈنڈے چلائیے ہم بھی اس کو مانتے کلتے تیار ہیں۔ لیکن وفاداریاں کسی کی اجارہ داری نہیں ہے۔

شری پی - وی - نرسیمہا راؤ - میں مانتا ہوں اور صد فی صد مانتا ہوں کہ غداری یا وفاداری کسی ایک کی موتا پل نہیں ہے۔ آپ کو معلوم ہونا چاہئے کہ ایک شخص جس کا نام شرما تھا اوس نے ہمارے ملٹری سکریٹ باکستان کو بیچئے تھے۔ میں چاہتا ہوں کہ اوس کے ساتھ بھی وہی رویہ اختیار کیا جائے جو کسی غدار کے ساتھ کیا جاتا ہے۔ میں اس معاملہ میں ہمیشہ آپ سے متفق ہوں۔

Sri M. R. Appa Rao: On a point of order, Sir. We are not able to follow this conversation. I do not know Urdu. If the hon. Chief Minister talks in English or Telugu we will be able to understand.

Sri P. V. Narasimha Rao:—It is a sad story. It is a sordid story. It is better for all of us to leave it alone. I want to and I offer to forget about it. I request the hon. members to forget all about it.

An hon. Member:—It affects the national interests. What transpired between the hon. member and the hon. Chief Minister we are not able to understand. It must be placed before the House.

Mr. Speaker:—The problem can be solved by all of us learning Urdu.

Sri P. V. Narasimha Rao:—I think we can close this aspect. It was necessary to deny it in the strongest language, in most emphatic terms. It has appeared in the newspapers. I should not allow it to go any further.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - آپ کی نیت ہے شک ٹھیک ہو گئی میں کسی کی نیوں پر جانا نہیں چاہتا - لیکن اس جی - او - کے جو نتائج نکلے ہیں اوس کے متعلق عرض کرونگ -

شری پی - وی - نرسیمہ راو اس کے بارے میں خود ہم کو بھی تریشانی ہے کہ اسکا کوئی نتیجہ ہی نہیں نکلا - نہ تلگو کے متعلق نتیجہ نکلا اور اردو کا نکلا - آپ پہلے اوس جی - او - کو پڑھ لیں پھر آپ مجھ سے بحث کر سکتے ہیں -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - میں ناظم صاحب تعلیمات سے ملا تھا اون کے پاس اردو ٹرینینڈ ٹیچرس کی کمی ہے وہاں ہر جائیدادین ہیں پھر اون برکیوں تقرر نہیں کیا جاتا - یہ میں نے اون سے پوچھا - انہیوں نے کہا کہ ہم مجبور ہیں اس کے متعلق جی - او - آیا - جب تک یہ جی - او - واپس نہیں ہوگا یا اس میں ترمیم نہیں ہوگی - ہم اردو دان ٹیچرس کا تقرر نہیں کر سکتے - اگر آپ اس کی وضاحت کریں تو ٹھیک ہے

شری پی - وی - نرسیمہ راؤ - میں وضاحت کرونگ - جاری جو لسانی پالیسی ہے اوس سے کئی آپ اتفاق کرچکے ہیں یہ الکشن کے زمانے کی نہیں ہے - لیکن اگر اسکے کوئی برے اثرات پڑھے ہیں تو میں اسکو ختم کرونگ -

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తెలుగు అమలు చేసే సంస్కరణలో ఉర్దూ వారికి ఉర్దూ మీడియంతోపాటు అయినటువంటి వారికి కొన్ని అన్యాయాలు జరిగాయి, వుద్యోగ అవకాశాలు దొరకకుండా అయినాయని చెప్పడము జరిగింది నెంబరు 1800 జి.ఓ. వద్దే తే వుందో. దానిని వారు మొట్టమొదట డుణ్ణంగా పరిశీలించి చదువుకున్న తరువాత, ఏ భాష వారికి అయినా అందులో అన్యాయము జరిగిందని వారికి తోచినట్లుంటే సాతో చర్చించమని చెప్పాను. ఆ జి.ఓ పాటు చేసే సంస్కరణలో కొన్ని గంటలు మేము చర్చించి చాలా డుణ్ణంగా అలోచించి కావలసినటువంటి యాస్పెక్టు అన్నింటికీ వెల్లె చేశాము, నాకు చాలా నమ్మకము. దానిలో ఎటువంటి పక్షపాతము లేదని వారిని కన్విన్స్ చేయడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నా వని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా. వంకా సత్యనారాయణగారు రెండు ముఖ్యమైన అంశాలను మిస్ అయినారు. ఒకటి, సికింద్రాబాదు నుండి వడికూడి రైల్వేలైను విషయంలో యిదివరకే సర్వే పూర్తి అయింది. అది టేక పు చేస్తామన్నారు. బడ్జెటులో డ్రావు అయి.ది ప్రభుత్వము ఏ చర్యలు తీసుకుంటున్నది? ఎక్కడ యిబ్బంది వచ్చిందో దానిగురించి చెప్పలేదు. It is a serious matter.

Sri P-V. Narasimha Rao:— I do not have that information readily with me. I will give the information to the House. If necessary you can put a shorter notice question.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎలక్ట్రోక్ రోడ్ లో చాలామంది పేర్లు లేవు. చచ్చిపోయినవారి పేర్లు ఉన్నాయి, బడికి వున్నవారి పేర్లు లేవు. దానిని రెక్ ట్ చేయడానికి ప్రభుత్వము చేస్తారా?

శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు :—చచ్చినవారి పేర్లు వుండడము, బ్రతికి వున్నవారి పేర్లు లేకపోవడం అఅడ్వాంటేజ్ డిస్పాడ్వాంటేజ్ అందరికీ కామన్ గా వచ్చింది కాని ఎలక్టరోల్ రోల్స్ ను తప్పక ఉండాలనే కచ్చితమైన తయారు చేయవలసిన అవసరము వుంది. At the time of the next revision, whenever the revision takes place, I do not know when it is done-but at the time of the next revision we will see that all these inaccuracies are removed

శ్రీ ఎన్.శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి వుపన్యాసము మీద మూడు సమస్యలు వుత్పన్నం అయినాయి. ఆ మూడింటికి క్లారిఫికేషన్ కావాలని కోరుతున్నాను. ఒకటి, రాష్ట్రప్రభుత్వము నెలకొల్పి, రాష్ట్రప్రభుత్వము ఆధ్వర్యముతో జరుగుతున్నటువంటి పరిశోధనలలో కనీసము స్థానికులకు మాత్రమే వుద్యోగాలు యిచ్చి, యితర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులకు వుద్యోగాలు యివ్వకుండా వుంటారా? రెండవది, మన రాష్ట్రము నుండి యితర రాష్ట్రాలకు బియ్యము ఎగుమతి చేయడము లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నెల్లూరు జిల్లా బార్డర్ తాలూకాలనుండి వ్రతిరోజు రా రోజుకు 30 లాఠీల మొలగాలుకులు దొంగ రవాణా అవుతున్నాయి దానిని అరికట్టడానికి ఎటువంటి మార్గాలను అన్వేషించారు. మూడవది, నేను గవర్నరుగారి స్పీచ్ మీద మాట్లాడుతూ వాకాడు హాస్టల్స్ మీద తీవ్రమైనటువంటి ఎలిగేషన్స్ ను చేశాను. దానికి సమాధానము ముఖ్యమంత్రిగారునుండి రాలేదు 45 లక్షలు సంవత్సరానికి—పాల పొడి, గోధుమలు, నూనెలు వస్తూ వుంటే, పూర్తిగా అమ్మివేసుకుంటున్నారు పూర్తిగా స్వంతానికి వుపయోగించుకుంటున్నారు. అది ఒకటి. హాస్టల్స్ లో గరల్స్ ను రేప్ చేస్తున్నారు. వారిని బిజినెస్ గా వుపయోగిస్తున్నారు అన్యాయంగా వారి మనస్సులకు వ్యతిరేకంగా భిన్నంగా, అన్యాయముగా చేస్తున్నారు : అని ఎలిగేషన్ చేశాను. దానికి సమాధానము రాకపోగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ సంస్థ ఆధిపత్యం కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిత్వాన్ని ప్రసాదించినందుకు వారి ధైర్యానికి సాహసానికి నేను అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :—నేను ఎక్స్ పోర్టు గురించి చెప్పింది ఏమంటే ప్రభుత్వము తరపున ఎక్స్ పోర్ట్స్ చేయకూడదని వుత్తర్వు చేశాము, ఎక్స్ పోర్టు జరగడము లేదు. దొంగ రవాణాకు ప్రభుత్వం ఎక్స్ పోర్టుకు సంబంధము లేదు. దొంగ రవాణాను ఎప్పుడుగూడ అపరాధానికి ప్రయత్నాలు చేయవలసి వుంటుంది. ఆ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. చెక్ పోస్టు పెట్టడము జరిగింది. అక్కడక్కడ పట్టుకుంటున్నారు. వారిమీద కేసులు పెట్టడము జరుగుతున్నది అందుకని దానిగురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసింది ఏమీ లేదు. ఇంకా దానిని పగడ్బందీగా చేయవలసిన అవసరముందని యిటీవల ప్రైవేట్ చేశామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక వాకాడుగురించి చెప్పారు. ఒక గౌరవసభ్యుడు యిక్కడ చాలా గంభీరమైన ఎలిగేషన్ చేసినంతమాత్రాన అది ప్రైవేట్ అనుకొని దాని మీద చేయడానికి ఏమీ లేదు; లేక ఎవరిమీద అయితే ఎలిగేషన్ చేశారో వారు వెంటనే కండమ్ అయినారని కూడా అనుకోడానికి వీలు లేదు అందుకని, యీ విషయం కలెక్టరు గారికి పంపించడము జరిగింది. The Collector is looking

into it. His report is awaited. After the report come, we will take whatever action is justified

శ్రీ టి. పుషపాకాచారి :—మరిగేషన్స్ అన్న విషయం గురించి ఎంతో ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. వారు ఎంతో ప్రశ్నలు చేశారు. దానిని పరిశీలించే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri P.V.Narasimha Rao :—I am not belittling it. I am not jumping to conclusions because allegations have been made. The allegations have been referred to the Collector

శ్రీ వి. ప్రకాష్ :—ఈ ఎలిగేషన్స్ యీ హౌస్ దృష్టికి యిదివరకే వచ్చాయి, ఇవాళ లిబ్టరీకు పంపాము అంటున్నారు.

శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావు :—ఇవాళ గాదు. ఇదివరకే పంపాము. Report is awsted-

Sri C. V. K. Rao — On a point of order, with regard to permitting Mr. Palavelli to speak—he moved a motion of thanks on the Governor's Speech and the final reply is being given by the Chief Minister. Could Mr. Palavelli question the Chief Minister, Sir?

Mr. Speaker :—Members on my right have got as much right as those on my left.

Sri C. V. K. Rao :—Because we are opposed to the Governor's Address, naturally the other side must not put any questions.

Mr. Speaker :—Perhaps they are also opposed. Why don't you feel happy.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానముచెబుతూ చాలా విషయాలు సంపూర్ణంగానే చెప్పారు. రాయలసీమకు, తెలంగాణాకు రిగ్స్ గురించి చెప్పారు. పశ్చిమప్రదేశము జిల్లాకు రిగ్స్ పంపించలేదు. ఇప్పటికైనా పంపించాలని కోరుతున్నాను చాలాకాలమునుండి కోర్టుల్ డిప్టిట్స్ కొరకు డెవలప్ మెంటు బోర్డు కావాలని అందోళన చేయడం జరుగుతున్నది. గత బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మంత్రివర్గములో ఒక అభివృద్ధి బోర్డుకు అంగీకారము జరిగింది. దాని గురించి చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. రత్నసఖావతి :—శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు లేవదీసిన ప్రశ్న చాలా ముఖ్యమైనటువంటి ప్రశ్న. అయిదు సంవత్సరాలుగా యిక్కడ జరిగిన ఒక తరంగానికి ఒక యింపాట్లు కూడా వుండి మనస్థేమిస్తున్నాను....

Mr. Speaker :—The Chief Minister has replied that he has sent the allegations to the Collector for enquiry and then he is awaiting his report.

శ్రీ బి. రత్నసఖావతి :—లిబ్టరీగారికి పంపించారు. ఇదివరకు మనకు పున్నటువంటి ప్రాజెక్టులపట్టి, పోయిన అయిదు సంవత్సరాలలో, ఎన్ని ఎలిగేషన్స్ పెట్టినా దానికి సమాధానము లేదు. ఇలాంటి ఎంక్వయరీకి పంపించామనేదానికి పరిమితమైపోయాయి సమాధానములు. నేను ప్రత్యేకంగా మనవి చేసేది చారు పెట్టవలెనంటి ఎలిగేషన్ సిరియస్ ఎలిగేషన్.

అది కేవలము డబ్బుకు సంబంధించి టువంటిచే గాని అక్కడ ఉన్నటువంటి గరల్స్ కు సంబంధించి చెప్పారు నేను లోతుగా పోవడములేదు. కాని మీరు ముఖ్యమంత్రిగారిని చూచేటప్పుడు చెప్పున్నారు. అప్పుడు ఎవ్వరికి పర్యవసారం లేకుండా అసెంబ్లీలో పెట్టకపోయి అవసరము వుంది, అటువంటి సాంప్రదాయాన్ని వారు నెలకొల్పిన ఒక క్రొత్త ప్రెడెడన్స్ ను యింటర్డ్యూస్ చేసినవారు అవుతారు, దానివల్ల యిలాంటి చర్యలకు వచ్చే రోజులలో ఆఫీస్, మిగతావారు పూనుకోకుండా ఉండడానికి యిది ఒక త్రెట్ గా వుంటుంది మనం చెప్పున్నాను. కాబట్టి కలెక్టరునుండి వచ్చిన రిపోర్టును ఇన్ ఆల్ డిటేల్స్ అసెంబ్లీ తెలుపవలసిన అవసరం వుంది ఈ సత్సాంప్రదాయాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని, మీకు, ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ పి. వి. సరసింహారావు :—ఇదివరకు లేని సాంప్రదాయాన్ని ఇకముందు నెలకొల్పుతానని చెప్పలేను. Before the next July Session I shall see that the enquiry is completed by the Collector and his report received and examined by the Government and I will make a detailed statement in the House. పోతే రిగ్గరించి ఒక లాగు ఆంక్షా లిల్లాకు పాటిగాదు. విషయం ఏమంటే యీనాడు మంచినీటి ఎద్దడి ఏట ఎల్లాలో ఎక్కువగా వుందని మాకు రిపోర్టు వచ్చాయో ఆ డిల్లాలకు పంపించినప్పుడు ఏకాభిప్రాయంలో కూడా అంతే యెద్దడి వుండున్నప్పుడు అక్కడికూడా పంపించడము జరుగుతుంది. కాని అవి పరిమితమైన సంఖ్యలో వున్నవి. ఇంకా బయటనుండి వచ్చేవి అంతలేదు. అందిన తరువాత తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాను ఒక డిల్లాకు మరొక డిల్లాకు మధ్యన ఏతవారం అనేమాట లేదు. వారు బోర్డుగరించి చెప్పారు. దానిని పరిశీలన చేసాము.

(శ్రీమతి టి. ఎన్. అశ్వనయమ్మ (సంబంధపల్లి) :—అధ్యక్షా, రెండు విషయాలు తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. డిస్ట్రెస్ తక్రాపిలోన్స్ 4 కోట్లు ఇచ్చామన్నారు. చాలా పార్ట్ లోన్స్ యిచ్చి అరుణెల్లో రైతులనుండి కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. ఒక పంట పోయినవారవారై తు మళ్ళీ అరుణెలవరకు కోలుకోలేదు. ఈ లోన్స్ వెంటనే కట్టకపోతే పీనల్ యింటరెస్ట్ వారిని బాధపెడుతున్నారు. మన ప్రభుత్వము మేరైతులను పీల్చి కిస్సిచేసే మైలాక్ ప్రభుత్వము గావని రుజువు చేసుకోవాలంటే, యీ పీనల్ యింటరెస్టు ఏ పరిస్థితులలోను కలెక్ట్ చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ తక్రాపి రుణాలు యివ్వకున్నా బాధలేదుగాని, యిచ్చిన తరువాత మామూలు ఇంటరెస్ట్ గాకుండా పీనల్ యింటరెస్ట్ ఏ పరిస్థితులలోను తీసుకోకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. మంచినీళ్ళ బావులసంగతి చెప్పారు. కిరి వేల బావులు త్రవ్వించారని చెప్పారు. ముఖ్యంగా నా ప్రాంతం సముద్ర మట్టానికి 3,500 అడుగుల ఎత్తున వుంది. ఊరుకొన బావి, ఆకారపుష్టి నై వేద్య నష్టి అని అలంకారప్రాయంగా వున్నాయేగాని ప్రతి బావిలోను అడుగున బండ వడింది. ముందు వాటర్ లెవల్ పైన వున్న అరుమట్లు త్రవ్విలే నీళ్లు కనబడినవి, దానితో బిల్లు కలక్టు చేసుకొని కంట్రాక్టర్స్ ఇంట్లో పోయినారు. ఇప్పుడు మార్పిసెల వచ్చేసరికి, ఏడవ, ఎనిమిదవ మట్టు ప్రవ్వనిదే నీరు లేదు. దానికి, ప్రభుత్వములో బ్లాస్ట్ రేల్స్ చాలా తక్కువగా వున్నాయి. ఏడవ మట్టులో యీ బండ బ్లాస్ట్

చేయాలంటే 450 రూపాయలు యిస్తారు, కాని ఏంబ్రాస్ వరుకు 800 రూపాయలు అవుతుంది, అందు 150 రూపాయలు చేతినుండి వెట్టుకొని యీ బావులను లోతు చేయకుండా ఈ డ్రాస్టిక్ గేజును ప్రస్తుతము పెంచిస్తే యీ బావులను 15 రోజులలో లోతు చేయగనే కాంక్షించగలుగుతుంది మొన్న ఉగాది కొత్త సంవత్సరమునాగూ కూడా నా ఓటస్టు ఒక్కరిగూడా స్నానం చేసే భాగ్యానికీ నోచుకోలేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ఈ రెండు విషయాల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—డెప్యూటీ కమిషనరీలు పనులు చేయమనడము చేయడము అంత తొందరగా జరిగింది అంటే మాకు తెలియదు. కొ-యర్ సిస్ట్ మెజరు చెప్పడముజరిగిందికాని తొందరగా గట్టి చర్యలు తీసుకోవద్దు అని చెప్పాము. తరువాత బాప్సింగురేట్లు పెంచడానికీ అవసరమయితే చూస్తాము.

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, యీ బాక్ వర్డ్ క్లాస్స్ కు ఒక స్పెషల్ డైరెక్టరేట్ ఉండాలని లోచోచే వారి ఇన్స్టాన్స్ డిలే అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను స్పెషల్ డైరెక్టరేట్ వుంటే రెడీమేషన్లు కూడా వస్తుంది, ఉదాహరణకు మెడికల్ కాలేజీ నీట్లు ఫైనల్ జు చేయాలంటే అది యంతవరకూ చేయలేదు డియం యన్ బాక్ వర్డ్ లిస్టు నియమించేగులేదు. కాబట్టి ఒక స్పెషల్ డైరెక్టరేట్ వేయాలి.

Sri P. V. Narasimha Rao :—On the face of it I do not see any immediate need for a separate Directorate. That will be another bottleneck. మెడికల్ కాలేజీ విషయం అంటే సుప్రింకోర్టు జడ్జిమెంటు మేము పరిశీలిస్తున్నాము తరువాత సోషల్ వెల్ ఫేరు వారున్నారు. ప్రత్యేక చర్యలు అవసరమయితే సిబ్బందిని పేనుటని వారిద్వారా చేయవచ్చును బాక్ వర్డ్ క్లాస్స్ కు చాలా వర్కులోడు పెరిగింది అంటే అది కాదు. ప్రస్తుతము అటువంటి అవకాశం లేదు.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఫామిలీకి ఒక జాబ్ అనే ఆదర్శము చెప్పారు ప్రస్తుతము ఇంటర్గరాలలోనూ విశాఖపట్టణ ప్రాంతంలోనూ అది అమలులో ఉన్నది. అది మిగతా జిల్లాలకుకూడా ప్రవేశపెట్టే ఆలోచన ఉన్నదా లేకపోతే త్వరగా ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అన్నిచోట్ల ప్రవేశపెట్టాలనే ఉన్నది ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టింది ఎంతవరకూ అమలు జరిగింది పరిశీలించి మిగతాచోట్ల ప్రవేశపెడితే బాగుంటుంది. మాకు ఎక్కువచోట్ల ప్రవేశపెట్టాలనే ఉద్దేశం ఉంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు 16 ఫోర్ట్ ఫోలియోన్ ఉపముఖ్యమంత్రిగారు 7 ఫోర్ట్ ఫోలియోన్ తీసుకున్నారు. ఇంకా మంత్రులను చేర్చుకుందామని అనుకుంటున్నారా? మంత్రులను చేరుస్తే ఎంతమందిని ఇంకా చేరుస్తారు? ఫోర్ట్ ఫోలియోన్ తమరు తగ్గించుకుంటారా? తరువాత రెండవది ముఖ్యమంత్రిగారు యీ మధ్యన ఢిల్లీ వెళ్ళారు ఓవర్ డ్రాప్టు విషయములో ఇన్ డెటెడ్ అయినదనే విషయం మాట్లాడారా? తరువాత మూడవది యిప్పుడు బాక్ వర్డ్ క్లాస్స్ విషయంలో సుప్రింకోర్టువారు డెసిషన్ ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి

గూర్చుకుంటున్న ప్రజలను తెలియజేయాలి. అలాగే వారు చెప్పారు. బాక్ పర్సన్ క్లాస్ గానందులో బాక్ పర్సన్ ముందు క్రద్దగీటుకుంటామని వారన్నారు. వారి స్థానములో గీటు పర్సన్ క్లాస్ గానందు నిపుడు మీ గానాన నిపుడు అయినకు ఒక మహిళ బాక్ పర్సన్ క్లాస్ గానందులో ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పతారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నేను యీ పోర్టిఫోగియోస్ విషయంలో ఏమీ చెప్పలేదు. ఓపర్ డ్రాప్లీ మీ యం చాలా అందోళనకరంగా ఉన్నది. అధిక మంత్రిగారు నువ్వంతులములో చెప్పారట. మన ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచే అంశం అది కాదు. దీనిని నివారించుటకు గుర్తింపుగాని కోరుతున్నాను. దానిని గుర్తించి అందుకు ముందు చర్యలు తీసుకోవలసి అవసరం ఉంది. నరసావ బాక్ పర్సన్ క్లాస్ విషయం గుర్తించి మా గురుభాగం ఏమి చెప్పారో వారి శిష్యుడిగానైన నేను అమలుచేస్తాను.

Sri Ch. Parasurama Naidu:— Errors in the electoral rolls are very massive. Thousands of persons who are alive are not shown in the Rolls and deleted as dead. When we have taken them to the polling officer, they were returned as being deleted and I bring it to the notice of the Chief Minister that in the month of June, again there will be general elections for the Municipalities and it requires immediate action. In view of the ensuing elections to the Municipalities, inclusion of the persons alive and revision of electoral rolls are very much necessary so that these elections may be well and correctly represented. So, I request the hon. Chief Minister to take necessary action in this regard.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఎలక్టోరల్ రోల్స్ విషయంలో ఎన్ రోల్స్ అయిన వారి పేర్లు ప్రెంటులో ఎగరగొట్టారు. అటువంటి వారిపయన సీరియస్ యాక్షను తీసుకోవాలి. డిలీట్ చేసి వ్యక్తులపయన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. There must be some thing fishy about it,

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఇందులో ఫిషి ఏమీలేదు. ఏవో ఎర్రర్స్ ఉంటాయి. ఇన్వెస్టిగేషన్ వలన బరిగింది. ఒక మనిషికి కుటుంబం ఉంటుంది కాని 1,000 మంది వయన కుటుంబం ఉండదు. I will see that they are rectified.

శ్రీ కాటా రామనాథం :— అధ్యక్షా ! రాష్ట్రములో వెనుకబడినటువంటి వియ్యాలిని బయటపరచుకుండా ఉండేటటువంటి ఏర్పాటు చేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కాని రాష్ట్రములో వినియోగపడకుండా లోగడ ఇన్ సెంటివ్ స్కీముని ద్రింగ వయారుచేసినటువంటి ఉప్పుడు వియ్యం దాదాపు 10 నుంచి 15 వేల టన్నుల వరకు గోనాడు పనికిరాకుండా పోయేటటువంటి ప్రమాదము ఉంది. ఆ వియ్యం బయటను పంపేటటువంటి ఏర్పాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కాని స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషను తరపున కాని ఎల్. సి. బి. తరపున కాని ఈరోజున తిండికి కరువుగా ఉన్న సమయంలో ఉపయోగపడేటటు చేసారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :— That matter we have referred to the Central Government. We have spoken to Mr. Shinde and the

F. C. I. also. వాళ్లు వాళ్లు ఏమో మాట్లాడుకున్నారు కర్నూలు ఏనో జరుపుకున్నారు మాకు అగ్యంబరం లేగని చెప్పాము. మాకు ఉపయోగపడటంవంటి నియంత్రణలు పోవడానికీ మూడు అంశాలు ఉన్నాయి. మేము తైలెన్టులు ఇచ్చి, పరిశీలించి మాకు చెప్పాలి. అవకాశం లేదు. మూడు చాలా పెద్ద అనుష్ఠానాలు ఉన్నాయి కాని ఎఫ్ సి.ఐ ద్వారా వాగు పంపించుకుంటే మాకు ఏమీ అగ్యంబరం లేని ఇదివరకే చెప్పడం సరిగింది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :— గుర్రం ము గు ముఖ్యమంత్రిగారు వైజాగ్ ట్రస్ట్ ప్లాంటును గురించి నిర్ణయం తీసుకుంటే దానిని ఫీజులికి రిపోజ్ట్ అడిగారని చెప్పారు. మామూలుగా వైజాగ్ ట్రస్ట్ ప్లాంటును ఫీజులికి రిపోజ్ట్ అడిగితే తీసుకుంటారని అనుకుంటున్నాను. ఫీజులికి రిపోజ్ట్ చేయడానికి వైజాగ్ ట్రస్ట్ ప్లాంటు పెట్టడానికీ నిర్ణయం, చేశారా? లేకపోతే దానిని ఏమైనా పేరే అడ్డంకు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఫీజులికి రిపోజ్ట్ అంటే వాల్టర్ డిస్ ఈజ్ ఫీజులికి అనడమా? అది కాదు. ఫీజులికి రిపోజ్ట్ అంటే దానిని సంబంధించినట్లు వంటి అన్ని యాస్పెక్టులు వారు చూసి ఏదీ ఎట్లా చేయాలని విమలంగా చేస్తారు—దానిని ఫీజులికి రిపోజ్ట్ అంటారు. Whether it is feasible or not feasible.... అనేది కాదు అందులో ఉండేది. వాళ్లు చాలా విషయాలు ఆలోచిస్తారు. టెక్నికల్ గా ఆలోచించి సమగ్రమైన రిపోజ్ట్ ఇస్తారు. ఇదివరకే ఆ రిపోజ్ట్ ఇవ్వడం సరిగింది. అది కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. పాచ్. వి. యకుమారాజు (భీమవరం) :— అధ్యక్షా, మా భీమవరం తాలూకాలో గత మూడు సంవత్సరాలుగా డ్రైయింగ్, జ్యారేజీ సెస్సులు ప్రభుత్వం కలెక్టు చేయటానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. ఇప్పుడు ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా మూడు సంవత్సరాలదికూడా కలెక్టు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అక్కడ గాలివానకు పంటలు చాలా పోయినాయి. ఇప్పుడు అక్కడ క్రాప్స్ అటాచ్ మెంటు చేశారు. దాదాపుగా 3, 4 వేల ఎకరాలు క్రాప్ అటాచ్ మెంటు చేశారు. కనీసం దాఖ్వా పంటవరకైనా టైము ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :— అధ్యక్షా, జ్యారేజీ వర్డు క్లాసెస్ రిజిస్ట్రేషన్లు గురించి సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేసిన తరువాత ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్న బ్రహ్మానందశెట్టిగారు ఒక జ్యారేజీ వర్డు క్లాసెస్ కమీషను రిపోజ్ట్ ను తయారు చేయడానికి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. ఏ అంశాలపైనే జ్యారేజీ వర్డు క్లాసెస్ రిజిస్ట్రేషన్లు కొట్టివేశారో సుప్రీంకోర్టులో ఆ అంశాలనుబట్టి ఒక రిపోజ్ట్ తయారు చేయడానికిగాను ఒక కమీషనును ఏర్పాటు చేశారు. ఆ కమీషను ఒక రిపోజ్ట్ తయారు చేసింది. ఆ తయారుచేసిన రిపోజ్ట్ పైన ఇప్పుడు మనం ఏ మాత్రం సాధించగలిగాము. ఇప్పుడు మళ్ళీ సుప్రీంకోర్టుకు వెళుతున్నామా? Under the active consideration of the Government అంటే ఎప్పుడు జరుగుతాయి. తరువాత మళ్ళీ రూల్స్ గురించి సుప్రీంకోర్టుకు వెళుతున్నామని చెప్పారు. High Court has already given its verdict. When Andhras have

sacrificed everything for the sake of integratión, why should Government go to the Supreme Court ? We have lost everything, we have lost kith and kin. There is nothing to go in an appeal to the Supreme Court. This is my submission to the Government.

శ్రీ పి. వి. గరసింహారావు :—సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేశారు అంటారు. మిటి ? సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేయలేదు. సుప్రీంకోర్టు నుంచి తరఫున చెప్పారు. బ్యాంకులకు నష్టం పడింది. అప్పుతుందిని సుప్రీం కోర్టువారు చెప్పారు. చెల్లని ప్రైవేట్ బ్యాంకులకు చెప్పారు. నుంచి తరఫున అప్పుడు స్టేమెంటు ముందు ఇవ్వడం జరిగింది. అందుచేత దానిని ఇప్పుడు అమలు చేయడమే తరువాతి. చేస్తున్నామని మంచి చేశాము. తరువాత ముమ్మరాలును గురించి మనం ఇదివరకు ఒక స్టాండు తీసుకొన్నాము.

As a State Government, we have taken a particular stand on the Mulki Rules. That stand was not accepted by the Wanchu Committee, accepted by the one Bench of the High Court and again not accepted by another Bench of the High Court. We want to go to the Supreme Court to say what is the position. If they say this is the position, we will accept it.

శ్రీ వి. బసప్ప (ఉరవకొండ) :—అధ్యక్షా, చేనేత పరిశ్రమలను గురించి దానికి అవసరమైనటువంటి రక్షణ గురించి ప్రభుత్వంవారు శ్రద్ధ వహించాలి. ఈ మిల్లలనుంచి చేనేత పరిశ్రమ తట్టుకోలేకపోయింది. చేనేత పరిశ్రమ తీవ్రమైన కష్టాలను ఎదుర్కొంటున్నది. చాలామంది తిండిలేక పస్తు ఉంటున్నారు. దీనినిగురించి ప్రత్యేకమైన ఒదుపాయం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు దానిపై శాశ్వత పరిష్కారం కల్పించాలని కూడా కోరుతున్నాను.

Sri P. V. Narasimha Rao : -Sir, I shall request my colleague, the Minister incharge of Handlooms to convene a meeting of all the Members interested in this matter and formulate certain proposals in order to alleviate their suffering immediately. Yesterday, as hon. Members know, we have started a Group Insurance Scheme for the Weavers and we would like to extend it as far as possible to all the weavers families and we would like to take such steps as are feasible to alleviate their difficulties.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కోడంగల్) :—అధ్యక్షా ! కోడంగల్ తాలూకాలో గిరిగల్ల 50 గ్రామాలలో అసలు మంచినీళ్లు దొరకడంలేదు. చాలా కష్టంగా ఉంది. పశువులను కూడా చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. ఈ 50 గ్రామాలలో పెద్ద బావులు కూడా లేవు. చెరువులలో అసలు నీరు లేదు. ఈ పరిస్థితులలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు ఒక రిగ్గ ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. మొత్తం స్టేటులో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చాలా పెద్దది. కాబట్టి ఒక రిగ్గతో మొత్తం జిల్లా అంతా ఐబిఆర్ చేయడం చాలా కష్టం. ప్రత్యేకంగా మా తాలూకాలోని 50 గ్రామాలలో వారంరోజులలో ఏ ఏడమైన సౌకర్యం కలుగజేయకపోతే మనుష్యులు, పశువులు నీళ్లు లేక చాలా అవస్థపడే పరిస్థితి ఉంది. రెండవది ఏమంటే రిగ్గులు ఇస్తామంటున్నారు కాని ఆ కాస్త పనున్నా కలక్టు చేస్తారా ! ఆ విషయం ఏమీ చెప్పడం లేదు, కాబట్టి ఈ విషయం గురించి విఫలంగా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— కాన్స్టేబుల్ వంటి విషయాలపై అలస్యం జరుగుతూ ఉండగా చూసుకోవలసినవి అదివరకే చెప్పినట్లు చెప్పడం జరిగింది దానిని గురించి ఇప్పుడు చర్చ అనవసరం. లాగులు ముందు ఎక్కడ మంచి నీళ్లు కావాలో అక్కడికి గ్రేడ్ పంపించడం, ట్యాంకులంటి దగ్గరను పుండ్రిగం వాడడము దానిలో మాగ్జిస్ట్రేట్ జెనిటిల్ లిగెంట్ ముఖ్యమైనవిగా ఉంటాయి. ఇదే మేము కలెక్టరు చెప్పాము. లాగుల దగ్గర నీళ్లు ఉన్నట్లు చూసుకుని వీటిని మనవి చేసినట్లు మనకు అనుకొన్న సంఖ్యలో అపిలేషన్లు. మన జాపుల బ్రెస్ట్ లో జాటు డిఫిల్ట్రే చేయడంతో జాటు రిగ్గులు కూడా మరల వాడుతున్నామని పరిశీలించేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు):— అధ్యక్షా! క్రాప్ లండ్ యాక్ట్ స్కిమును తీసుకొనివచ్చి అధికారిగల సాధించాలని నేను, గౌరవ విభాగం వద్దే వదలే చెప్పాము. మీరు ఆ స్కిముని ఇంట్రాక్ట్ చేసి ముందుకు తీసుకొని పోయేందుకు అతని చించినట్లు ఉపసంహరించడం లేదు దానిని గురించి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— దాని పరిశీలననుపై చట్టము చింత్ర ప్రభుత్వం వారు చేయవలసి ఉంది. వారు ఒక మోడల్ బిల్లు ముందు పంపించారు. దానిని మనం ఆమోదించి ఇంకా కొన్ని సూచనలు చేసి వారికి పంపించాము. We will persue it, Sir.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:— అధ్యక్షా! ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ముక్తిరూపు రిఫర్ చేసి డిస్ట్రీబ్యూషన్, రిజన్ డిస్ట్రీబ్యూషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ వీటన్నింటినీ గురించి చెప్పారు. ఇమ్మీడియేట్ గా ఏ విధంగా ముక్తిరూపు ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు? వారు కాన్స్టేబుల్స్ పనులు ఎవరెండు మెంటు అన్నారు. దానిని గురించి కూడా క్లియర్ గా చెప్పలేదు. 1969 లో ఇదే ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి గారు ఎక్కడ అన్యాయం ఇచ్చింది ప్రకారం సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చెప్పిన దానిని ఈ పేజీ క్లియర్ గా చెప్పి పోవడానికిగల కాంక్ష ఉందా? ఎందుకు మనం వెనుక పోవలసివస్తున్నది? రెండవది—ప్రధాన మంత్రిగారి రిపాయింట్లు ప్రోగ్రాం అనుసారంగా వచ్చినట్లుంటే ఏమిటి—ప్లాన్ ఇంప్లిమెంటేషన్ కమిటీ వైస్ చైర్మన్లు రెవల్యూమిటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ కు రున్నది? అలా ఎన్ని సార్లు కూర్చోవలసి ఉన్నది వాటి డిటెయిల్స్ ఏమిటి? ఎన్ని డిటెయిల్స్ ఇంప్లిమెంటు చేశారనే విషయంలో కూడా ఏమీ చెప్పలేదు. వీటిని గురించి జనరల్ గా చెప్పిన వివరాలన్నీ టేబిల్ మీద పెట్టించాలని కోరుతున్నాను. రివల్యూషన్ ప్రొగ్రాం కమిటీని గురించి కూడా చెప్పలేదు. ప్రొగ్రాం కమిటీ ఎన్ని సార్లు ఏమిట్లు ఇచ్చింది? ప్రభుత్వం ఎన్ని ఇంప్లిమెంటు చేసింది? అంతేగాకుండా టీచర్లు గురించి సర్వీసెస్ కమిటీలో రిఫరెన్స్ ఇస్తూ చెప్పాము. రిఫరెన్స్ పూర్వము అపాయింట్ అయినట్లు వంటివాళ్లు రిఫరెన్స్ కూడా ఆ జి. ఓ. ఇంప్లిమెంటు చేయలేదు. 70 లో రిఫరెన్స్ దానిని ఇంప్లిమెంటు చేయాలని ప్రావీన్ కమిటీ చెప్పినా ఇంప్లిమెంటు చేయలేదు. ఆ పొజిషన్ ఏమిటి, వాళ్లు అరియర్స్ చేమెంట్ విషయం ఏమిటి?

[illegible][illegible]

Mr Speaker. -If you want any clarification, better you seek clarification on policy instead of taking clarifications on the local issues. It is a very important question you can come forward with a Short Notice question.

Sri M, Omkar:—I am referring to a matter of policy. ముఖ్యంగా మహిళా ఉద్యోగిని దుస్థితిగూర్చి రూపొందించిన విధంగా ఓవర్ డ్రాఫ్టు చేస్తుండడం చాలా విచారంగా ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారి చెప్పారు అంతే కాకుండా మనకు అధికారాలు చాలవని సమర్థిస్తూ ఉన్నది అటువంటప్పుడు కేంద్రమునుంచి మనకుకొన్ని అధికారాలు వెంచేవిషయము రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేమైనా ఆలోచిస్తుందా లేదా కేవలం ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి మేజరు పందాయితీలనే పరిమితమైన అధికారాలతో సంశ్లపిస్తున్నదా? దీనివిషయం గురించి క్యాబినెట్ లుగా చెప్పాలి రెండవది, న్యూట్రలైజేషన్ లు ఈ పేరుతో

మూడు చారా చిక్కులు ఏర్పడుతున్నాయి. మాజిల్లాలో ఆ మూవ్ మెంట్ ను ఉపయోగించుకొని ఏచిన్న సంఘటన జరిగినా లేచిపోయినా మాపోలింగ్ కార్యాలు మమ్మల్ని చాలా కాలాలుగా బాధిస్తున్నారు అక్కడ కోయ ప్రజలకి, ఇతరులకి ఇల్లాంటి సంఘటనలు జరిగితే ముఖ్యమంత్రిగారే ప్రత్యేక మై గ్యారింటీ ఇస్తారా? ఏమిటా మేము నిన్ననే కొన్ని ప్రాంతాలు ఏర్పటం చేసి వచ్చినావని అక్కడ కాంగ్రెసుకు ఓట చేయలేదో, ఎవరైతే కాంగ్రెసుకు ఓటలేకపోయిందో అని పోలింగ్ అధికారులు ఎదిరిస్తూ మీపనిపడితామని, మీపైన కేసులు తీసుకొనివస్తామని అని ఎదిరిస్తూ మీరు అధికారిండున్నారు. అంటారా లేదా లిచ్చై రెట్టగా అడుగుతున్నారని లోనియంలో ఎమిచ్చైలు తీసుకొంటున్నారని

Mr. Speaker: —About the powers you are going to ask, I am not preventing you. You can ask. మీ తావాటికి పమిత్తవ్వమంటారు, రక్షణ ఇవ్వమంటే రక్షణ ఇవ్వమంటా ఎమిచ్చైలు అని let him answer the first question.

శ్రీ ఎం. జి. సుబ్బారావు. — హోంజు రాష్ట్రములో మునుపు ఎవరు కొంటున్న సమస్యలలో తిరిగిన్ని అధికారాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాని లేచిన నేను అనుకోవడంలేదు మనకు అధికారాలు లేకాదు ముందే ఆర్థికంగా ఎవరులు తక్కువ ఉండి మనఖర్చులు పెరిగిపోవడంవలన, పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులను ముగించుకోవడం వల్ల పెట్టవలసివస్తున్నందువలన మునుపు అనే బాధ్యతన్నెడు ఆర్థిక సరిస్థితిలో వున్నాము ఇది తాత్కాలికంగా ఉన్నటువంటిది. ఇది 2, 3 సంవత్సరాలలో సరిచేసుకోవలసిన విశ్వాసపల నానుఉంది. అదిమింహో మారు అధికారాలు అలాగగా కేంద్ర ప్రభుత్వమునుంచి తీసుకోవాలి అనేటటువంటి అవసరం నాకేమి కన్పించడంలేదు కాబోలే, ఆర్థిక ఎవరులు కాస్తా మనకు అవసరంగా ఇవ్వమని కేంద్ర ప్రభుత్వముతో చెప్పడము మైనాన్ను మీకును వచ్చినప్పుడు వారిని ఆడిగంగా అడగడానికి అవకాశము ఉన్నది కొన్ని అడుగులలో మునుపు అడుగుతున్నాము దాన్ని గురించేమైనా గౌరవ ఖైలు సూచనలు చేస్తే ఆలోచిస్తారు మన ఆర్థిక ఎవరులను పెంచుకోడాని మునుపు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి వాళ్ళు ఏదైనా చేసుకోవచ్చు అది ఎంతవరకూ అనేది, ఏవరంగా ఆలోచించవలసియుంటుంది

శ్రీ ఎం. జి. సుబ్బారావు : — అధ్యక్షా, మాజి వీడు డ్రాటు ఎక్కడి ప్రాంతము. కనుక రిజర్వ్ మెజర్స్ తీసుకోవడమే కాకుండా ఏకాగ్ర లోన్లు వసూళ్ళను వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాను ఇప్పుడు కోయర్నిపు మెజర్స్ లోన్లు పూర్తిగా వసూలుచేస్తున్నారు మన ఆ వసూళ్ళు పోస్టుపోనుచేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ — అధ్యక్షా, గంటూరునుంచి మార్పువైపున ప్రాంతాలలో బావులులేవు, అన్నీ చెరువులే, చెరువునీరు త్రాగుతున్నారు కనుక చెరువునీటియొక్క సరఫరాకు అవకాశము కల్పించవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తరువాత పొగాకు రైతుకు మా రైతులు రక్షణ ఇవ్వాలి.

నాట్ల వీరేంద్రుడు వారు అప్పులను వచ్చి, అందువల్ల పొగాకు పరిశ్రమ అప్పులనుగా చాలా ఎక్కువ పోగునాగు. అనుకున్నప్పుడు చాలా ఎక్కువ అప్పులు, అప్పులనుగా చాలా ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) డి. ఎ. ప్రియదర్శి (హుందూరా పార్టీ) :—అందుకే, హుందూరా ముఖ్యమంత్రి గారి బహుమతి నాగార్జునసాగర్ కాంక్ష నీటిద్వారా చాలామంది రైతులు సాగు చేయకొన్నందున పెనాట్స్ విశదీకరణగా చేస్తున్నారు. సాగునీరు తీసుకొని సాగు చేయడాన్ని నివారించడానికి కొన్ని పాటికి నివారణ ముందుకు పెనాట్స్ లు ఉంచబడ్డాయి. కాని ప్రకారం ఆ పాటి పొడిచి సాగు చేయడానికి రైట్లు 7 రైట్లు పెనాట్స్ చేశారు. ఈ నిర్ణయం కొన్ని కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. ఇప్పుడు లాండ్ రెవిన్యూ 16, 17 నుంచి ఖసూలు చేస్తున్నారు. లాండ్ రెవిన్యూతో బాటు పెనాట్స్ ఖర్చుని తోగోతే బిల్లులు చేస్తామని అధికారులు వల్లిడి చేస్తున్నారు. సాగు చేయడాన్ని తోగోతే సాగు చేయడాన్ని తోగోతే చేసుకొంటే అందుకు సంబంధించిన పాటు పెనాట్స్ ఉండవు అంటే రైతులు సమస్యలో తీసికొని మాగాణి చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయనలని పెనాట్స్ చేయమంటే రైతులు చెల్లించే స్థితిలో లేని మనవి చేస్తున్నాను.

బహుమతి గారు :—హుందూరా గోదావరి పార్టీలు అవసరం ఛాన్సెల్లరులు నిత్యావసరం చేస్తున్న ధరలు వివరంగా పెరిగిపోతున్నవని చెప్పినారు. దానిని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Sri G. V. Anjaneyulu Sharma (Sathenapalli) :—Reference has been made to the closure of two Mills in Addhra Pradesh; one, Andhra Scientific Company at Machilipatnam and another T. C. Mill at Renigunta.

The workers there were informed that the Defence Department is contemplating to take over the Andhra Scientific company because it is capable of supplying the defence needs, and the National Textile Corporation is going to take over T. C. Mills. Will the hon. Chief Minister be pleased to state what further steps the State Government would like to take in the matter.

(శ్రీ) సి. హెచ్. కాశయ్య (పాల్వంచ) :—అగ్గి, కొత్తగా ఉద్యోగాలు యిచ్చేదానిగురించి తగినంతగా యిక్కడ చర్య చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్ కెనాల్స్ ద్వారా చేస్తున్న పని అమందిని రిటైన్ చేయటం ఉత్తరపులు యివ్వడం జరిగింది. ఖమ్మం జిల్లాలో 180 చిన్న ఉద్యోగస్థులకు రిటైన్ చేయడానికి ఉత్తరపులు అందజేశారు. సర్కారులోనూ దీనిని గురించి తీవ్రంగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. డ్రాట్ కార్యక్రమాలు బావులు రోడ్లు నిర్మించి మైగర్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ స్కీమ్ను తీసుకుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—డ్రాట్ రిలీఫ్ కార్యక్రమాలు సంబంధించి యిక్కడ నుంచి ప్రయారిటీస్ ఫిక్స్ చేయడం బాగుండదు. ఏది ముఖ్యమో

అక్కడనే చేసుకోమని కాపాడుము. ఆ కార్యక్రమాలు ఏదైనా వారే తీసుకు చేయడానికి అధికారం ఉంది, ఆ అవకాశం కల్పించాము. ప్రయారిటీస్ యివ్వడం కూడనిదాని యిచ్చియున్నాం అక్కడ భోజనంగా అవసరాలు చూసుకొని చేసుకోవాలి.

అంత్రా నైంటిఫిక్ ఎంపెనీగురించి శర్మగారు చెప్పారు. అది ఢిల్లీనుండి పార్లమెంటువారు తీసుకునే నిర్ణయం జరిగిందిని నాకు తెలుసు.

సీట్స్ విషయంకూడ తెలిసింది. ఎన్ ఫర్మ్ అయింది. శక్తివది వారు తీసుకువచ్చిన చట్టం. రెండు మామూలు మినిస్ట్రీలమధ్య నలిగిపోయి నిర్ణయం చేశారు తీసుకున్నట్లు. సంతకం. మరల కమిషన్ లిసిస్ పాత్ర పూర్తిగా పూర్తయింది.

బలహీన వర్గాలగురించి చెప్పారు. దానినిగురించిన కార్యక్రమాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వదేపదే మనవి చేశాను. పబ్లిక్ గా చెప్పాను. నిన్ననే నావద్దకు వచ్చిన డిపార్టుమెంటల్ సెంట్రీస్ కు న్యూ ఓరియంటేషన్ యివ్వడం జరిగింది. మీ వద్దపున్న కార్యక్రమాలు అన్నింటితో బలహీనవర్గాలకు ఉపయోగపడే కార్యక్రమాలు ఐడెంటిఫై చేసి ప్రత్యేక శ్రద్ధచూపి ప్రాముఖ్యత యివ్వాలని ఓరియంటేషన్ యివ్వాలని చెప్పాను. ఇండస్ట్రీస్ కార్యక్రమాలలో బలహీనవర్గాలకు ఉపయోగపడే కార్యక్రమాలకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత యివ్వాలని ఆ విధంగా ఓరియంటేషన్ అఫర్ టూనిటీస్ వికర్ సెక్షన్ నుకు రూపొందించాలని చెప్పాను. ఇకముందు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోబోయే ప్రతి కార్యక్రమములో బలహీన వర్గాలు ఓరియంటేషన్ ఎక్కువగా ఉండటానికి ఆ విధంగా రూపొందించడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందిని మనస్ చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—I will now put the amendments to vote. (Sri Vanka Satyanarayana rose in his seat). You will get another opportunity on the Budget, Mr. Vanka Satyanarayana. You can raise that then. At this rate we will be losing lot of time and it is you who will suffer in the end than myself. Please resume your seat. I will give you an opportunity on the Budget.

Mr. Speaker:—The question is:

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయము చేర్చాలి :—

“కాని ఐదుగురుగల కుటుంబాన్ని ఒకే యూనిట్ గా తీసుకొని సక్రమమైన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని తీసుకొని వచ్చి అదనపుభూమిని భూమిలేని పేదలకు పంచడానికి ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకోనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూ వున్నది.

శీర్షానమునకుచివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి :—

“కాని భూస్వాములు ఆక్రమించిన బంజరు భూములనుండి వారిని తొలగించి ఆ బంజర్లను పేదలకు పంపిణీ చేయుటకు, పేదలు ఆక్రమించుకొని సాగు చేస్తున్న బంజర్లకు పర్యవేక్షణ పట్టాలు మంజూరు చేయుటకు సాగుకు లాయకైన అన్నిరకాల బంజర్లను పేదలకు పంచి పర్యవేక్షణ పట్టాలు మంజూరు చేయుటకు

ప్రాజక్టు క్రింది బంజరుగు వట్టలు ఇచ్చుటకు పీలునుండా ప్రభుత్వం జారీచేసిన నిషేధపు ఉత్తర్వులను రద్దుచేయుటకు సంబంధపరమ ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూవున్నది”

The amendments were negatived.

Mr. Speaker: The question is:

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి :—

“కాని జీవితావసర పస్తువులు ప్రధానంగా ఆహార ధాన్యాల ధరలు రోజురోజుకు విరితంగా పెరిగిపోయి వినియోగదారు ప్రధానంగా వ్యవసాయ కూలీలు, పారిశ్రామిక కార్మికులు, మధ్యతరగతి ఉద్యోగులు అనేక ఇబ్బందులకు గురియగుతున్న విషయము ప్రభుత్వము తెలిసిఉండి కూడా అధిక ధరలను అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం తగుగట్టి చర్యలు తీసుకొనుటలో విఫలమవుతున్నందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూవున్నది”

The amendment was declared negatived.

Sri V. Srikrishna pressed for a division.

The House divided thus:

A yes: 30; Noes: 105; Neutrals: Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి :—

“కాని గవంలో జరిగిన అన్ని సాధారణ ఎన్నికలకు—యీసారి జరిగిన కాననసభ ఎన్నికలు మనరాష్ట్రంలో జరిగిన సందర్భంలో దౌర్జన్యాలు, లూటీలు, కాల్పులవల్ల గాయాలు, మరణాలు సంభవించడం, ప్రభుత్వం శాంతి భద్రతలను కాపాడడంలో పూర్తిగా విఫలత చెందినందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూవున్నది.”

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి :—

“కాని రాష్ట్రంలో రోజు రోజుకు నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుతున్నప్పటికీ, నిరుద్యోగాన్ని రూపుమాపడానికి ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకోనందులకు నిరుద్యోగ భృతిని చెల్లించడానికి పూనుకోనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూవున్నది.”

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి :—

“కాని తక్కువ భూమి గల రైతు, ఎక్కువ భూమి కలిగిన రైతు అనే తారతమ్యం చూడకుండా ప్రతిరైతువద్ద ప్లాట్ రేట్ పైకి వసూలుచేసే అక్రమవద్దతికి స్వస్తిచెప్పి ఆధీనంలోనున్న భూమి విస్తీర్ణమును బట్టి గ్రేడ్డ్ టాక్సేషన్ అమలుపరచుటకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొనుటకు నిరాకరించుచున్నందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూవున్నది.”

శీర్శానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని సమ సమ అధీనంలో నున్న భూములకు సంబంధించిన వివరాలలో రైతాంగానికి పాస్ బుక్స్ ను యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తామని లోగడ అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసి కూడా యంతవరకు రైతాంగానికి పాస్ బుక్స్ ను యిచ్చుటకు పూనుకోనందున యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది”.

శీర్శానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద భూముల్లో వేసిన రెండవకారు వైర్లకు రియగు నీరును సక్రమంగా సప్లయ చేయుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందు వల్ల వైర్లు యిప్పటికే చాలావరకు ఎండిపోయి, కోట్ల రూపాయల విలువగల టంటు నాళనం చెందుచున్న రైతాంగం విపరీత నష్టాలకు గురియగుచున్నా ప్రభుత్వము వైర్లకు సరిపడు నీరు సప్లయ చేయుటకు యంతవరకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకో నందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్శానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని ప్రాజెక్టుల క్రింద భూములపై అభివృద్ధి పన్నును వేయడానికి, బీద, మధ్యతరగతి రైతుకుటుంబాల మీద కూడా మినహాయింపు లేకుండా ఈ పన్నును వేయడానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించి వసూలుకు పూనుకుంటున్నందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్శానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టుకు సంబంధించిన లోకల్ లైజేషన్ ఎప్పుడో ప్రాజెక్టు పూర్తి కాకముందు చేయబడి, ఆచరణలో యిప్పుడు ఆ లోకల్ లైజేషన్ సక్రమంగా లేదని అనుభవంలో ఋజువైన నప్పటికి తిరిగి సక్రమంగా రీలోకల్ లైజేషన్ చేయుటకు బదులు ప్రభుత్వం రైతాంగంపై అనేక పేర్లతో విపరీతమైన పెనాల్టీలు విధించి వసూలుకు పూనుకుంటున్నందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్శానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని రైతులు పండించే పంటల ధరలు, ముఖ్యంగా వ్యాపార పంటల ధరలు విపరీతంగా పడిపోతూ ఉన్నందున రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్న ప్రమాదము నుండి వారిని రక్షించడానికి, రైతుకు గిట్టుబాటుయ్యే ధరను గ్యారంటీ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నది? ఇకముందు ఏమిచర్యలు తీసుకోదలచినది వివరించనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తూ వున్నది.”

శీర్శానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని వివిధ పరిశ్రమల్లో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు కనీస వేతనాలు యంత వరకు నిర్ణయించకపోవడమేగాక, నిర్ణయించిన వేతనాలు కూడా ఖచ్చితంగా అమలుపరిచించడానికి తగిన ఏర్పాట్లుచేయకపోవడంచేతనూ, పరిస్థితులకు

అనుగుణంగా వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనాలు నిర్దేశించుటకు ప్రభుత్వము పూనుకొనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“వృత్తిని కోల్పోయిన చేనేరి కార్మికులు, గీత పారిశ్రామికులు, ఇతర చేతి వృత్తిదారులకు ప్రత్యామ్నాయ దీవన భృతి కలిగించుటకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది”.

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని రైతు, కూలి ప్రజానీకంయొక్క అప్పులు భారాన్ని తగ్గించేందుకు మారుబోరియం ప్రకటించు విషయాన్ని ప్రస్తావించనందులకు యీ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది”

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని గుంటూరు జిల్లా, పల్నాడు తాలూకా గురజాలలో పంచదార ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణము గురించి, దాచేపల్లి వార్డు పాలప్రాజెక్టు ప్రారంభమును గూర్చి, గుంటూరులో సిగరెట్టు ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణము గురించి ప్రభుత్వం ప్రకటించ నందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని పంచాయతీ సమితులను రద్దుచేసి జిల్లా పరిషత్తులకు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు జరుపుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొనందులకు యీ సభ విచారం తెలియ జేస్తున్నది”

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని గుంటూరు జిల్లా పల్నాడు తాలూకా కేంద్రమైన గురజాలలో జూనియర్ కాలేజీ ప్రారంభించుటకు ప్రభుత్వము పూనుకొనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కాని మధ్యతరగతి ప్రభుత్వోద్యోగులకు, పారిశ్రామిక కార్మికులకు జీవితావసర వస్తువుల ధరల పెరుగుదల మేరకు కరువుభత్యాన్ని పెంచకపోయినా సబ్సిడీ చెల్లించి అయినా వారికి జీవితావసర వస్తువులు సరస రేట్లకు లభించేందుకు ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొనుటకు పూనుకొనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“ప్రతి డిపార్టుమెంటులోను లంచగొండితనం, ఆశ్రితపక్షపాతం రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్నప్పటికీ వాటిని అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం యింతవరకు ఏమి చర్యలు

తీసుకున్నామి? ఇంకా ముందు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోనున్నది ప్రస్తావించనందులకు యీ సభ విచారాన్ని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీరామమనకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“సెండరీ విద్య మొదలు ఉన్నతవిద్య వరకు అన్ని మైక్రోస్కోపిక్ కాలేజీలలోను విద్యార్థులకు పేజంకావాలంటే డొనేషన్ల పేరుతో లంచాలు యిచ్చుట చేత వాటి పేర్లు లభించని కారణాల వల్ల అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం యంతపని ఏమీ చర్యలు తీసుకున్నది? ఇంకా ఏమి సర్దుబాటు తీసుకోనున్నది? విద్యార్థులకు సరిగ్గా విద్యాయుక్తమైన స్థాపించుటకు ఏమీ చర్యలు తీసుకోనున్నది ప్రస్తావించనందులకు యీ సభ విచారాన్ని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీరామమనకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి:—

“కానీ ఎన్నో సంవత్సరాలుగా సాగుచేసుకుంటున్న లేదా సాగుకు లాభపడని ఫారెస్టు బండ్ల భూములను భూమిలేని నిరుపేదలకు పంచు విషయమై ప్రస్తావించనందులకు యీ సభ విచారం తెలియజేస్తున్నది.”

Mr. Speaker:— The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

That the institution of Governorship for the State being avecranic, wasteful of public funds and also being undemocratic without use for public good, it should be abolished.

The amendment was declared negatived.

Sri C. V. K. Rao pressed for Division.

The House divided thus:

Ayes: 29; Noes: 112; Neutrals: Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

Add the following at the end :

That the Legislative Council for the State is superfluous, waste of public funds, administratively useless and undemocratic in its creation and functioning, the Legislative Council for the State should be abolished.

Add the following at the end:

That in the recent Assembly Elections, the Ruling Party boasting of Indira wave for its victory has indulged in large scale corruption, abuse of political power and resulting to unfair methods of casteism, franplism and power mangering without vast sums of monies being spent to influence the voters is a violation of all the principles of democratic elections and as such an immediate and impartial Tribunal be set up for investigation of these malprac-

Add the following at the end—

That all the assets of all the Ministers be made public once every six months.

Add the following at the end —

That the politics in the State have become dominatively opportunist caste prejudiced capitalistic and landlord oriented and supported the social order has become anarchic and needs immediate transformation by the unity and struggles of all the working people.

Add the following at the end—

That 29 Ministers being burdensome for the State it should be reduced immediately to 12 only since on each Minister an annual expenditure, of 1 lakh is involved being heavy loss to the tax payers,

Add the following at the end—

That though the government has issued an order of levelling about 25 charges on Kakinada Municipal Chairman, Commissioner, Health Officer, T. P. O. a year ago for committing irregularities and loss to Municipality the Government failed to take action thereby having committed gross negligence. The Officers responsible for such dereliction of duty should be severely dealt with.

Add the following at the end —

That the corrupt inefficient element in high places of bureaucracy in the State should be eliminated.

Add the following at the end—

That the people should be supported with necessities of life at reasonable and cheap prices.

Add the following at the end —

That the Legislators should be honest, hardworking fearless devoted to the cause of democracy and socialism and help the failing people opposing opportunistic and exploiting elements.

Add the following at the end—

That the Governor committed a mistake in facing beyond the purview of his printed speech and giving fractutious advice to members on democratic practices.

Add the following at the end—

That the social order is such the rich richer and poor poorer and hence it should be changed to a socialistic order where exploitation of man by man is eradicated and equality of opportunities are created for all.

Add the following at the end—

While the Governor, in his address, had referred about the victory in the recent war with Pakistan, there is no condemnation on the provocative speeches made by the Chief Minister on the occasion of the victory rally held at Charminar and different other places thereafter.

Add the following at the end—

In the first paragraph of the address appreciation has been shown on the manner the elections held recently. But not a word had been mentioned as to how entire city was held in ransom by the unsocial elements under the direct patronage of police, during the said election period.

Add the following at the end—

The address is completely silent on growing agitation amongst the people with regard to rising prices and high cost of living.

The amendments were negatived.

Mr. Speaker :—I shall now put the following motion to vote:

“The question is that the Members of Andhra Pradesh Legislative Assembly, assembled in this session are deeply grateful to the Governor for the address which he has been pleased to deliver to both the Houses of Legislature assembled together on 21-3-1972.”

The motion was declared adopted.

Sri C.V.K. Rao pressed for a division.

The House divided thus:

Ayes: 112, Noes: 25, Neutrals: Nil.

The motion was adopted.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1972-73 (VOTE ON ACCOUNT)

Mr. Speaker :— “On 22nd March, 1972 when the Minister for Finance was about to present the Budget (Vote on Account) for 1972-73, Sri C. V. K. Rao raised a point of order stating that according to Rule 173 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, a motion has to be made by the Minister for Finance stating the total amount that is needed as expenditure and other figures and that without such motion, the Minister has no right to present the Budget (Vote on Account).”

I observed that the procedure being followed in this behalf all these years was to be adopted and if there is really a point in the contention that a Motion should be made, I promised that I would fully examine the issue with reference to the Rules and decide the procedure to be adopted in future. I waived the provisions of relevant rule for the present and permitted the Finance Minister to proceed with his Budget speech.

Rule 173 of the said Rules is as follows:

“173. (1) The rules of procedure regarding the Budget shall generally apply to the grants called Votes on Accounts, Votes of Credit, and Exceptional grants referred to in Article 206 of the Constitution.

(2) In particular and without prejudice to the generality of the foregoing provision, the following rules shall apply to Votes on Account;

(i) A motion for a Vote on Account shall contain a schedule containing the details of expenditure of which that sum is composed and the various amount needed for such department.

(ii) Discussion of general character may take place as a whole.

(iii) Amendments may be moved for the reduction of the whole grant or for the reduction or omission of the items of which it is composed."

The convention followed in passing the Vote on Account in the State Legislative Assembly all these years has been that after the Budget has been presented by the Finance Minister on the date fixed by the Governor, under the Constitution, some days are allotted for the general discussion of the Budget. After the general discussion of the Budget is concluded with the reply by the Finance Minister, then the cut motions, if any, moved by the Members will be put to the vote of the House. After the cut motions are disposed of, the main motion "that the Government be granted a sum not exceeding the amount shown in the third column of the notice in respect of the demands specified and entered into the first and second column thereof" will be put and carried. Then the Appropriation Bill will be introduced and passed.

In Lok Sabha, more or less, the same procedure is followed while passing the Vote on Account. There also, after the Finance Minister has presented the Budget on the date specified by the President, certain number of days are allotted for the general discussion of the Budget and after the general discussion on the Budget is completed, with the speech made by the Finance Minister, the motion in respect of the demands for grants on Account for the specified year of the Budget will be proposed by the Chair and submit to the vote of the House. The motion will then be adopted and the demands for the grants on Account for the specified years will be voted in full.

It may be mentioned here that in Lok Sabha the procedure regarding the Vote on Account was introduced for the first time in the Lok Sabha in the Budget Session in 1951 after the scheme was finalised through consultations between the Speaker and Finance Minister and approved in the Cabinet. In the Lok Sabha, Vote on Account is a formal business only and there is no prolonged discussion in the House. Therefore, on the day on which the vote on Account is taken up in the House, other legislative business is also put down.

We have followed certain procedure all these years in passing the Vote on Account in this House. But I would like to add that there is no convention which cannot be revised and it is always open to the House to do so in the interests of the proper working of the House. It is a matter of procedure and not a matter of substance.

Rule 178 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly indicates that the rules of procedure relating to the Budget shall generally apply to the grants for Votes on Account and that there shall be a motion for a Vote on

Account containing a Schedule with all the details of expenditure of which that sum is composed and various amounts needed for the departments. There shall be a discussion of general character on this motion and amendments may be moved for the reduction of the whole amount or for reduction or omission of items of which it is composed. So, in compliance with rule 173 of the Rules of Procedure and Conduct of Business the Minister for Finance in future will move the motion only after presenting the Budget and that too, on the day on which the general discussion on the Budget (Vote on Account) will start. After the motion is moved by the Minister for Finance, general discussion on the Budget will take place. After the Finance Minister replies to the general discussion on the Budget, then the Motion will be put to vote and if there are any cut motions they will be put to the Vote earlier.

Now, I call upon the Minister for Finance to move the motion.

The Minister for Finance (Sri A. Bhagavantha Rao):—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,39,92,95,000 in advance in respect of the essential expenditure for a part of the financial year 1972-73 as per the Heads of Demands shown in the Annexure to the Notice dated 21st March, 1972.”

ANNEXURE

Demand Number	Service and purpose	Sums not exceeding
(1)	(2)	(3)
		Rs.
I	Land Revenue	1,07,68,000
II	Excise Department	92,73 000
III	Taxes on Vehicles	12,61,000
IV	Sales Tax Administration	53,59,000
V	Other Taxes and Duties Administration	2,96,000
VI	Stamps Administration	11,17,000
VII	Registration Department	24 86 000
VIII	State Legislature	23,19,000
IX	Heads of State, Ministers and Headquarters Staff	1,88,45,000
X	District Administration & Miscellaneous	4,11,55,000
XI	Administration of Justice	99,81 000
XII	Jails	47,88,000
XIII	Police	5,83,11,000
XIV	Commerce and Export Promotion Department, Weight and Measures, etc.	41,77,000
VX	Miscellaneous Departments	69,95,000
XVI	Mines and Archaeology, etc.	16,85,000

(1)	(2)	(3)
XVII	Education	23,10,87,000
XVIII	Medical	5,83,00,000
XIX	Public Health and Family Planning	4,66,10,000
XX	Agriculture	3,53,86,000
XXI	Fisheries	45,12,000
XXII	Animal Husbandry	1,94,18,000
XXIII	Co operation	92,12,000
XXIV	Industries	1,06,98,000
XXV	Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works	2,87,18,000
XXVI	Labour and Employment	67,50,000
XXVII	Other Miscellaneous Social and Develop- mental Organisations	29,77,000
XXVIII	Women's Welfare Department etc.	17,79,000
XXIX	Welfare of Scheduled Tribes, Casts and other Backward Classes	4,18,60,000
XXX	Interest on Capital Outlay on Multipur- pose River Scheme.	3,85,19,000
XXXI	Irrigation	7,28,11,000
XXXII	Electricity	2,63,26,000
XXXIII	Public Works	6,17,50,000
XXXIV	Ports and Pilottage	19,48,000
XXXV	Famine Relief	1,53,54,000
XXXVI	Pensions	1,99,15,000
XXXVII	Territorial and Political Pensions	1,31,000
XXXVIII	Privy Purses and Allowances of Indian Rulers	9,000
XXXIX	Stationery and Printing	72,81,000
XL	Forest Department	1,86,74,000
XLI	Miscellaneous	2,40,13,000
XLII	Municipal Administration	36,30,000
XLIII	Other Miscellaneous Compensations and Assignments	2,18,54,000
XLIV	Compensation to Zamindars	15,52,000
XLV	Capital Outlay on Improvement of Pub- lic Health	1,15,50,000
XLVI	Capital Outlay on Schemes of Agricultu- ral Improvement and Research	1,23,000
XLVII	Capital Outlay on Industrial and Econo- mic Development	3,03,22,000

(1)	(2)	(3)
XLVIII	Capital Outlay on Multipurpose River Schemes	1,12,36,000
XLIX	Capital Outlay on Irrigation	9,59,37,000
L	Capital Outlay on Electricity Schemes	4,03,78,000
LI	Capital Outlay on Public Works	1,87,49,000
LII	Other Works	17,23,000
LIII	Capital Outlay on Forest	1,00,000
LIV	Commuted Value of Pensions	10,67,000
LV	Capital Outlay on Schemes of Government Trading	8,02,98,000
LVI	Loans and Advances by the State Government	9,64,44,000
	Total	1,89,92,95,000

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr Speaker:—I am to announce to the House that for the budget 1972-73 (Vote on Account) cut motions will be received upto 3 PM today, i.e., 27-3-1972-

శ్రీ బి. రత్నసఖావతి :— డిస్ కంట్ ఎంతవరకు జరుగుతున్నది; వైండింగ్ ఆఫ్ ఎప్పుడు జరుగుతుంది ?

Mr. Speaker:—I have already announced day-before yesterday. I think 2.th is the last date.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— అధ్యక్షా, సాధారణంగా బడ్జెట్ లయొక్క అక్షయమన జాతీయ పురోభివృద్ధికి శక్తివంతమైన సాధనంగా ఉపయోగపడాలి. ఇది యిన్ టెరిమ్ బడ్జెట్. పైనల బడ్జెట్ సెక్షన్స్ సెషన్ లో తీసుకురాబోతున్నారు. ఇప్పుడు చెప్పే సూచనలు అన్నీ అర్థికమంత్రిగారు మొత్తం బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు పెట్టేటప్పుడు సలహాలుగా ఉపయోగపడితే వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని చేయాలని మనఃచేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ ఉపన్యాసంలోనే దాని ముఖవర్ణాన్ని అంతా కనిపిస్తోంది. 1972-73 సంవత్సరం అంతానికి ఓవర్ డ్రాఫ్టు మొత్తం 118 కి కోట్లు ఉంటుందని గౌరవనభ్యులకు తెలుసు ఇందులో కేంద్ర ఋణాలద్వారా 70.8 కోట్లను సర్దుబాటు చేసుకోవచ్చును. ఇందుకు వర్తించే నిబంధనలను గురించి తరువాత నిర్ణయం జరుగుతుంది. అయినప్పటికీ యింకా 47.5 కోట్లు తరుగు ఉండే ఉంటుంది. ఈ మొత్తాన్ని అదనపు వనతులద్వారాను, బకాయిల వమాలు ద్వారాను, యిండాక ప్రస్తావించిన ఖర్చు తగ్గింపు విధానాల ద్వారాను కట్టి చేసుకోవలసి ఉంటుంది. అని ప్రసంగంలో ఉంది దీనితోపాటు మన ముఖ్యమంత్రిగారు యింతకుముందు గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి సమాధానం యిమ్మా చాలా అందోళనకర పరిస్థితులు ఉన్నాయని చెప్పారు. దీనిలావన

ప్రారంభించారు ముఖారి రాగంలోనే పిరి శృతి యున్నది. ఇంత దివాళ కోరు తనంతో ప్రభుత్వం రావడానికి కారణాలు పరిశీలించకపోతే ముందుదారి వీరికి దొరకదు. ఈ బడ్జెట్ అంతంలో చెప్పినట్లు రాష్ట్ర అభివృద్ధి వేగాన్ని అధికం చేయడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యమని చెప్పినమాటకు విలువ ఉండదు. ఒకవైపు ఆర్థికవనరులు తగ్గి రిజర్వ్ బ్యాంక్ నుంచి తెచ్చిన ఓవర్ డ్రాఫ్టులు మితిమీరి పెరిగి పోయి, చివరకు కేంద్రం Pull up చేసే స్థితికి వచ్చి, దానిని తీర్చుకోవాలంటే కేంద్రంనుంచి అప్పులు తీసుకువచ్చి పాత అప్పులను తీర్చుకుంటూ, కొరత ఉన్న 47 కోట్లు వై చిల్లర్ ప్రజలపైన పన్నులభారం చేసే పరిస్థితులకు దిగజారిన బడ్జెట్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నట్లయితే లక్ష్యాన్ని చేరుకోవటాము అని చెప్పే మాటలో యదార్థంలేదు. కూర్చుని లేవలేనమ్మ వంగుని తిరచాలకు పోతానంటే ఎట్లా ఉంటుంది? దివాళా ఎత్తి హండ్ టు మౌత్ ఎక్జిస్టెన్స్ లో ఉన్న ప్రభుత్వం రాష్ట్ర అభివృద్ధికోసం అతివేగంగా పోతామనిచెప్పే కబుర్లు అంతకంటే మరొకరూపంలో ఏరకంగాను ఉపయోగపడేవి కావని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు చాల నిర్దుష్టమైన లక్ష్యాలు ఉండాలి వాటిని సాధించడానికి సాహసమైన ఆలోచన ఉండాలి. "అందరిని సంతృప్తి పరుద్దాము, ఏ సర్కాలనుకూడ ముట్టుకో కుండా, అంటుకోకుండా మనం వారికి ఏరకమైన నొప్పి కలిగించకుండా అభివృద్ధి అవుతాము" అంటే పొరపాటు ప్రభుత్వం విధానాలవల్ల పెరిగిన జాతీయ సంపదనంతా తమ హస్తగతం చేసుకొని మన ప్రణాళికలను దివాళా తీయించి ప్రభుత్వాన్ని దివాళా తీయించి నిస్సహాయస్థితిలో పడవేసే ఆగుత్త సర్కాలను ఖచ్చితంగా ఎడర్కోకుండా, వారిని అమపులో పెట్టకుండా సాధ్యంకాదు. భూమిమీద గుత్తాధికారం ఉన్న వాళ్ళను, దేశ ఆర్థికవనరులమీద దేశంలో ఉండే పరిశ్రమల మీద గుత్తాధికారం కలిగిన గుత్తాధిపతులను అదుపులో పెట్టకుండా, దానిలో ఉన్న యిన్నర్ స్కెల్ ను యిఖ్యంగా జాగ్రత్తగా దృష్టిలో పెట్టుకుని అదుపులో పెట్టుకోకుండా ఆర్థికవనరులు సంపాదించడం అనేది చాల అసంభవం. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఒక సభ్యుని ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ "కేంద్రంనుంచి యిప్పటికీ ఉన్న అధికారాలు చాలు, సంతృప్తికరంగానే ఉన్నాము, అధికారాలు వనరులకు లేక కాదు, ఉన్నవి ఉపయోగపడక" అని చెప్పుతున్నారు. పరిగె ఏరుకోనే హక్కు మనకు ఉన్నది పంటచేసు మాత్రం కేంద్రానికి వుంది. పరిగె ఏరుకొని బ్రతుకుతాము అంటే 10 ఎకరాలు ఏరు కొన్నా బస్తాగింజలు కావు. కాబట్టి ఆ వనరులనుకూడ, కేంద్రంనుంచి ఫైనాన్స్ కమిషన్ లాంటిది వచ్చినప్పుడు మనం వాదించి మన వాదనా పటిమతో తెచ్చు కొనే పద్ధతులలో మనకు రావలసిన వాటా తెచ్చుకోవాలి. కొన్ని ప్రత్యేకంగా ఆర్థికవనరులు సమకూర్చుకోడానికి కావలసిన హక్కును సంపాదించు కోవాలి. ఈ విషయాలు చేయకుండా వదేపదే దివాళాకోరు బడ్జెట్ లు వేసి డెఫిసిట్ ఫైనాన్స్ తో దేశంలో ధరలు పెంచితే ఈ రకమైన పరిస్థితి మనకు తప్పదనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తులో పెట్టుకోవాలి. దేశంలో చాల చిక్కు పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. డౌబ్ట్ కండిషన్స్ గురించి మనం చర్చించ బోతున్నాము. కొన్ని ప్రాంతాలలో నీళ్లు లేవు. వాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు

తయారు అయితే రెండోపైరు చేసుకోమన్నారు హుమైదున్ నూరు ఇసుకు సగపడి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు నీళ్లు యివ్వకపోతే వంటలు చెడిపోతాయి. పెట్టె పెట్టుబడి అంతా ఖాళీ. క్రిందటిసారి వచ్చినవంటలోది అంతా ఈ వంటలో యిన్ వేస్ట్ చేసి ఉన్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో వున్నప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమి చేయగలగుతుంది, ఏమి చేయబోతుందని ఆలోచించినట్లయితే చాల దీనాన్యంలో ప్రభుత్వం వున్నదనే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. దానికి చాల జాగ్రత్తయైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరమున్నది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 24 సంవత్సరాలు ఒకసారి వెనక్కు వెళ్లి ఆలోచించుకోవాలి. మన రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి కావలసిన పథకం ఏమిటి? ఎట్లా చేయాలి అనే దీర్ఘకాలికమైన పర్ ప్యెక్టివ్ ఉండాలి. ఇంతవరకు ఆంధ్ర దేశంలో ఆ రలాజికల్ సర్వే పూర్తి చేయడానికి ఏమి అభ్యంతరం కలిగింది. ప్రభుత్వానికి? మన రాష్ట్రంలో జీవనదులు ఉన్నాయి. నీళ్లు లేవని, మంచి నీళ్లు లేవని, రిగ్స్ వేస్తామని, ఆ మూల ఒకటి ఈ మూల ఒకటి వేస్తామని కబుర్లుచెప్పి కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. జీవనదులు ప్రవహిస్తున్నాయి. అపారమైన ఒనిజ సంపద ఉన్నది. మనకు వనరులు గురించి పరిశోధన చేయడానికి మన రాష్ట్ర మొత్తాన్ని జియోలాజికల్ సర్వే పూర్తి చేసి కావలసిన సమగ్రమైన సమాచారం దగ్గర పెట్టుకుంటే దాని ఆధారంతో పారిశ్రామికంగా వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం కావలసిన మాస్టర్ ప్లాన్ తయారు చేసుకోడానికి యంతవరకు ప్రభుత్వానికి ఆలోచన రాలేదు. నేషనల్ కాన్సిల్ ఆఫ్, అప్లయిడ్ ఎకనమిక్ రిసర్చ్ వారికి ఒకటి అప్పజెప్పారు. అయితే వారి సర్వేపైనే జరిగింది. అయినప్పటికీ ఒక రిపోర్టు యిచ్చారు. అది ప్రక్కన పెట్టారు. ఇప్పుడు మూడు ప్రాంతీయ రిపోర్ట్లు అయ్యారుచేయబోతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో వుండే ఆర్థిక వనరులనున్నటిని సమగ్రంగా పరిశీలించి చుర చేతిలో మాస్టర్ ప్లాన్ పెట్టుకొని కావలసిన పథకాలు అన్నీ తయారుచేసి సిద్ధంగా వుంచుకుంటే కేంద్రం నుంచి కావలసినవి రాబట్టుకోడానికి సరైన టైమ్ లో యింటర్ వీన్ అయి మనం హక్కును సాధించుకోడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. మద్రాసు, బొంబే యితర స్టేట్స్ లో పోల్చుకుంటే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అసమర్థతతో వ్యవహరించింది అని మనవిచేయాలి ఉపహరణకు యిప్పుడు 180 కోట్లు కిమ్మత్తు కలిగిన పెట్రో కెమికల్ కాంప్లెక్స్ ఒకటి యిస్తున్నాడు. అది గుజరాత్ రాష్ట్రానికి వెదుతుంది. మనకు విశాఖవట్టుణంలో కార్బైడ్ రిఫైనరీ ఉంది. ఆ రిఫైనరీకి ఎక్స్ పాన్షన్ యివ్వడము అంటే మేము అంగీకరింపము. కారణం ఏమిటంటే ఫారెన్ కన్వరన్ కాబట్టి ఫారెన్ కన్వరన్ ఎక్స్ పాన్షన్ కు కేంద్రం అనుమతి యివ్వను. ఎక్స్ పాన్షన్ అయిన తరువాత వచ్చే అనుకూల పరిస్థితులనుబట్టి పెట్రో కెమికల్ కాంప్లెక్స్ మనం పెట్టుకోవచ్చు. అనేకమందికి ఉద్యోగ వసతులు వస్తాయి. రాష్ట్రం ఆర్థికాభివృద్ధి చెందుతుంది. కేంద్ర విధానానికి, మన రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి చాలా సంబంధం వుంది ఫారెన్ అయిల్ కన్వరర్లు నేషనల్ ట్రేడీస్ దానిని ఎక్స్ పాండ్ చేసి పబ్లిక్ కెక్టరులో దాఖలుంచి పెట్రో కెమికల్ కాంప్లెక్స్ పెట్టుకోడానికి ముందే సరైన పథకం తయారై వుంటే ఆ రకంగా కేంద్రం నుంచి సాధించుకోడానికి తగిన అవకాశం ఉండేది. రాష్ట్ర ఆర్థిక పురోభివృద్ధికి మనం కేంద్రం ముందు నిర్దిష్ట ప్రతిపాదనలు

చేయడానికి, వారి ముందుకు తీసుకువెళ్ళడానికి తగిన పథకాలు సమాచారాలు లేవనే విషయం మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. స్టీల్ ప్లాంట్ దిక్కుడ ఎప్పుడు? నాలుగు ఉక్కు కర్మాగారాలు నార్తర్న్ జోన్స్ లో యిచ్చిన తరువాత అయిదవ ఉక్కు కర్మాగారం వచ్చేటప్పటికిగాని మనం కన్ను తెరవలేదు. లోగడ ఉక్కు కర్మాగారాలన్నీ యిన్ లాండ్ ప్లాంట్స్. డిప్ వాటర్ ప్లాంట్ కావాలి. దేశానికి కూడ అవసరం. దానికి కావలసిన వసతులన్నీ యిక్కడ ఉన్నాయి. బై లిదిలా నుంచి ఆయిర్ ఓర్ వస్తుంది. కొత్త గూడెం నుంచి కోల్ వెడుతుంది. మాంగనిస్ గరివిడి నుంచి వెడుతుంది. కావలసిన ట్రెన్స్ ఫార్మ్ అంతా కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల నుంచి వస్తుంది. Steel plant లో 60 వేల మందికి దాదాపు ఉద్యోగ వసతులు కలుగుతాయి. అ ప్లాంట్ కు యిక్కడ నుంచి raw material రవాణా అంతా జరగాలి అంటే ఫర్ ఎప్రి టన్ ఆఫ్ స్టీల్ 6 టన్ను రామెటీరియల్ కావాలి. 40 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి అయ్యేదానికి రెండు కోట్ల 40 లక్షల టన్నులు రామెటీరియల్ యితర ప్రాంతాల నుంచి పోవాలి అంటే దాని రవాణాకు ఎంత మంది ఏ రకంగా అనేక పనులతో నిమగ్నం అవడానికి అవకాశం ఉన్నదో తెలుస్తుంది. ఆ ప్లాంట్ గురించి, ఎంత కాలానికి మనం కన్ను తెరిచాము, ఎంత ఆందోళన చేసినమీద 30 ప్రాంతాలు బలి అయితే తప్ప, చివరకు దేశం అంతా అట్టుడికినట్లు ఉడికితే తప్ప దానిని పాధించలేకపోయాము. అంతవరకు నిద్రపోతున్న ప్రభుత్వమేనని మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

మొట్టమొదట, అదృశ్యం అవసరమైన సర్వే జరిపించారా; టోటల్ ప్లాన్, మొత్తం ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుజేసుకోకుండా, మేము అది చేస్తాం, యిది చేస్తాం అని అంటే అది ఏవిధంగా జరుగుతుందిని మమ్మల్ని నమ్మమంటారు? అసలు యీ ప్రభుత్వానికి యిటువంటి ప్లాన్ ఒకటి అవసరమనే విషయం తెలుసునా? మాస్టర్ ప్లాన్ వేసుకోలేని అసమర్థతతో వున్నదా యీ ప్రభుత్వం? అది వేసుకుని చేయనిదే రాష్ట్రపురోభివృద్ధి సాధ్యం కాదునే విషయం యీ ప్రభుత్వానికి తెలియదా? సెంట్రల్ లీ స్పాన్ సర్డ్ ప్రాజెక్టు వచ్చినప్పుడల్లా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత వల్లనే యీవిధంగా రాష్ట్రానికి రావలసినవి సరిగా రాకుండాపోతున్నవని, వచ్చినవి యీవిధంగా వుంటున్నవని నేను చెబుతున్నాను. ఇంక, వనరుల విషయమున్నది.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—లోకనాథన్ లెక్కొ-ఎకనమిక్ సర్వే రిపోర్టు వున్నది మొన్న మీరే అన్నారు, అది చాలదా?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అది చాలదు. అది లోతుగా వెళ్లి, జుయెలాజికల్ సర్వేపై ఆధారపడి తయారుజేసినది కాదు. పాత రిపోర్టును ఆధారంగా చేసుకుని తయారుజేసినది తప్ప, అది కొత్తగా, సర్వే అయిన తరువాత తయారుజేసినది కాదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం యిందాక తెలియజేసిన విషయాలు దృష్టిలోకి తీసుకుని ఆలోచించాలి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మనకున్న వనరులను సమకూర్చుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. ఫైనాన్స్ ఓమీషన్ ఎప్పాయింట్ అవుతున్నది. ఈ వనరుల

ఏం యంతో ఉదాహరణగా నేను ఉదాహరణ చెప్పాలనుకున్నాను. ఎక్స్‌యిక్‌యూటివ్ రాష్ట్రంనుండి కేంద్రానికి ఎంత పోతున్నది? స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన మొదట్లో 30 కోట్లు వుంటే పుగాట ఎక్స్‌జిజి యిప్పుడు 210 కోట్లకు పెరిగింది. ఈ 210 కోట్లలో 50 పర్సెంట్ మర రాష్ట్రంనుండి పోతున్నది. సుభాగం మర రాష్ట్రంనుండి పోతున్నది, దానిలో నుండి మర రాష్ట్రానికి రావలసినవాటాను రాబట్టుకోవడానికి యీ ప్రభుత్వం ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది? ఫైనాన్స్ కమిషన్ ముందు ఏమి ప్రపోజిట్స్ పెడుతున్నారు? అది ఏ స్టేజీలో వుంది? ఆ విధంగా రాబట్టుకోవడానికి ప్రజలయొక్క బలం యీ ప్రభుత్వానికి లేకను ఉంటున్నారా, కానీ బలం యీ ప్రభుత్వానికి లేకనుకుంటున్నారా? ఎందుకని రాష్ట్రానికి రావలసిన డ్యూటీ షేర్ ను తెచ్చుకోవడానికి యీ ప్రభుత్వం విఫలమవుతుంది? ఆ ఏం యీ చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకని ప్రతి విషయంలోను యీ ప్రభుత్వం విఫలమవుతున్నది. అసమర్థంగా వుంటున్నది? అలాగే, అగ్రికల్చర్ ఇన్‌కిం టాక్స్ వుంది. ఇప్పుడు ఎకరమిక్ రిపోర్టు పార్లమెంటు ముందు పెట్టారు. దానిని పరిశీలించేయవలసివుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో న్యూరిచ్ పయారయింది. వనరులు రాబట్టుటలో ఈ వర్గాన్ని ఎందుకు వదిలి పెడుతున్నారు? రిచ్ పీప్ల్ ను ఎందుకు వదిలిపెడుతున్నారు? సామాన్య ప్రజలపై పేసి ఎందుకని వారినే బాధపెడుతున్నారు? డబ్బు విపరీతంగా సంపాదించి, టాక్సు ఎవేజిన్ గాను, ప్రైవేరాబాద్ చుట్టూ ద్రాక్షతోటలువేసి, పెద్ద పెద్ద మొనా పాలిస్ట్ టాక్సు ఏ గొడుతుంటే వారినుండి టాక్సు వసూలుచేసే సత్తా యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వుందా? వారినుండి టాక్సు వసూలు చేయడానికి కేంద్రంతో ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా? లేక యిలాగే కొనసాగడానికి చూస్తున్నారా? వనరులు సంపాదించుకునే శక్తి, సమర్థత యీ ప్రభుత్వానికి లేకని మాకు తెలుసు, కాని యింకా ఎంతకాలం సామాన్య రైతులపై యీ టాక్స్ పేసి వారిని క్రింగ దీయదలచుకున్నా? రాష్ట్రానికి కావలసిన ఆర్థిక వనరుల సేకరణ అంటే పేద రైతులపై యింకా యింకా వన్నుభారం వేయడమేననుకుంటారా? ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన అసమర్థతనువీడి కేంద్రంనుండి తనకురావలసిన వాటను ఆర్థిక వనరులను సమకూర్చుకోవడానికి ప్రయత్నించి, సంపన్నులపై, టాక్సు యివేజిన్ లేకుండా వసూలు చేయడం, కట్టుదిట్టంగా వసూలు చేయడానికి ప్రారంభించిన నాడే మనరాష్ట్రానికి కావలసిన ఆర్థిక వనరులు సమకూడుతాయి తప్ప యిందుకు మరో విధంగా ప్రణాళికలు ప్రణాళికలు అని అరచినంతమాత్రాన యీ సమస్య తీరదని నేను చెబుతున్నాను. ఇలాగే వన్నులు ఇంకా యింకా వేస్తూపోతే మాత్రం సామాన్యుడు యింకేమాత్రం భరించలేడని, చివరకి ప్రజలనుంచినచ్చే ఎటువంటి పరిస్థితికైనా యీ ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుందని నేను చెబుతున్నాను.

ఇంక, ఎకానమీ అబ్జర్వ్ చేస్తారట, ఎకానమీ అబ్జర్వ్ చేయదలచుకుంటే, ముందుగా ప్రభుత్వంలో దుబారా తగ్గించడం నుండి మొదలు పెట్టాలి. ఖాదీ పోర్టు పెట్టారు. దాని లెక్కలు వరసగా చూడండి, ఎన్నిసార్లు వచ్చింది దాని విషయం కావసవళతో. అలాగే స్టాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ దాని

ఫంక్షనింగ్ చూడండి, దాని లెక్కలు చూడండి. అది సాధించిన రిజల్ట్స్ ఏమిటో కూడ చూడండి. ఎస్టి మెట్టు కమిటీని వేసి ఆ వివరాలలోకి వెళ్ళి చూడండి. ఇటు వంటివి అనేక బోర్డులు వస్తున్నాయటారు. ఎందుకు? పదవీస్రప్తులైనవారి పదవుల కొరకు. ఇక్కడ మ-త్రివర్గంలో స్థానంతోపాటే వారికి నడుబాటు చేయడానికి ఈ దుబారాను మీరు తగించగలరా? వీటివల్ల వచ్చే నష్టాలను మీరు నిజంగా అరికట్టగలరా? ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ లో ఒక ఉద్యోగం యివ్వాలంటే ఎయిరోడ్రోమ్ కు పిలిచి, ఇంటర్వ్యూచేసి ఉద్యోగం యిచ్చాడు ఒకాయన. ఇంకాయనను ప్లాన్ కు సంబంధించిన రిపోర్టు సబ్మిట్టు చేయమంటే ఆయనకు చేతకాక యింకొకరికి డబ్బిచ్చి చేయిస్తున్నాడు. ఇటువంటివి మీరు ఆలోచిస్తారా? ఇటువంటివి మీరు అరికట్టగలరా? ఎంతసేనూ పదవులకొరకు ప్రాకులాడుతూ సీజన్ టేకలు కొనుక్కుని ఢిల్లీ చట్టా తిరుగుతూవుంటారా? మీరు దుబారా తగిస్తారట! ఇవాళ ఆర్.టి.సి. ఎక్సాపున్నదండి? ఒకసారి చూడండి. పై వ్రేటు వారు నడిపితే లాభాలు వచ్చినవి, గవర్నమెంటు తీసుకునినడిపితే నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయండి. దీనిని గురించి పరిశీలించగలరా? ఆర్.టి.సి. రూటు వుంటే, దాని ప్రక్కనే కొద్దిగా మెలికతిప్పి పై వ్రేటు వారికి ఎందుకు యివ్వనలసివస్తున్నదండి? వీరికి కావలసినవారికి యివ్వడానికి యీవిధంగా చేస్తుండడంవలననే నష్టం వస్తున్నదని వీరికి తెలియదా? దీనిని మీరు అరికట్టగలరా? మంతులు పై నుండి శాబుటైజ్ చేస్తుండబట్టే యిందులో యీవిధంగా నష్టాలు వస్తున్నాయి. ఆర్.టి.సి. కలెక్షన్స్ డెబ్బతీసేవిధంగా వీరె, పైనున్నవారే చేస్తుండబట్టి నష్టాలు వస్తున్నాయి. మీరు దుబారా అరికడతారట! గవర్నమెంటు అండర్ టేకింగ్స్ అన్నింటోనూ యీవిధంగానే చేస్తున్నారు. అందుకే అసన్నీ నష్టాలతో యీ నాడు నడుస్తున్నాయి. దీనిని మీరు సవరించగలరా? వీటిని ముందు సవరించినాడే దుబారాను అరికడతామనే మాటకు అర్థం ఉంటుంది. లేకపోతే కంచెయే చేసు మేస్తున్నట్లువుతుంది. ఇంక, ఫేజింగ్ ఆఫ్ ది ప్రాజెక్టు విషయముంది, ఎలక్షన్స్ వాస్తే రాళ్లు పాతుతూ వుంటారు. రాళ్లుపాతే గవర్నమెంటుతప్ప ఇంప్లీమెంటు చేసే గవర్నమెంటు కాదిది ఒక ప్రాజెక్టుకడితే వెంటనే రిటర్న్స్ వచ్చేవిధంగా ఫేజింగ్ ఉండాలి. అది దేశానికి ఉపయోగపడేవిధంగా ఉండాలి. నాగార్జునసాగర్ కు శంకుస్థాపన జరిగి పదిహేనేళ్లకు పైగా అయింది. ఇప్పటికి రెండో వంటకు నీళ్లువస్తున్నాయా? అనున్నప్రకారం నీళ్లువస్తున్నాయా? ఆంధ్రదేశానికి దీపం వెలిగిస్తున్నానని నెహ్రూగారు చెప్పివెళ్లాడు. అది కోడగట్టింది. దానికి ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తున్నారు? ఏవిధంగా ఆ పని చేస్తున్నారు? ఎన్ని సంవత్సరాల బట్టి అక్కడ సిబ్బంది పని చేస్తున్నది? గ్రాంట్లు సక్రమంగా తీసుకువచ్చి పనిచేసే పరిస్థితిలేదు. ఇప్పటికి కేంద్రప్రభుత్వానికి ఎన్నికోట్లు వడ్డీ క్రింద కట్టారు? అలాగే గుంటూరు చానెల్ వుంది. 1 కోటి 20 లక్షల అంచనా. 22 మైళ్లు పొడవు. చిన్న ప్రాజెక్టు ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారి స్వంత జిల్లా. ఎంతకాలం దీనిని కడతారు? ఎప్పటికి నీళ్లువస్తాయి? రిటర్న్స్ వెంటనే సక్రమంగా వచ్చేవిధంగా ఎందు ఫేజింగ్ చేయరు? ఇందులో ఎందుకని జాప్యం జరుగుతున్నది? కాంట్రాక్టర్లకు కూడా డబ్బు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో యీ ప్రభుత్వం ఎందుకు పడుతున్నది? రాళ్ళు

పాతడం, వాగ్దానాలు చేయడంతప్ప వాటిని చేయాలనే తలంపుతోమాత్రం పేరు నులు చేయడంలేదు అలాగే, పోచంపాడు విషయమున్నది. తెలంగాణాకు మూలాధారం దీనికి తగిన గ్రాంటు యిచ్చి పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారా? ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తయి, నీళ్ళు వచ్చేప్పటికీ, వాటిని తీసుకుని సేద్యం చేసుకోవడానికి గాను అయా భూములలో రైతులకు కలుగజేస్తున్న వసతులేమిటి? నీళ్ళు వచ్చేప్పటికి భూమిని సిద్ధం చేసుకోవడానికిగాను రైతులు పర్చాట్లు చేసుకోవలసిన అవసరంవుందా, లేదా? అలాంటి ఆలోచనలేదా? నిజాంసార్ తప్ప తెలంగాణాకు యింకేమి పెద్దనీటివనరులు లేవు. వీటి సూర్య, నీటి ఫేజింగ్ సూర్య, యిక్కడ భూములలో నీళ్ళు యిచ్చి యీ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేద్దామనే ఆలోచన నిజంగా వుందా? అని నేను అడుగుతున్నాను.

ఇంక, రాయలసీమలో ఎన్ని మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు వున్నాయి? పులివెందుల ప్రాజెక్టు గురించి పెద్ద ఆందోళన జరిగి, అరెస్టులుజరిగి, సత్కారగ్రహం వరకూ ఎందుకు రావలసివచ్చింది. ప్రాజెక్టు రాయలసీమలో పరిశీలించవలసిన యింకా చాలా వున్నాయి. వీటి ఫేజింగ్ జరిగా అలోచించకుండా, సేద్యయోగ్యంగా భూమిని తయారుజేసుకోవడానికి అవసరమైన వసతులు కల్పించడానికి యోచించకుండా, అనుకున్న ప్రైవేటులో ప్రాజెక్టు కంప్లీటు చేయడానికి ప్రయత్నించకుండా దుబారాను అరికడతామనడం హాస్యాస్పదమని చెబుతున్నాను. ముందు వీటిన్నింటిలోను, పైన జరుగుతున్న దుబారాను అరికట్టాలి. ప్రభుత్వం అసమర్థత వల్లనే యిదంతా జరుగుతున్నదనేది గమనించాలి ఢిల్లీకి సీజన్ టికెటు కొనుక్కుని పదవుల కోసం తిరగడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చులో చ్రాయడం కాకుండా, ముందు పైన జరుగుతున్న దుబారాను అరికట్టాలి.

పైద్రావాబాదులో గ్లాసు ఫ్యాక్టరీకి రిక్వైర్మెంట్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గవర్నమెంటు లెట్టరు ఆఫ్ ఇండెంటు తెచ్చుకుంది. హంగెరిలో వుండే కాంప్లెక్సు కంపెనీతో అగ్రిమెంటుకు వచ్చింది. 67 లో ప్రయివేటు ఇండివిడ్యువల్ రాకపోతే 70 లో దానిని పబ్లిక్ ఖిమిటెడు కంపెనీగా చేసింది. 7 సంవత్సరాల వరకు లెటర్ ఆఫ్ ఇండెంటు తెచ్చుకున్న తరువాత పని ప్రారంభించడానికి యీ ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాలేదు. ఇది గవర్నమెంటు అసమర్థత కాదా? ఎందుకు యింత ఆలస్యం? గ్లాసు లెక్కాలజీలో మనకు ఎక్కువర్డు ఉన్నారు. కె.డి. శర్మ అని సి. ఎన్. ఐ. ఆర్. నుంచి తెచ్చుతున్నాము. 7 సంవత్సరాల కాలం ప్రభుత్వం ఎందుకు చేయలేకపోయింది? ఫ్రీప్రీలోనో, మే నెలలోనో వర్కు కమిషను ఆపు తుందంటున్నారు.

స్కూటర్లు స్లాంటు విషయం ఉన్నది. 25 వేల స్కూటర్లు తయారౌతాయి. 4 వేల మందికి పని దొరుకుతుంది. లైసెన్సు ఇచ్చారు. అది మూల పది ఉన్నది. ఆయనకు చేతకాకపోతే యింకొకరికి యివ్వడం లేదు. అసలు అల్టిమే మెటల్ వర్క్కు ఎక్కువపాండు చేసి స్కూటర్లు తయారు చేయడానికి అవకాశముందేమో పరిశీలించారా? స్టేటు సెక్టారులో వున్న ఇండస్ట్రీలో యీ పని చేయడానికి వున్న అవకాశాలను పరిశీలించారా? అలాంటి అసమర్థత చాలా

విషయాలలో కనిపిస్తోంది ఇది మాత్రం ప్రభుత్వం స్టేట్ లో పెట్టుకోవాలి. మంత్రిగారిపై మైర్లు అండు యూజ్ ఫార్వర్డ్ లాండు ఎక్విజిజను చేశారా? మెరికి ఎప్పుడు ఆర్డు లుస్తాగు? టైము లిమిటు పెట్టారా? నైలాన్ ఫింమెంటు యార్డన్ ఫార్వర్డ్ రాయల్ మతో వస్తుంటున్నారని అక్కడ అది పెట్టలే నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఏకశ్రో వుంది?

సో అవరేటిస్ మార్ ఫార్వర్డ్ లు నాలుగు మిలియన్ల గూడ, గురజాల, డేజిగుంట, కడపలలో వస్తాయన్నారు వాటికి షేర్ కాపీల్ విషయం ఆలోచించారా? బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లను నిర్ణయించారా? ప్లాంటు మెషిన్లకి ఆర్డు చేశారా? అవేమీ చేయకుండా యిక్కడకు వచ్చి రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి సాధిస్తారట మాటలు చూస్తే కోటలు దాటురు టాయి, కాళ్లు మాత్రం గడప దాటడం తోన్నట్లుగా ఉంటుంది ప్రభుత్వంలో చురుకుదనం లేదు. కావలసినంత బలహీనమైన మాత్రం ఉన్నది పారిశ్రామికాభివృద్ధికి రాష్ట్రంలో అవగతమైనది విద్యుచ్ఛక్తి. వాటరు, ఎలక్ట్రిసిటీ: లాండు యీ మూడూ ప్రొవైడు చేసిన తరువాత సెంట్రల్ స్టాన్సార్డు స్కీములను యిక్కడ పెట్టమని సెంట్రలు గవర్నమెంటును అడగవచ్చు చిన్న చిన్న ప్రయత్నం ఇండస్ట్రీస్ ఎంకరేజీ చేయవచ్చు ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో మన రాష్ట్రంలో వున్న బొగ్గు ఉపయోగించుకొని కోల్ బేస్డ్ పవర్ ప్లాంట్లు రామగుండంలో కొత్తగూడెంలో 1000 మెగావాట్ల ప్లాంట్లు ఏర్పాటు చేయవచ్చు ఆ ప్లాంటు పెట్టించడానికి స్కీము తయారు చేశారా? ఇప్పుడు సూపర్ గ్రిడ్ తయారు చేస్తున్నారు. నై వెలిని కొత్తగూడెముకు కలుపుతుంది. సురన్ స్టేట్స్ కు పుష్కలంగా ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. పవర్ తయారు చేసుకొంటే గ్రిడ్ ద్వారా మనవాడకానికి ఉపయోగించుకొని సడరన్ స్టేట్స్ లో పారిశ్రామికాభివృద్ధికి కావలసిన లింకుగా ఉపయోగించుకొనటానికి వీలుంటుంది. ఈలాంటి పనులు చేయడానికి యీ ప్రభుత్వం ఎందుకు జాప్యం చేస్తుంది? ప్రభుత్వం ఏమీ చేయకుండా కూర్చుని "మేము ముందుకు పోదలనుకొంటే ప్రతిపక్షంవారు అడ్డం వస్తున్నారు" అనే కబుర్లు చెబితే లాభంలేదు. ప్రభుత్వమే శాసనసభ చేస్తూ, శ్రద్ధలేక అనమర్శతతో వ్యవహరిస్తుంటే మేము ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాము. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుంటే మేము మా సహకారం తప్పకుండా యిస్తామని వనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలకు ఉపయోగించే అనేక ముడి వస్తువులు తయారవుతున్నాయి. నాగార్జున సాగర్ పరియాలో కాటన్ ఉత్పత్తి అవుతున్నది. గుంటూరులో పొగాకు ఉత్పత్తి అవుతున్నది. కర్నూలు జిల్లాకు కూడా టూబాకో క్రాప్ ఎక్స్ పోండు అవుతున్నది. ప్రత్తి స్పెషల్ వైరేటిస్ — లాండ్ స్టేటిట్ వైరేటికూడా నాగార్జున సాగర్ క్రింద ఎంకరేజీ చేయాలనే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు వచ్చిన తరువాత కూడా యీ పంటలు తయారవుతూ ఉంటాయి. అగ్రికల్చరు క్రాప్స్ తయారైన తరువాత, కమర్షియల్ క్రాప్స్ వచ్చిన తరువాత ఆ క్రాప్స్

యుటిలైజ్ చేసుకోడానికి కావలసిన ప్రాజెక్టులు నిర్మించే ఆలోచన ఉన్నదా? జుట్ అయితే జుట్ మిల్లు, కాటన్ అయితే టెక్స్టైల్ మిల్లు, పొగాకు అయితే సిగరేట్ ఫ్యాబ్రికే, అయితే సిడ్స్ వుంటే ఆయిల్ ఇండస్ట్రీ - ఈ విధముగా పెట్టుకోవలసిన అవసరమున్నది. ఆయిల్ సీడ్స్ తయారుకావడంలో మన రాష్ట్రం పెద్దది అయినప్పటికీ ఆయిల్ ఇండస్ట్రీలో మాత్రం మన రాష్ట్రం అన్నింటికంటే వెనుక బడియున్నది. ఈలాంటివన్నీ లాంగ్ టెర్మ్ స్ట్రాటేజీతో ముందేచూసి, తైలెమ్మలు తీసుకొని, ఇండస్ట్రీయల్స్ చేసే పరిస్థితి తెస్తే నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారానికి కూడా విలపుతుంది. ఈ ఉద్యోగాలు తెలంగాణాకు ఎక్కువగా ఆంధ్రకు ఎక్కువగా అనేదికాదు. ప్రతివారికీ పని చూపవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వమీద ఉన్నది. ప్రజల కాన్స్టిట్యూషన్ లైటును గుర్తించి ఉద్యోగం చూపించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి వున్నది. కొంతమందికి ఉద్యోగాలిచ్చి కొంతమందికి ఇవ్వకపోతే ప్రాంతీయ తగాదాలు వస్తాయికాని అందరికీ ఉద్యోగాలు యిస్తే తగాదాలే రావు. ఉద్యోగ వసతులు కల్పించాలంటే దూరదృష్టితో యీ ప్లానులు సిద్ధం చేసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోట్లాడి ఆర్థిక వనర్లు సమకూర్చుకొని ముందుకు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ పనులు చేయకుండా నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేస్తామనుకోవడం పొరపాటే అవుతుంది.

తరువాత ప్రభుత్వ అసమర్థత, అలసత్వం, నిర్లక్ష్యం ఎట్లా వున్నాయనేది చెప్పడానికి ఒక్క ఉదాహరణ చెబుతాను. ఎం. బి., బి. ఎస్. కు ఎంట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషను పెట్టారు. విద్యా సంవత్సరం అయిపోయింది. ఇంతవరకు రిజల్టు ప్రకటించారా? వారి కెరీర్ ఏమి కావాలి? దేశంలో అనేక మంది విద్యార్థులు చదువుకుందామని, డాక్టర్లు అవుదామని, పరిశులలో మార్కులు తెచ్చుకొని, వేలు ఖర్చుపెట్టి వైకి వచ్చి ఎంట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషనుకు కూర్చుంటే రిజల్టు ప్రకటించకుండా యిప్పటికీ ఆపారంటే యీ ప్రభుత్వం యొక్క చురుకు దనం ఎట్లా వుందో, ప్రభుత్వం కుంభకర్ణుని నిద్రలో పడి ఎంత మందకొడితనంగా వుందో అర్థమవుతుంది. వీవర్సు విషయంలో యు. పి. లో ఆందోళన చేస్తే ఆ గవర్నమెంటు వెంటనే హై పవర్ కమిటీని అప్పాయింటు చేసింది. ఇక్కడ కూడా ప్రభుత్వం ఆలాంటి అలజడి జరిగితేనే గాని కదలదా? ఇక్కడ 4 లక్షల 50 వేల మగ్గాలున్నాయి. వారి విషయం పరిశీలిస్తారా?

(Sri K. Ramanatham in the Chair)

అవినీతిని, దుశ్చారాను తగ్గించాలి నూతక్కి విలేజ్ ఆఫీసరు అవసరమైనదాని కంటే ఎక్కువ లాండు రెవిన్యూ వసూలు చేస్తే రెవిన్యూ అధికారులకు రిపోర్టు చేస్తే కూడా దానిని మాఫీ చేసి కూర్చున్నారు కానీ ఏమీ చర్య లేదు. వ్యక్తుల దగ్గర అదనంగా వసూలు చేసి ప్రభుత్వానికి జమ కట్టకుండా జేబులో వేసుకున్న విలేజ్ ఆఫీసరును అట్లాగే ఉంచారు. గుంటూరు తాలూకాలోని ఒక గ్రామంలో డ్రెయినేజీ కాలవకు లాండు ఎక్సయిర్ చేశారు. కాంపెన్సేషను యివ్వలేదు. కాబట్టి తయారై పోయింది. ఎక్సయిర్ కాలవక్రింద పడిపోయిన ఖూమి మీద డ్రెయినేజీ సెట్ వసూలు చేశారు దాని మీద అధికారులను అడిగితే ఇప్పుడు వసూలు చేస్తాము, కట్టండి తరువాత వచ్చే కిన్నీలో జమ చేసుకుంటాము

అంటున్నారు కొన్ని ఉదాహరణలకోసం చెబుతున్నాను. ఇలాంటి విషయాలలో ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యం చేసుకుని అక్రమాలు పరిశీలించి చర్య తీసుకోకపోతే చాలా ప్రమాదం అవుతుంది. అలజడి పెరిగిపోతుంది. కృష్ణారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, నాగార్జునసాగర్ క్రింద ఐదు సంవత్సరాల వరకు పర్మిషన్ ఉన్నా లేకపోయినా సాగు చేయండి అని మొదట ఎంకరేజీ చేసారు పండించడం మొదలు పెట్టిన తరువాత పెనాల్టీలు వేసి గోల్లాడగొట్టి వసూలు చేస్తున్నారు. రాబోయే ప్రాజెక్టుల విషయంలోనైనా ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. మన పేద ప్రజలు ఆభివృద్ధి కావాలంటే నిరుద్యోగ సమస్య, ఆహార సమస్య, ధూమి సమస్య పరిష్కారం కావాలి. ఇంతవరకు ధాన్యం సేకరణ గురించి ఎఫ్. సి. ఐ. వారికి ఏమైతే సూచనలు చేసారా? రేపు చౌక డిపోలు పెట్టాలంటే ఏమి చేస్తారు? తరువాత అలజడి వస్తుంది. ప్రభుత్వం ఏమి చేసినా దూరదృష్టితో చేయాలి. రాబోయే బడ్జెటు సమావేశానికైనా సమగ్రమైన పథకాలతో సభ ముందుకు రావాలని లేకపోతే ఈ కూని రాగం, ముఖారి రాగం ఇట్లాగే ఉంటుంది కాని వదిలి సంవత్సరాలైనప్పటికీ ఆనందభైరవి లోనికి రాలేదని చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వం అసమర్థంగానే ఉండిపోతుంది. ఈ విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని రాబోయే బడ్జెటులో సిద్ధం కావాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్ ఆర్. అప్పారావు (నూజివీడు):—అధ్యక్షా, నేడు ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన వోల్ట్ ఆన్ అక్కౌంటును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు ఇవ్వడం చేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాలువ విషయం ముఖ్యమైనది. దీనివల్ల కృష్ణాజిల్లాలోని మెట్టతాలూకాలైన తిరువూరు, నూజి వీడు, నందిగామ ప్రాంతాలకు మొదటి స్థానంలోనే నేద్యానికి వీలయ్యేటట్లు గుల్తాతి కమీషన్ వచ్చినప్పుడే ఏర్పాటుచేయాలి. ఈ మధ్య ఇందులో ఏమైన మార్పు వస్తుందేమోనని కొంత మందిని అలజడి చెంది బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు కృష్ణా జిల్లా శాసన సభ్యులము వెళ్ళి విజ్ఞాపన సమర్పించుకొన్నాము. ఆ సందర్భంలో ప్లాన్ లో ఏమీ తేడాలేదని గుల్తాతి కమీషను కేంద్రంలో అప్రూవ్ చేసిన దానికిమార్పు లేదని డబ్బు లేకపోవడంవల్ల తీసుకోవడంలో ఆలస్యమేకాని ప్లానులో మార్పు లేదని చెప్పారు. రెండు మూడు సంవత్సరాలాగా కృష్ణాజిల్లాలోని ఈ మూడు తాలూకాలలోను కరువు వచ్చినందువల్ల కరువు పనులకే 50-60 లక్షల ఖర్చుచేయడం జరుగుతోంది. ఈ ఎడమకాలువను తొందరగా టేకప్ చేయడంవల్ల ఆ ప్రాంతాలలో అదనంగా రెండు లక్షల ఎకరాలు సాగు పంట మనకురావడమే కాకుండా డ్రాట్ రిలీఫ్ క్రింద ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చుచేసే డబ్బుకూడా మనకు మిగులుతుంది. ఈ కాలువ పనుల వల్ల ప్రజలకు ఉద్యోగం కూడా లభ్యమవుతుంది. ప్రస్తుతం డబ్బుకొరత ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ ఇదిచాలా అవసరమైనది కాబట్టి నాగార్జున సాగర్ ఎడమకాలువ పనిని తీసుకుని ఈ మూడు తాలూకాలకు ఎక్స్ టెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక పోలవరం ప్రాజెక్టు కూడా చాలా ఉపయోగ కరమైనది. విశాఖ పట్నంలో ఎన్నో పరిశ్రమలు పెడుతున్నాము.

వెద్ద ఇండ్ ప్రియల్ సీట్ గా లభించింది. అక్కడ వెద్ద ప్రియల్ ప్లాంటు వస్తున్నది. నావల్ యార్డ్ ఉంది. పిఎల్ యార్డ్ ఉంది, సబ్ మెరిస్ కు కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇన్ని పరిశ్రమలకు కేంద్రమైనప్పటికీ అక్కడ కావలసిన నీళ్ళు లేవు. అక్కడ నీటి సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే గోదావరి ఎడమ కాలువ పేస్తే తప్ప దూర్గాంతరం లేదు. అక్కడ డ్రాట్ రిటెన్ చేయడానికి విశాఖ పట్నం నీరు సప్లయ్ కి పోలవరం ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేసి గోదావరి ఎడమ కాలువను తీసుకురావాలని స్పెషల్ కమిటీ వారు డి మెండ్ చేశారు. 19 నాటికి ఇప్పుడు మనం తీసుకున్న నాగావ్వరపాగురు, పోచెంపాడు వంటి ప్రాజెక్టులు పూర్తి లభిస్తాయి. పోలవరం ప్రాజెక్టు కింద రెండు కాలువలు - కుడి వైపున కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలలోని మెట్టతాలూకాలకు నీరు అందే విధంగా ఒక కాలువ, ఎడమ వైపున కాలువ విశాఖ పట్నం నీటి సమస్య పరిష్కారానికి ఉపయోగ పడుతుంది. ఇప్పుడు గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల మెట్టతాలూకాల ప్రజలు దీని గురించి ఉత్సాహపడుతున్నారు చాలా సభలు జరిగాయి. శాసన సభ్యులు తీర్మానాలు పాస్ చేసి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు పంపారు. ఈ ప్రాజెక్టును కంప్లీట్ చేయడానికి 20 సంవత్సరాలు పట్టినా, ఇన్వెస్టిగేట్ చేయించడం అవసరం. గంగాకరి కావేరీ కలిపే స్కీము విషయమై అమెరికానుంచి వచ్చిన ఎక్స్ పర్టు సమితి వారు ఆలోచిస్తున్నారు అది తప్పకుండా ఫీజిబిల్ అవుతుందని అన్నారు. ఈ వెద్ద స్కీములో పోలవరం ప్రాజెక్టుగా ఉండే అవకాశం ఉంది. అందుచేత ఈ స్కీమును వెంటనే తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఎడ్యుకేషన్ విషయం. గుంటూరు, పరంగిల్లు పట్టణాలలో హాస్టల్ గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క యూనివర్సిటీ 100-160 కళాశాల బండ్ల ఉన్నాయి. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ సరిగా జరుగక ఇన్ డిసిప్లినరీ ఎక్కువై లెచరర్లు విద్యార్థులతో సంబంధం లేక అంతా అన్ విల్డిగా బోతున్నది. అక్కడ పి. జి. సెంటర్స్ ను పెట్టి ఐదారు సంవత్సరాలైనది. వాటిని విశ్వ విద్యాలయాలగా చేస్తామని రెండు మూడు సంవత్సరాలనాడు అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి పి. వి. నరసింహారావుగారు కూడా చెప్పి ఉన్నారు. వాటిని యూనివర్సిటీలుగా చేయడంవల్ల ఐదారు లక్షలకు పైబిల్ ఖర్చు కాదు. అక్కడ ఇప్పుడే ఎమ్. ఏ, ఎమ్ ఎస్ సి. వంటివి పెట్టి ఉన్నారు రెండింటిని యూనివర్సిటీలుగా చేస్తే హాస్టల్ ఎడ్యుకేషన్ కు స్టూడెంట్ ఇన్ డిసిప్లినరీ తగ్గించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. చాలామందికి నీట్లు దొరకడం లేదు. మన విద్యార్థులు ఢిల్లీ, బెనారస్, లక్నో యూనివర్సిటీలకు వెళ్ళవలసి వస్తున్నది. అట్లా వెళ్ళడంవల్ల కనీసం 15, 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. కాబట్టి పి. జి. సెంటర్స్ ను యూనివర్సిటీలుగా చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. కోస్తా జిల్లాలలోని మెట్ట ప్రాంతాలకు రైవల్స్ మెంటు బోర్డును వేయాలని కోరుతున్నాను. రాయలసీమకు అటువంటి బోర్డును ఒక దానిని ఏర్పాటు చేస్తారు. తెలంగాణాక కూడా ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు ఉంది. క్రిందటి దశాబ్దంలో బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా వానిని మేము దిక్ష్వా చేసినాము. కోస్తా జిల్లాలలోని మెట్ట ప్రాంతాలు కూడా రాయలసీమ

ప్రాంతం మాదిరిగాను తెలంగాణా ప్రాంతం మాదిరిగాను వెనుకబడి ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటి అభివృద్ధికై ప్రత్యేకమైన డెవలప్ మెంట్ బోర్డును కాన్స్టిట్యూట్ చేయవలసిందిగా మేము కోరినాము. వారు ఆ విధంగా కాన్స్టిట్యూట్ చేసే విషయమై డిక్టేర్ చేస్తారే కాని అది అమలులోనికి రాలేదు. వెంటనే అటువంటి బోర్డును కాన్స్టిట్యూట్ చేయాలి. అప్పుడే ఆ ప్రాంతాలయెడల కొంత ఎక్సెస్ ఇచ్చే అవకాశం కలుగుతుంది. అక్కడ ప్రజలందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు. మేము ఎన్నికల సమయంలో కూడా చెప్పి ఉన్నాము. మెట్ట తాలూకాలకు అభివృద్ధి వస్తుందని వారు ఎదురు చూస్తున్నారు. వెంటనే చేయాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గమైన నూజివీడుకు సంబంధించి నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక పిటిషన్ ఇచ్చి ఉన్నాను. డ్రాఫ్ట్ స్పీకర్ ఏరియా కావడంవల్ల డిస్ట్రెక్ట్ తక్కువ లోన్స్ అక్కడ ఇచ్చారు. నాకు రెండు మూడు తెలిగ్రామాలకూడా ఇచ్చాయి. రివెన్యూవారు లోన్స్ వసూళ్లు చేస్తున్నారని పర్సనల్ ఎఫెక్టు. మంచాలు వంటి ఆస్తులను బైటకువేసి ఆక్షన్ పేస్ పెర్మిషన్ చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారికి పిటిషను కూడా ఇచ్చాను. వెంటనే స్టే ఆర్డరు ఇచ్చి వసూళ్ళు బోస్టపోస్ట్ చేస్తే పరిస్థితులు బాగా ఉన్నప్పుడు వచ్చే సంవత్సరం వసూలు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తరువాత కోఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ నా కాన్స్టిట్యూయన్సీలో హనుమాన్ జంక్షన్ లో పెట్టాలని నిర్ణయం అయినదని శాంక్షను అయినదని తెలుస్తున్నది. అది కూడా అక్కడ పెట్టినట్లయితే పురూయారు ఏరియా చివరభాగంలో వుంది. అక్కడ దాదాపు లక్ష టన్నులు సర్ప్లస్ వుంది. బెల్లం చేసుకోవడంవల్లనూ ఖండసారి ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేసినందువల్లనూ ప్రాజెం సాల్వేకాక నష్టపడతారు. వెంటనే కోఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. భగవంతురావుగారికి దానిగురించి వారు ఆర్థిక మంత్రులు కాకపూర్వంనుంచి తెలుసును. అది శాంక్షను అయినది. అది కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుద్వారా చేయించవలసినదిగా కోరుతూ ఈ బడ్జెటును పూర్తిగా సపోర్టు చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి (అనంతపూర్) :—అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన వోట్ ఆన్ అకౌంట్ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ సంగర్భములో నూతనముగా ఎన్నుకోబడిన గౌరవ శాసనసభ్యులకు నా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు, అభినందనలు తెలియపరుస్తున్నాను. ఈ శాసన సభకు ఒక ప్రత్యేకత వున్నది. కాంగ్రెసుపార్టీ బలహీనవర్గాలకు, యువతరంవారికి, మహిళలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యిచ్చినందున ఈ సభలో ఎక్కువ శాసనసభ్యులు వారే రావడం చాలా సంతోషించతగిన విషయం. ఆర్థికంగా సాంఘికంగా వెనుక బడిన బలహీనవర్గాలకోసం ప్రభుత్వం అనేకమైన పథకాలు వేసి సహాయం చేయ చున్నందున ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, తమకు తెలుసును, రాయలసీమ ప్రాంతం బ్రిటిషు పాలనలో నిర్లక్ష్యం చేయబడినది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినతరువాతకూడా అశ్రద్ధ చేయబడినది. తరువాత ఆంధ్ర రాష్ట్రము, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చినతరువాతనైనా మా జిల్లాలు అభివృద్ధి చెందుతాయని అశించాము. ఆ ఆశలు అడియానలై నవి. రాయలసీమ ప్రాంతములు వెనుకబడిన ప్రాంతమేకాక

నిరంతరం నిర్వహణకాలతో పాటుపడిన ప్రాంతములు. తెలంగాణ ప్రాంతం
నింటి రాయలసీమ ప్రాంతం అన్ని రకములలోనూ ఆహారం, పానీయములలో,
ద్రవ్యాలలో, పాశుపత్యాల విషయాలలో, విద్యారంగాలలో, అన్ని విషయాలలో వెనుకబడిన
ప్రాంతం. ఈ విషయాలు గమనించే రాయలసీమ అభివృద్ధి కోర్కె పర్చాటు చేసినారు.
ఆ పర్చాటు పని నిమిత్తం లేకుండా సరిగా పనిచేయడంతోనే విషయం తమకు
తెలిసినదే, రాయలసీమ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందాలంటే చీఫ్ మినిష్టరుగారు ప్రత్యేకం
శ్రద్ధ తీసుకుని తెలంగాణాపట్ల శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ఎంత ప్రత్యేక శ్రద్ధ
తీసుకుంటున్నారో అంత శ్రద్ధ రాయలసీమ ప్రాంతంయందుకూడా వారు తీసుకుంటే
గాని రాయలసీమను ఏడాదిగా మారినోతుందేమోననే భయం నాకుంది. అధ్యక్షా,
ప్రభుత్వం వచ్చి 20 సంవత్సరములైనది. ఒక్క మేజరు ఇండస్ట్రీ రాయలసీమ
ప్రాంతంలో ఏమీయినా పెట్టారా? ప్రాంతాభివృద్ధి కోర్కె సర్కారు జిల్లాలోనో
పెట్టుతున్నారాగాని రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఒక మేజరు ఇండస్ట్రీ యింతవరకు
పెట్టలేదని చాలా విషాదం రంగాను ఉన్నది రాయలసీమ జిల్లాలలో ఖనిజ సంపద
విరివిగా ఉంది. ముడిపదార్థాలు ఉన్నాయి. నీటి బనరులున్నాయి. అంగటిలో
అన్నీ ఉన్నా అల్లనినోట శని ఉన్నట్లు మా ప్రాంతంలో ఏమీ ఉన్నా ప్రభుత్వం
శ్రద్ధ తీసుకోకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది. ఎన్నాళ్లు ఈ బాధలు అనుభవించాల్సి
వస్తుందో అర్థం కాలేదు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు మల్టిపర్పస్ ప్రాజెక్టు ఇది ఎప్పుడు
ముగుస్తుందో తెలియదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఎక్కువగా ఉన్నది.
ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా ముగుస్తే ఆరువు తీరుతుంది తుంగభద్ర కాలవ ప్రారంభించి
20 సంవత్సరములయినది. ఇంతవరకు అది ముగియలేదు రాయలసీమలో
అనంతపురం చాలా వెనుకబడిన జిల్లా, కరువు ప్రాంతం. హెచ్. ఎల్. సి. నుంచి
ఎక్కువ నీరు కావాలి తుంగభద్ర రిజర్వాయరునుంచి అనంతం నీటిని సప్లయ
చేయడానికీ పర్చాటుచేసి అనంతపురం కడప జిల్లాలకు అదనంగా నీటిపారుదల చేస్తే
కరువు ప్రాంతానికి ఉపయోగపడుతుంది ముఖ్యమంత్రిగారు మైసూరు ప్రభుత్వంతో
సంప్రదించి ఎక్కువనీరు వచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.
ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి అనంతపురం జిల్లాలో పనసపతి ఫ్యాబ్రికే పెట్టడానికీ అనుకూల
ముగా ఉంది. కడప జిల్లాలో ఎర్రగుంటిపాలెం ద్వారా సిమెంటు ఫ్యాబ్రికే పెడతామని
చెప్పారు. నంద్యాల ప్రాంతంలో కాగితం ఫ్యాబ్రికే పెట్టడానికీ అవకాశాలున్నాయి.
ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నదో అర్థం కాలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ వైఖరి
వల్లనే ఈ అలస్యం జరగడానికి కారణం కనిపిస్తున్నది. వెస్టేడ్ యింటరెస్టువల్ల
పరిశ్రమలు రాయలసీమ ప్రాంతంలో పెట్టుకుండా పోతున్నారనే అనుమానం
నాకు కలుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తా
మన్నారు. తప్పకుండా ప్రయత్నం చేసి రాయలసీమ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేస్తారని
వేసు నమ్ముతున్నాను. ఎంప్లాయ్ విషయంలో తెలంగాణ ప్రాంతం విషయంలో
కొందరు మాట్లాడినారు. ఆంధ్ర సర్వీసులలోనూ చాలా అవకాశాలన్నాయని
తెలుస్తున్నది వారికికూడా న్యాయం చేయకపోతే అందోళనకు ఆస్కారం ఉంటుందని
మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర సర్వీస్ విషయంలోనూ ప్రభుత్వం వెంటనే పరిష్కరిస్తే
బాగుంటుంది ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో

గర్నలైట్లు తీవ్రవాదుల గొడవ మళ్ళా బయలుదేరింది. ప్రభుత్వం శక్తి తీసుకుని లా అండ్ ఆర్డర్ మెయింటెయిన్ చేసుకొని పీకాక సరి అండ్ ప్రివెంటివ్ మెజిస్ట్రేట్స్ తీసుకోవాలని కోరుతూ నాటి అవకాశం యిచ్చిన చమక స్పృహకర డెలెవ్మతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి (గూటీ) : — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు నీటివనతి లేని చోట్ల రిగ్గు స్వల్పమని చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. రాయలసీమలో చాలాచోట్ల మంచినీటికి అవకాశం పెద్దగా లేదు 80 వేల ఎకరాల కలిగిన గుంతకల్లులో ఏమాత్రం నీటివనతి లేక అన్నమో రామచంద్రా అని బాధపడుతున్నారు. అందుచేత లక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేసినమేరకు రిగ్గు పంపించడం చాలా అవసరం. అక్కడ నీరు లేదు చాలా అవస్థపడుతున్నారు. అందుచేత అక్కడకు రిగ్గు పంపించి మంచినీటి వనతి కల్పించవలసినదిగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఆ ప్రాంతము ఎగువ కాలువకు చాలా సమీపములో వున్నది. రాయల సీమ ఏరియాలో చాల చెరువులు వున్నవి. వాటికి ఎగువ కాలువ నుంచి నీరు విడిచే పథకాన్ని తయారు చేస్తే రాయలసీమ అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఇంతవరకు రాయలసీమకు సౌకర్యం చేసే వారు ఎవ్వరూ లేరు. ఎగువ కాలువ నుంచి నీరు పారించే సౌకర్యము కలిగించాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. రాయలసీమ ఏరియాలో కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడి పనులు లేక చాల ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు పంపించి కొన్ని ఫామిన్ వర్క్స్ చేయించే మార్గము ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఆర్. సరసింహారామయ్య (హన్మచర్ల) : — అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ ను బలపరుస్తూ మా జిల్లాకు సంబంధించిన, మౌనియోజక వర్గానికి సంబంధించిన కొన్ని విషయాలు చెప్పగలమన్నాను. వరంగల్లు పట్టణము హైదరాబాద్ తరువాత ముఖ్యమైన పట్టణమని అందరికీ తెలుసు. వరంగల్లు పట్టణ జనసంఖ్య రోజురోజుకు పెరుగుతున్న సమయములో త్రాగడానికి మంచినీరు లేక చాల ఇబ్బంది పడుతున్న పరిస్థితి అందరికీ తెలిసినదే. 50 వేల ఎకరాల కలిగిన మునిసిపాలిటీలోని రంగళాయి పేటలో నీటికి ప్రతిరోజు డెబ్బ లాటలు, కొట్లాటలు జరుగుతున్న విషయము ప్రభుత్వమునకు తెలుసు. బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు రంగళాయి పేటలో ఒక వాటర్ ట్యాంక్ ని ఏర్పాటు చేశారు. ఇంతవరకు ఆ ట్యాంక్ లోకి నీరు రాలేదు. గేటు క్రింద ఈ ఏరియాలో మంచి నీటి కొరతను తీర్చడానికి మునిసిపాలిటీకి స్టోమకు లేదు. ప్రభుత్వము శ్రద్ధ వహించి వరంగల్లు పట్టణానికి నీటి ఎద్దడిని తీర్చాలని కోరుతున్నాను. మానెరు ప్రాజెక్టు నుంచి స్కీము తీస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు వరంగల్లు పట్టణానికి వచ్చినపుడు చెప్పారు, వేసవి వచ్చినది. ఆకలి బాధకు అయినా ఓర్వగలుగుతారు కాని నీటికొరతను ఓర్వలేదు. ఏ పథకము ద్వారా నీటి కొరతను తీరుస్తారో ఆలోచించి వెంటనే వరంగల్లు పట్టణానికి నీటిసౌకర్యాన్ని కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. కాజీపేట జంక్షనుకు కొద్దిదూరములో 7 వేల ఎకరాల కలిగిన కడపి కొండ అనే గ్రామము వుంది. అక్కడున్న రైలుగేటును

ప్రజలకు రాకపోకల సౌకర్యము లేకుండా బందు చేశారు అక్కడున్న ప్రజలు దరఖాస్తులను ముఖ్యమంత్రి గారికి, రైల్వే అధికారులకు జిల్లా పరిషత్తు ద్వారా, స్టాన్డ్ స్టాంప్ ఫర్మస్ను అయిన నా ద్వారా ఇచ్చారు. జఫర్ గడ్డ నుంచి ఖాజీ పేట-వరంగల్లుకు టి. ఆర్. సి. రోడ్ కాంక్షన్ అయి వుంది. అక్కడ అండర్ బ్రిడ్జి ఏర్పాటు చేస్తే అక్కడ ప్రజలకు యిబ్బంది వుండదు. అక్కడ రైలుగేటు అడ్డము కట్టారని, అవసరమైతే సత్కారహాము చేసి ప్రభుత్వము మీద వత్తిడి తీసుకురావడానికి అక్కడి ప్రజలు ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. అందువల్ల కడిపి కొండ రగ్గర అండర్ బ్రిడ్జి అవసరము ఎంతయినా వుందని వదే వదే మనవి చేస్తున్నాను. అయినవోలులో వున్న శివాలయానికి ఈ గేటు ద్వారానే పోవలసి వుంటుంది అక్కడ జాతర జరిగినపుడు వేలాది భక్తులు పోతూ వుంటారు. ఇక్కడున్న రైలు గేటును గంటలకొద్దీ మూసివేయడము జరుగుతూ వుంటుంది మన ప్రభుత్వము రైల్వే అధికారులతో మాట్లాడి అండర్ బ్రిడ్జిని వెంటనే ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఫారెస్టు ఏరియాస్ లో వందల ఎకరాల భూమి ఫారెస్టుకి అనుకూలము కాని భూమి వుంది, అటువంటి భూములకు హరిజనులకు పట్టాలు యివ్వవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనులకు, గిరిజనులకు చాటి సర్వే సెంటర్స్ అక్కడో తెలియకుండా వున్నవి. ఈ భూములన్నీ భూస్వాముల చేతులలో వున్నవి. అటువంటి భూములను హరిజనులకు, గిరిజనులకు పట్టాలు ఇవ్వాలి. ఫారెస్టు వున్న ఏరియాస్ లో స్థానిక హరిజన కావన సభ్యులతో పరిశీలనకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి ఆ భూములు హరిజనులకు దక్కి ఏర్పాటు చేయవలసినదని మనవిచేస్తున్నాను. వరంగల్లులో ఈ సంవత్సరము వర్షాలు లేక త్రాగడానికి మంచినీరు లేదు వశువులకు మేతలేదు. వేద వ్యవసాయ దారులు తిండి లేక చాల బాధపడుతున్నారు. అటువంటి వారికి కొన్ని కరువు పనులు చేకూర్చాలని మనవిచేస్తున్నాను. దేశములో రాజులు రాచరికాలు, జమీందారీలు పోయినవి. కాని ఒక్క హరిజనుడు అయినా పోలీసు వశేలుగా కాని, పట్వారీగా కాని లేనందుకు విచారపడుతున్నాను. చదువుకొన్న, యోగ్యత కలిగిన హరిజన విద్యార్థులకు ఉదార భావముతో పత్రాలు, పట్వారీ ఉద్యోగాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు కాలనీలు అంటున్నారు. హరిజనులు సమాజములో అన్ని విధాలా వెనుకబడి వున్నపుడు ఇప్పుడు ఇంకా గ్రామానికి 2 మైళ్ళ దూరములో కాలనీలు కట్టడము సమంజసముగా లేదు. ఈ కాలనీలు కట్టేటపుడు వెనుకబడిన వర్గాలు అయిన వద్యకాలీలు, గౌడ, ముమ్మారు కాపు మొదలైన వారి 10 శాతము అయినా కలిపి గ్రామము మధ్యలో, లేక గ్రామానికి అనుకోనో ఈ కాలనీలను కట్టించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, పై నాన్స్ మినిస్టరుగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు ప్రతి సంవత్సరము మాదిరిగానే వుంటుంది. ఎప్పుడూ డెఫిసిట్ బిల్లుగానే వుంటుంది ఇప్పుడు ఓట్ ఆఫ్ అకౌంట్ ను తీసుకువచ్చారు. ఈ బిల్లు డెఫిసిట్ అకౌంట్ కనర్ చేయాలివేది పాయింటు. ఎన్నికలకుముందుగానే ప్రజల దగ్గరకు వోట్లు యివ్వవలసినదని అడగటానికి వెళ్ళినప్పుడు మేము

అధికారంలోనికి రాగానే మీపై ట్యాగులు వేసాము. వస్తువుల ధరలు పెంచుతాము అని చెప్పి వుంటే వారు ఎక్స్‌ట్రా యిచ్చేవాంట్లేం. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందో కాదో తెలిసేది. అధికారంలోని వచ్చిన సదుపాత ఇంధరాగాంధీ యిచ్చిన గరిబీ హబావో స్టోన్‌ను మరచిపోయినారు. పాములవాడు బుట్టనుండి పామును తీసి ఆడించినట్లుగా ఎన్నికలలో ఆ స్టోన్ ఉపయోగించుకొని గెలిచారు పెద్దూర్లు కాస్తువారికి గూములు పంచుతారని చెప్పారు తినండిరా రాళ్లు, తినండిరా చెట్లు అని చెబుతున్నారు. ఒక్క బుట్టని నాతో ఒక్క తాలూకాకు రమ్మనండి. ఒక్క చోట అగునా చంద్ర గూమిని యిచ్చినట్లుగా చూపమనండి యింట్లోన్న యిస్తున్నాంటున్నారు. ఎన్నో అవస్థలు పడితే అవని చేతికి వచ్చేది వంద రూపాయలు కూడా వుండవు ఈనాడు అతిపేదవాడు వాడుకొనే కిరననాయిలుపై ధర పెంచారు. పెద్దూర్లు కాస్తు వారికి కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో రైట్స్ వున్నాయి, డాక్టర్ అంబేద్కర్ గారు ఫార్మర్ ఆఫ్ ది కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రావీటప్పడు వారి కోన్నిరైట్స్ యిచ్చారు. వారికి వున్న రైట్స్‌ని ఏ డిపార్టుమెంట్‌లోనైనా అమలు జరిపా రేమో చాలావారపు గారు తమ సమాధానములో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. వారికి ఎంగ పస్పెంట్ ఉద్యోగాలు యిచ్చారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీలోని సభ్యులుకూడా ఈ ఎషయం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. పార్టీ టికెట్ యిచ్చినంత మాత్రాన పార్టీకి అమ్ముడుపోకూడదని నునవి చేస్తున్నాను. పేదవారిపట్ల మనకున్న ఫీలింగ్స్‌ను పార్టీకి అమ్ముడుపోయి మర్చి పోకూడదని కోరుతున్నాను. స్వాతంత్ర్యము వచ్చి 25 సంవత్సరాలు అయినా యంతవరకు ఏ పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుడు కాని పెద్దూర్లు కాస్తు వ్యక్తులైనా అని అడుగుతున్నాను. జిల్లా పరిషత్‌లో చూసినా, సమితులలో చూసినా వుంటే రెడ్డి కులం వారు వుంటారు లేదా వేరే కులం వారు వుంటారు. కాని పెద్దూర్లు కాస్తు వారు లేరు. ఎందుకు పెద్దూర్లు కాస్తు వారిని యిగ్నోర్ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ఎంతమంది పెద్దూర్లు కాస్తు విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ యిస్తున్నారు? ఎంతమందికి లోన్స్ యిస్తున్నారు? ఎల్లారెడ్డి తాలూకాలో ఎన్నికల సమయములో పంచదార కిలో మూడున్నర రూపాయలు అమ్మింది. ఎందుకంటే ఖండసారి చక్రెగర్ ఫ్యాక్టరీల వారి దగ్గర కాంగ్రెస్ వారు డబ్బు తీసుకోవడంవల్ల మీ కోటా నిండే వరకూ మీ కిష్టమైన ధరగా అమ్ముకోండి అని చెప్పారు దినదినం ఎన్ని వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోయి పేదవాడు నలిగిపోతున్నాడు. వాడిబ్రతుకు అమావాస్యవాటి చీకటిగా తయారవు తున్నది. వాడు తినేది పచ్చిపులుసు అన్నం, చింతపండు మిరపకాయ కలిపిన పచ్చడి. ఇవి కూడా లేకుండా పరిస్థితి కల్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. షాపుకార్లు థాక్ మార్కెటులో సంపాదించిన డబ్బును కాంగ్రెసువారికి ఇస్తారు కాని మాకు ఇవ్వరు. ఎందుకంటే వారికి ఏ విధంగానూ మేము సహాయ పడలేము కనుక నేను ఎల్లారెడ్డి కాన్‌స్టిట్యూయన్స్ నుంచి గెలిచానంటే ఆక్రడకు ఇందిరాగాంధీ గారి తగులలేదు. అపోజిషన్‌లో కోపరేషన్ లేకపోవడమే కాంగ్రెసు విజయానికి కారణమయింది. రైట్ కమ్యూనిస్టులు లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టులు

అనుష్ఠాపనను పూర్తిగా జిల్లాలో కాంగ్రెసువారు అమలు పెట్టేవారా? వాటిలో వారి తగాదాలు రావడంవల్ల కాంగ్రెసువారికి స్థానం దక్కింది అంటే దేశం అటు సాఫెంచాను, అదిరాగాంధీ భారతరత్న దొరికింది అను కాంగ్రెసుకు వోట్లు వచ్చింది అని అన్నారు.

శ్రీ కె రామిరెడ్డి (పల్లి) :— ఎన్నికలలో మీరు మీ ఫోటో ప్రకటన ద్వారా టోకెన్ పెట్టుకొని ప్రచారం చేశారు.

శ్రీ జి కె ఈశ్వరీబాయి :— కాంగ్రెసువారు ౭ మాట అంటారని నాకు తెలుసు. శ్రీలను వారవించిన దేం మనది అని చెప్పడానికి ఇందిరాగాంధీ టోకెన్ పెట్టాను. ముఖ్యమంత్రిగారి, చీకూరావుగారు, మాణిక్యరావుగారు వీరంతా మున్నాటి వీరికి టోకెన్ లేవు వీరంతా దినమంతా ఇందిరాగాంధీ కాళ్ళ మొక్కుతూవుంటారు. ఈశ్వరీబాయి నిలబడితే ఆమెను గెలిపించవద్దు అని ప్రజల కాళ్ళు మొక్కుతారు.

శ్రీ కె రామిరెడ్డి :— మా పార్టీనాయకురాలు కనుక మేము మొక్కినా ఫరచాలేదు కాని మీరు ఎందుకు మొక్కురని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధికారంలో వున్న కాంగ్రెసు వారి ప్రభుత్వంలో వారి చేతులో లెక్కర్లు వున్నారు, డెప్యూటీ కలెక్టర్లు, తహసీల్దార్లు వుండి అంతా వున్నది. ఆహ్కారి కంట్రాక్టర్లు, బీడి ఆకుల కంట్రాక్టర్లు అంతా వారి చేతుల్లో వున్నారు. ఒక్కొక్క కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి పది కార్డులు, పది జేపులు వున్నాయి. మర్చెంట్స్, కంట్రాక్టర్లు అంతా వారి చేతుల్లో వున్నారు. వారి బలం చూస్తే ఒక కథ జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఒక గరుడవక్షి మెడతూపుడగా పండుకు కన్పించాడు. ఆ శంకరుని మెడలో పామువున్నది. శంకరునికి నమస్కరిద్దామనుకొంటే పాము కరవటానికి వచ్చింది. మూడుసార్లు ప్రయత్నించినా పాము అడ్డం వచ్చింది. చివరకు గరుడవక్షి ఆపాముతో నీకు ధైర్యం వుంటే ఆ శంకరుని మెడనుండి బయటకు రా, మనిద్దరి బలం చూచుకొందాము అన్నదట.....

మిస్టర్ చైర్మన్ :— టో ఈజ్ ఆన్ పార్లమెంటరీ, ఐ యామ్ ఎక్స్ పంజెంట్ దోక్ వర్డ్స్.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— 6 నెలలముందు రిజైన్ చేస్తే మిమ్మలను ఓడించే శక్తి మాలో వుంది. రేషన్ కార్డులు యిస్తామని జనవరిలో చెప్పారు, నిన్న ఒక మీటింగు అయింది. ఆ మీటింగులో ఏమి అయిందంటే ఎలక్షన్స్ వచ్చాయి కాట్టి చేయలేకపోయాము, కలెక్టరుకు పని వుండింది. మివివ్వరుగారు కూడా ఎలక్షన్స్ లో వుండిపోయినారన్నారు. ఈ రేషన్ కార్డును, పంచడానికి ఎవరిని వుపయోగించారు. 300 మంది టీచర్స్ ను-వారికి లీప్ దొరికివచ్చారు దీనికి యూజ్ చేశారు. తరువాత మున్సిపాలిటీవారిని యూజ్

నేశారు. మూడు నెలల తరువాత మొన్న ఎలక్షన్స్ అయిన తరువాత యింటికి వస్తే, నాకు ఒక రేషన్ కార్డు పట్టుకువచ్చాడు ఒక మునిసిపల్ మనిషి. వాడు మా యింట్లోని పిల్లలతో చెబుతాడు, ఒక రూపాయ నేషనల్ డిఫెన్స్ ఫండు టికెట్టు కొంటే నేగాని కార్డు యివ్వనని చెబుతాడు, మాయిల్లు అని వాడికి తెలుసు నేను లోపల డ్రాయింగు రూమ్ లో వుండి వింటున్నాను. వాడు వచ్చి రూపాయ అడుగుతాడు టికెట్టుపైన ఏమి వుంది? ముఖ్యమంత్రిగారి సంతకము వుంది దానికి ఒక రసీదు లేదు, డూప్లికేటు లేదు. ఈ విధంగా యీ ప్రభుత్వము ఎన్నాళ్ళు నేషనల్ డిఫెన్స్ ఫండును కలెక్ట్ చేస్తుంది? అది రాకూర్ హరిప్రసాదు కథలాగా అయిపోయింది వాడు 100 ధృప్తచేత్ వెర్ఫ్ ఫండు అని తీసుకవచ్చి దానిలో లక్షలు తిన్నాడు అందులో మన పి వి సరసీంహారావుగారు కూడా వున్నారనుకోండి ఆయన చేయి కూడా వుంది అందులో నేషనల్ డిఫెన్స్ ఫండు ఎంత మంది కలెక్ట్ చేస్తున్నారు, ఒకవైపు మునిసిపల్ వారు కలెక్ట్ చేస్తున్నారు, కలెక్టరు వేరే చేస్తున్నాడు, డిప్యూటీ సర్పంచ్ ఎస్. ఐ. సి. ఐ, ఎస్. పి. వేర్వేరుగా కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. సర్పంచులు వేరే చేస్తున్నారు ఇంత మంది కలసి వనూలు చేస్తున్నారు. పేద ప్రజలను బాధ పెడుతున్నారు. ఈ నాడు నా పరియాలో వర్షాలు లేక త్రాగడానికి గ్లాసు నీరు కూడా దొరకడము లేదు, నేను ప్రొద్దునకూడా చెప్పాను కలెక్టరుకు వ్రాశాను. ప్రజలు నీరు లేకుండా బాధపడుతున్నారు, పశువుల గతి ఏమి కావాలి? అటువంటిప్పుడు రిగ్స్ పెట్టామని మినిస్టర్లు ఏవో కథలు చెబుతూ వుంటారు. అప్పుడు వి. బి. రాజు వుండేవాడు, ఆయన ఒక చాణక్యుడు, ఇన్ని రిగ్స్ వచ్చాయి, తాలూకాకు ఒక రిగ్ యిస్తామన్నాడు. ఎక్కడ గతి లేదు. ఈ రకంగా ప్రజలను పీడిస్తున్నారు. పోతే ఇందిరా గాంధీ గారి మాకు తగలలేదు ఎల్లారెడ్డి దాకా రాలేదు, ప్రక్కన వున్న కామారెడ్డిదాకా వచ్చింది.

Sri A. Madan Mohan :—She is referring to the person who is not a member of this House. She is referring to Sri V. B. Raju. That is objectionable.

Mr. Chairman :—There is no point. You (pointing out Smt. J. Iswari Bai) please conclude.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీశాయి :—ఒక సామెత వుంది, గుమ్మడికాయల దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకున్నాడని నీకు ఎందుకయ్యా ఆ వి. బి. రాజు సంగతి, నిన్ను మినిస్ట్రీలోకి తీసుకవచ్చాడేమో, నీవు ఆయనకు అక్కడ 1000 పెట్టుకో యిక్కడ ఎందుకు చెబుతున్నావు? ఉన్న ఫ్యాబ్రిక్ చెబుతున్నాను రేషన్ కార్డు పైన బిడవారికి రూపాయకు కిలో బియ్యము యిస్తున్నారు గోధుమలు యిస్తా మంటున్నారు, కాని గోధుమలకు బదులు జొన్నలు యిస్తే బాగుంటుంది. చేతి మీద రొట్టె చేసుకొని తిని కూలికి పోవడానికి పీలుంటుంది వారికి అందుకని అట్లా చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

ప్రతిభాపీఠంలో ఇంగ్లీషు ముగ్గురిని పెన్సే, 110 బ్రాంచీలు నిశ్చయించబడినవి. గ్రామీణ ముత్యం యింకా డెవలప్ మెంట్ అఫీసులను ప్రతి జిల్లాకు ఒకటి రెండు ఓపెన్ చేస్తే యిద్దరిని ముగ్గురిని వేస్తే కూడా 140 బ్రాంచీలలో 400 మందిని వేయడానికి పీలవుతుంది. బ్యాంకింగ్ నిపుణుల గా సాగుతుంది అన్ ఎంప్లాయి మెంట్ ప్రాబ్లమ్ సాల్వ్ అవుతుంది ఓపర్ డ్రాఫ్టు కొంట్రోలు ఇంట్లో చేస్తుంటే అవుతుంది లెండింగ్ ఇన్ లవ్ మెంట్ అఫీసులు ప్రతి జిల్లాలో ఓపెన్ చేయాలని నా సలహా ప్రతి రాష్ట్రములో వున్నవి. మన రాష్ట్రములో త్వరగా ఓపెన్ చేయాలని నా సూచన నిన్నటి రోజున శ్రీ చవన్ గారు కేంద్రములో నాలుగు శాతములో బలహీన వర్గాలకు అప్పులు ఇవ్వాలని ఒక పథకం వేశారు. చాలా మంచిది, హర్షించ వలసిందే స్టేట్ బ్యాంకు శ్రీ టరిగారు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి పైనాన్న మినిస్టరుగారు ఈ విషయంలో చర్య తీసుకొని లోప సభలో వారు చెప్పిన విషయం బలహీన వర్గాలకు త్వరగా ఉపయోగపడేట్లుగా చూడాలని కోరుతున్నాను 140 బ్రాంచీలలో 14 బ్రాంచెస్ వస్తాయి, 14 బ్రాంచీలు పెడితే బలహీన వర్గాలకు ఉపయోగపడతాయి 140 బ్రాంచీలు 1,50,000 మందికి అప్పులు ఇవ్వవచ్చును. కాబట్టి అది త్వరగా పై వారితో మాట్లాడి ఆర్థిక మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

The House adjourned at 1.32 P. M. to meet at 8.30 a. m. on 28-3-1972.

(The House then adjourned till Half-past Eight of the Clock on Tuesday, the 28th March, 1972)

